

APSTIPRINĀTA
ar Rīgas domes 20.12.2016.
lēmumu Nr.4643

Rīgas domes
Pilsētas attīstības departaments

**Pārskata “2015.gada pārskats par Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam un
Rīgas attīstības programmas 2014.-2020.gadam ieviešanu” gala atskaite**

Rīga 2016

Saturs

Izmantotie saīsinājumi	4
Stratēģijas izpildes uzraudzība un novērtēšana	7
Rīgas pilsētas vizītkarte	9
Virzība uz stratēģisko mērķu sasniegšanu	11
IM1 Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība	11
IM2 Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika	13
IM3 Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide	16
IM4 Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole.....	18
PRV1 Kvalitatīva un mūsdienīga izglītība	21
RV2 Atbalsts jaunatnes pašiniciatīvai un organizētajam brīvajam laikam.....	28
RV3 Atpazīstama un iesaistoša kultūrvide	31
RV4 Sabiedrības integrācija un atbalsts ģimenēm	37
RV5 Daudzveidīgas sporta iespējas.....	41
RV6 Uz preventīvu darbību vērsta veselības aprūpe	46
RV7 Iekļaujoša un aktivitāti motivējoša sociālā sistēma.....	53
RV8 Sabiedriskā kārtība un drošība	60
RV9 Kvalitatīva dzīvesvide un pieejams mājoklis.....	66
RV10 Ērta starptautiskā sasniedzamība.....	74
PRV11 Līdzsvarota satiksmes infrastruktūra un organizācija.....	77
RV12 Infrastruktūras un komunālo pakalpojumu uzlabošana.....	85
RV13 Plaša energoefektivitātes īstenošana	90
RV14 Pilsētas specifisko teritoriju jautājumu risināšana	94
RV15 Laba vides kvalitāte.....	99

PRV16 Labvēlīga uzņēmējdarbības vide un augsta ekonomiskā aktivitāte	106
RV17 Augoša daudzprofilu osta	110
RV18 Mērķtiecīgs tūrisma piedāvājums.....	113
RV19 Efektīva, atbildīga un uz daudzpusēju sadarbību vērsta pārvaldība.....	116
Kopējie secinājumi	121
Rīgas domes iestāžu un struktūrvienību apkopojums Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam rīcības virzienu un tiem pakārtoto pasākumu/aktivitāšu īstenošanā	124
Mērķu un rīcības virzienu dinamikas analīze	125
Pārskata sagatavošanā izmantotie materiāli	126
Pielikumi.....	130

Izmantotie saīsinājumi

AI	Rīgas Austrumu izpilddirekcija	ES-28	Eiropas Savienības dalībvalstis pēc 2013.gada 1.jūlija paplašināšanās
AIDS	legūtais imūndeficīta sindroms (no angļu valodas: Acquired Immune Deficiency Syndrome)	ESF	Eiropas Sociālais fonds
ANO	Apvienoto Nāciju Organizācija (no angļu valodas: United Nations Organisation)	ESKO	energoservisa kompānija
AS	akciju sabiedrība	ETVVIF	Eiropas Trešo valstu valstspiederīgo integrācijas fonds
ASV	Amerikas Savienotās Valstis	HIV	cilvēka imūndeficīta vīruss (no angļu valodas: Human Immunodeficiency Virus)
ĀTI	ārvalstu tiešās investīcijas	IKP	iekšzemes kopprodukts
BJC	bērnu un jauniešu centrs	IKT	informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
CSDD	Ceļu satiksmes drošības direkcija	IM	ilgtermiņa mērķis
CSP	Centrālā statistikas pārvalde	IT	informācijas tehnoloģijas
CVK	Centrālā vēlēšanu komisija	ITI	integrētas teritoriālās investīcijas
DC	dienas centrs	ĪADT	īpaši aizsargājamā dabas teritorija
DP	dabas parks	KAVIS	Klientu attiecību vadības informācijas sistēma
EEZ	Eiropas Ekonomikas zona	LED	gaismu izstarojošā diode (no angļu valodas: Light Emitting Diode)
EK	Eiropas Komisija	LIAA	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
EKG	Eiropas kultūras galvaspilsēta	LLPA	Latvijas Lielo pilsētu asociācija
EM	Ekonomikas ministrija	LPS	Latvijas Pašvaldību savienība
ERAB	Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka	LNB	Latvijas Nacionālā bibliotēka
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds	LNNM	Latvijas Nacionālais mākslas muzejs
ES	Eiropas Savienība	LR	Latvijas Republika
ES 2020	Eiropas Savienības izaugsmes veicināšanas stratēģija "Eiropa 2020"	LR ĀM	Latvijas Republikas Ārlietu ministrija
		LR FM	Latvijas Republikas Finanšu ministrija

LR IZM	Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrija
LR KM	Latvijas Republikas Kultūras ministrija
LR LM	Latvijas Republikas Labklājības ministrija
LR TM	Latvijas Republikas Tieslietu ministrija
LR VARAM	Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
LR VM	Latvijas Republikas Veselības ministrija
LU SZF	Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultāte
MK	Latvijas Republikas Ministru kabinets
MPI	mājokļu pieejamības indekss
MVU	mazie un vidējie uzņēmēji
NAP	Nacionālais attīstības plāns
NEET jaunietis/-e	jaunietis/-e, kas nemācas un nestrādā (no angļu valodas: not in employment, education or training)
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
NVD	Nacionālais veselības dienests
NVO	nevalstiskā organizācija
NVS	Neatkarīgo Valstu Sadraudzība
NVPT	Nacionālais veselīgo pašvaldību tīkls
PI	Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija
PII	pirmsskolas izglītības iestāde
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
Programma	Rīgas attīstības programma 2014.-2020.gadam
PVAĀ	primārās veselības aprūpes ārsts
PVN	pievienotās vērtības nodoklis

PVO	Pasaules Veselības organizācija
RBP	Rīgas brīvostas pārvalde
RCB	Rīgas Centrālā bibliotēka
RD	Rīgas dome
RD ĀP	Rīgas domes Ārlietu pārvalde
RD APC	Rīgas domes Apmeklētāju pieņemšanas centri
RP BJC	Rīgas pašvaldības Bērnu un jauniešu centrs
RP DAC	Rīgas pašvaldības Dienas aprūpes centrs
RP DC	Rīgas pašvaldības Dienas centrs
RD FD	Rīgas domes Finanšu departaments
RD IKSD	Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments
RD ITC	Rīgas domes Informācijas tehnoloģiju centrs
RD ĪD	Rīgas domes Īpašuma departaments
RD LD	Rīgas domes Labklājības departaments
RD MVD	Rīgas domes Mājokļu un vides departaments
RD PAD	Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments
RD SD	Rīgas domes Satiksmes departaments
RD SAN	Rīgas domes Sabiedrisko attiecību nodaļa
RDVIS	Rīgas domes Vienotā informācijas sistēma
REA	Rīgas pašvaldības aģentūra "Rīgas enerģētikas aģentūra"
RIIMC	Rīgas Izglītības un informatīvi metodiskais centrs
RĪGIS	Rīgas ģeogrāfiskās informācijas sistēma
RNP	Rīgas namu pārvaldnieks
RP	Rīgas pašvaldība
RPA	Rīgas pašvaldības aģentūra

RPB	Rīgas pilsētas būvvalde	UNESCO	Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija (no angļu valodas: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)
RPP	Rīgas pašvaldības policija	VAS	Valsts akciju sabiedrība
RPR	Rīgas plānošanas reģions	VIAA	Valsts izglītības attīstības aģentūra
RSD	Rīgas Sociālais dienests	VKPAI	Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju
RSAC	Rīgas sociālās aprūpes centrs	VSAA	Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra
RTAB	nodibinājums “Rīgas Tūrisma Attīstības birojs”	VZD	Valsts zemes dienests
RTP	Rīgas teritorijas plānojums	ZI	Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija
RTU	Rīgas Tehniskā universitāte		
RV	rīcības virziens		
RVC	Rīgas veselības centrs		
RVC AZ	Rīgas vēsturiskais centrs un tā aizsardzības zona		
RVCSAP	Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības padome		
SAC	Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija (pilngadīgām personām)		
SAM	specifiskais atbalsta mērķis		
SIA	sabiedrība ar ierobežotu atbildību		
SPKC	Slimību profilakses un kontroles centrs		
SIF	Sabiedrības integrācijas fonds		
STI	seksuāli transmisīvās infekcijas (no angļu valodas: Sexually Transmitted Infections)		
Stratēģija	Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam		
SUS	Stratēģijas uzraudzības sistēma		
TIC	Tūristu informācijas centri		
TmP	tematiskais plānojums		
UEFA	Eiropas Futbola asociāciju savienība (no angļu valodas: Union of European Football Associations)		

Stratēģijas izpildes uzraudzība un novērtēšana

Kā katru gadu, arī šogad tika sagatavots pārskats “2015.gada pārskats par Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam un Rīgas attīstības programmas 2014.-2020.gadam ieviešanu”. Šis ir otrais pārskats pēc jauno Rīgas attīstības plānošanas dokumentu – Stratēģijas un Programmas apstiprināšanas (Stratēģija un Programma tika apstiprinātas 2014.gada pavasarī).

Integrētas un ilgtspējīgas pilsētas pamatā ir līdzsvarota sociālo jeb sabiedrības, ekonomikas un pilsētvides aspektu mijiedarbība. Formulējot pilsētas ilgtermiņa attīstības mērķus, pašvaldība pauž savas ieceres attiecībā uz katru no trim pilsētas attīstības balstiem (1.attēls), kā arī norāda uz velmi attīstīt pilsētu starptautiskā mērogā. Attīstības programmā izvirzītie RV skar visas pašvaldības pārziņā esošās jomas un nozares. Normatīvajos aktos pašvaldībai ir noteikta plaša kompetence, turklāt pašvaldība risina arī citus iedzīvotājiem svarīgus jautājumus, tāpēc ir izvirzīti deviņpadsmit RV.

1.attēls

Ar vārdu Stratēģija uzraudzībā tiek apzīmēti abi dokumenti – Stratēģija un Programma, un to uzraudzība tiek dēvēta par Stratēģijas uzraudzības sistēmu jeb saīsināti par SUS.

Pārskata struktūra ir pielāgota Stratēģijā izvirzītajiem četriem IM un deviņpadsmit RV. Stratēģijas uzraudzība ir pastāvīgs process, kas turpinās visu Stratēģijas ieviešanas laiku, līdz ar to šāda veida pārskati tiek sagatavoti katru gadu.

Uzraudzības sistēmas uzdevumi ir:

1. Nodrošināt pašvaldības attīstības novērtēšanas iespējas, identificējot pārmaiņas pašvaldības situācijā kopumā un pa jomām.
2. Identificēt, vai attīstības plānošanas dokumentu rādītāju sasniegšana norit kā plānots.
3. Parādīt pašvaldības darbības progresu un sasniegumus.
4. Nodrošināt ar informāciju par attīstības plānošanas dokumentu īstenošanas sasniegumiem sabiedrību, politiķus un citas ieinteresētās puses.
5. Identificēt jaunas problēmas un iespējas, kas saistītas ar pašvaldības attīstību un kurām nepieciešams veltīt tālāku izpēti un attiecīgu lēmumu pieņemšanu to risināšanai.
6. Pamatot attīstības programmas aktualizācijas nepieciešamību.
7. Sekmēt pašvaldības struktūrvienību, valsts institūciju, uzņēmēju un sabiedrības koordinētu sadarbību pašvaldības attīstības jautājumos.

Pārskata mērķis ir nodrošināt atskaites punktu un pamatu Rīgas attīstības izvērtēšanai. Pārskata informatīvais raksturs un vienkāršības princips ļauj jebkuram interesentam iepazīties ar paveikto Rīgā pārskata gadā.

Pārskats sastāv no ievada – ieskata Stratēģijas izpildes uzraudzībā un novērtēšanā, Rīgas vizītkartes, virzības uz IM sasniegšanu, taču tā apjomīgākā daļa ir RV rezultātu apraksts. RV apraksts sastāv no RV formulējuma, ietekmes uz mērķu sasniegšanu, rezultatīvo rādītāju dinamikas tabulas, situācijas analīzes pārskata gadā un kartēm, kurās atzīmētas pārskata gadā, kā arī iepriekšējā gada veiktās darbības apkaimēs. Tāpat uzskaitīti ar RV saistītie politikas plānošanas dokumenti.

Pārskata pielikumā atrodama Programmas Rīcības plāna izpilde 2015.gadā (1.pielikums) un Programmas Investīciju plāna izpilde 2015.gadā (2.pielikums).

Rīgas pilsētas vizītkarte

RĪGA	
Pilsētas dibināšanas gads	1201.g.
Rīgas vēsturiskais centrs ir iekļauts UNESCO pasaules mantojuma sarakstā	kopš 1997.g., platība: 438,3 ha, aizsardzības zona: 1574,2 ha
Platība, km ²	304,05 km ² ¹
Zaļo un zilo teritoriju īpatsvars	39%
Iedzīvotāju skaits	638,78 tūkst. ²
Iedzīvotāju nacionālais sastāvs	latvieši 46,2%, krievi 37,7%, baltkrievi 3,9%, ukraiņi 3,5%, poļi 1,8%, lietuvieši 0,8%, čigāni 0,1%, citas tautības 6,0% ³
Studentu skaits	67,1 tūkst. ⁴
Iekšzemes kopprodukts, <i>euro</i>	12 121,7 milj. EUR ⁵

¹ VZD, RD Ģeomātikas pārvaldes dati, 2014

² CSP dati, 2016

³ CSP dati, 2015

⁴ LR IZM dati, 2015./2016. akadēmiskais gads

⁵ CSP dati, 2013

RĪGA		
Rīgas nozīme Latvijas tautsaimniecībā (pilsētas īpatsvars kopējā apjomā valstī, %)	ledzīvotāji	32,4
	Strādājošo īpatsvars Rīgā pamatdarbā	54,7
	Komerцsabiedrības un individuālie komersanti	55,2
	Pievienotā vērtība	53,0
	ĀTI	80,0
	Nefinanšu investīcijas	58,6 ⁶
Pilsētas galvenās ekonomikas nozares⁷ (nozares īpatsvars pilsētas kopējā pievienotajā vērtībā, %)	Tirdzniecība	15,9
	Transports	8,7
	Rūpniecība	8,7
	Profesionālie, tehniskie, zinātniskie pakalpojumi	10,9
	Operācijas ar nekustamo īpašumu	11,2
	Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	7,0
	Būvniecība	6,4
	Finanses un apdrošināšana	7,3
Pilsētas pašvaldības lēmējinstiтucija	Rīgas dome – 60 deputāti	
Pilsētas teritoriālais dalījums	6 rajoni un priekšpilsētas 3 izpilddirekcijas 58 apkaimes	

⁶ CSP dati, 2014

⁷ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats, 2015 (novērtējums)

Virzība uz stratēģisko mērķu sasniegšanu

IM1 Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība

Sabiedrība, kuru pamatā veido iedzīvotāji, ir pašvaldības pamatelements, un tā ir galvenā pašvaldības darbības mērķa grupa jeb „klients”. Taču sabiedrības jeb cilvēkkapitāla kvalitāte – prasmes, zināšanas, veselība, aktivitāte – ir arī viens no galvenajiem ekonomikas attīstību sekmējošiem faktoriem.

1.tabula

IM1 Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība					Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2030.g.	Datu avots
			2012	2013	2014	2015	2016				
IM1.1.	Iedzīvotāju skaits	Skaits, tūkst.	2012 649,8	2013 643,6	2014 643,4	2015 641,0	2016 638,8	↓	Samazināšanās palēninās un sākas pieaugums	Tuvojas 700	CSP
IM1.2.	Iedzīvotāju ar augstāko izglītību īpatsvars (15-64 gadu grupā)	Īpatsvars, %	2012 34,9	2013 38,4	2014 36,5	2015 36,8		↑	Palielinās	40	CSP
IM1.3.	Nodarbinātības līmenis	%	2012 60,1	2013 62,8	2014 63,9	2015 65,9		↑	Palielinās	> 75	CSP
IM1.4.	Strādājošo mēneša vidējā darba samaksa neto pret iztikas minimumu Latvijā	Reizes	2012 2,20	2013 2,31	2014 ⁸			↑	Pieaug	4	CSP
IM1.5.	Patēriņš pamatvajadzībām no mājsaimniecību kopējiem izdevumiem	%	2012 53,6	2013 55,4	2014 53,4	2015 52,7		↓	Samazinās	45	CSP
IM1.6.	Patēriņš atpūtai un kultūrai no mājsaimniecību kopējiem izdevumiem	%	2012 7,5	2013 7,6	2014 9,4	2015 8,5		↓	Pieaug	15	CSP
IM1.7.	Džini koeficients	%	2011 34,3	2012 33,7	2013 34,3	2014 33,7		↓	Samazinās	<30	CSP
IM1.8.	Vēlētāju aktivitāte pašvaldību vēlēšanās	%			2013 55,6				Palielinās	70	CVK
IM1.9.	Iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības darbu kopumā	%	2012 69,1	2013 71,4	2014 73,6	2015 75,7	2016 71,1	↓	Palielinās	75	Regulāra iedzīvotāju aptauja

⁸ No 2014.g. iztikas minimuma aprēķins ir pārtraukts

Tendence					
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Lai arī iedzīvotāju skaita krituma negatīvā tendence turpina samazināties, kopumā demogrāfiskā situācija Rīgā ir negatīva. Dzimstības rādītāji pēdējos gados uzrāda pozitīvu tendenci, taču kopumā dabiskais pieaugums joprojām ir negatīvs – 2015.gadā -1 243 iedzīvotāji. Kaut arī demogrāfiskās situācijas uzlabošanās lielā mērā atkarīga no turpmākās valsts politikas, arī RP ir instrumenti kā veicināt tās uzlabošanos – radot jaunas darbavietas, mājokļa piedāvājumu dažādošana, PII pakalpojuma nodrošināšana, transporta infrastruktūras pilnveidošana u.c.

Pārskata gadā Rīgā pieauga iedzīvotāju ar augstāko izglītību īpatsvars, sasniedzot 36,8%. Gan Stratēģija, gan “ES 2020” stratēģija nosaka, ka līdz 2020.gadam visām ES dalībvalstīm kopā šim rādītājam jābūt vismaz 40%.

Pēdējo četru gadu laikā Rīgā vērojams nodarbinātības līmeņa pieaugums, kas turpinājās arī pārskata gadā, palielinoties par 0,3 procentpunktiem jeb 3,9 tūkst. Kopumā strādājošo iedzīvotāju skaits 2015.gadā sasniedza 312,7 tūkst., no tiem visvairāk tika nodarbināti tirdzniecībā – 62,1 tūkst., finanšu, zinātnisko pakalpojumu, nekustamā īpašuma nozarē – 55,9 tūkst. un transporta, informācijas un komunikācijas pakalpojumu nozarē – 51,2 tūkst.

No visām Latvijas mājsaimniecībām 2015.gadā visvairāk tērēja mājsaimniecības Rīgā – 388 *euro* vidēji uz mājsaimniecības locekli, kas ir par 2,9 % jeb 11 *euro* vairāk nekā 2014.gadā.⁹ Mājsaimniecību kopējos izdevumos uzrādījās neliela pozitīva tendence – saruka patēriņš pamatvajadzībām par 0,7 procentpunktiem. Pārtika joprojām ir lielākā mājsaimniecību izdevumu pozīcija un veido 23,3% (EUR 90,40 uz vienu mājsaimniecības locekli) no kopējiem mājsaimniecību izdevumiem, tam seko izdevumi par mājokli, ūdeni, elektroenerģiju, gāzi un citu kurināmo – 15,8% (EUR 61,30 uz vienu mājsaimniecības locekli). Jāpiemin, ka 2015.gadā ir vērojams izdevumu samazinājums atpūtai un kultūrai – 2015.gadā samazinoties par 0,9 procentpunktiem.

⁹ www.csb.gov.lv

IM2 Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika

Ekonomika ir publisko un individuālo ienākumu pamats, kas indivīdam dod iespēju uzturēt sevi, savu ģimeni, kas sabiedrībai kopumā nodrošina publisko pakalpojumu sniegšanu un publiskās infrastruktūras uzturēšanu un attīstību. Ekonomikas galvenais dzinējs ir uzņēmējdarbība, bet pašvaldības sūtība ekonomikas attīstībā – uzņēmējdarbības sekmēšana, tai skaitā kopā ar valsti veidojot labvēlīgu uzņēmējdarbības vidi un veicinot inovatīvu tehnisko risinājumu ieviešanu.

2.tabula

IM2 Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība					Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2030.g.	Datu avots
			2012	2013*	2014*	2015 ¹¹	2016				
IM2.1.	IKP apjoma pieaugums	% pret iepriekšējo gadu	2012 10,1	2013* 7,0				↓	Stabils, nesamazinās	>5	CSP
IM2.2.	Ekonomiski aktīvās komercsabiedrības	Skaits, tūkst.	2012 49,6	2013 49,3	2014* 51,6			↑	Pieaug	52	CSP
IM2.3.	Ražošanas daļa pievienotajā vērtībā	%	2012 9,8	2013 9,7	2014 ¹⁰ 8,5	2015 ¹¹ 8,7		↑	Pieaug	15	CSP
IM2.4.	Bezdarba līmenis gada sākumā	%	2012 7,8	2013 6,4	2014 5,6	2015 4,9	2016 5,0	↑	Samazinās	4	NVA

* CSP nav pieejami jaunākie dati

Tendence					
	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Kopš 2011.gada ir vērojams Rīgas IKP apjoma pieaugums. Ņemot vērā, ka Rīgā tiek saražoti ap 53%¹² no kopējās jaunradītās vērtības valstī un 2015.gadā Latvijas IKP bija EUR 24,4 mljrd., prognozējams, ka 2015.gadā Rīgas IKP būs sasniedzis EUR 12,9¹³ mljrd, gandrīz sasniedzot pirmskrīzes augstāko rādītāju 2008.gadā – EUR 13,1 mljrd.

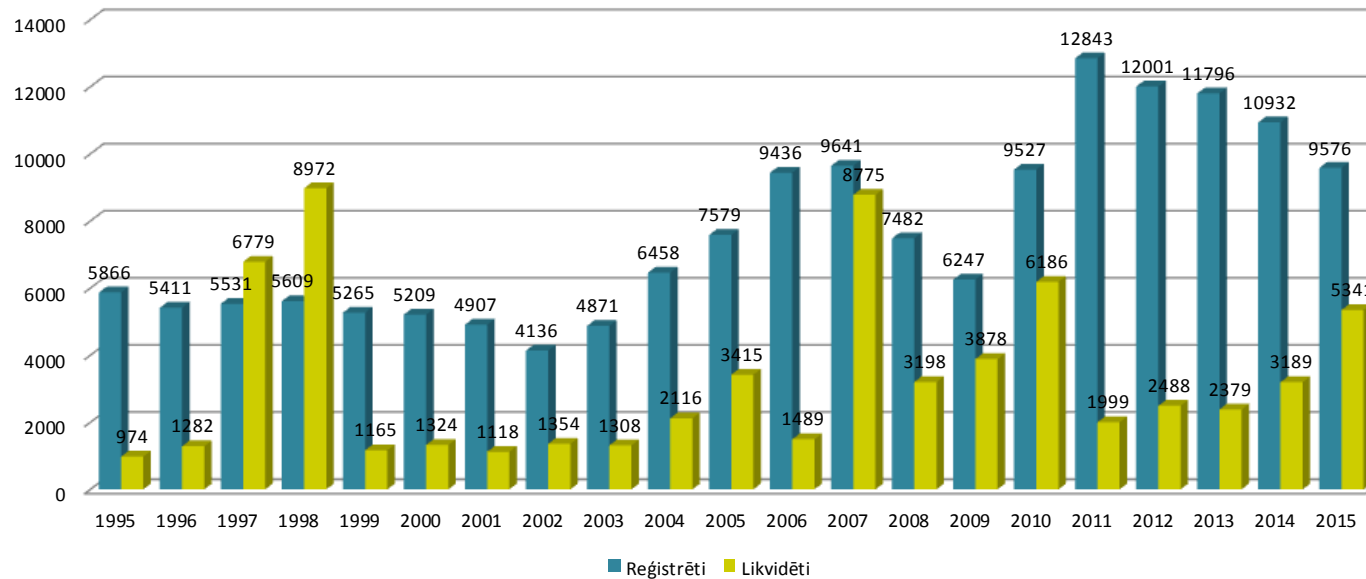
¹⁰ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2014 (novērtējums)

¹¹ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2015 (novērtējums)

2015.gadā turpinājās tendence sarukt jaunreģistrēto uzņēmumu skaitam, ja 2011.gadā tika sasniegts pēdējo 20 gadu rekords un reģistrēti 12 843 jauni uzņēmumi, tad 2015.gadā jaunreģistrēto uzņēmumu skaits saruka līdz 9 576 uzņēmumiem. Tai pat laikā novērojama tendence pieaugt likvidēto uzņēmumu skaitam, pārskata gadā likvidēto uzņēmumu skaits Rīgā sasniedza 5 341, kas salīdzinot ar 2014.gadu palielinājies par 2 152 jeb 67,5% (2.1.attēls). Lielā mērā šāda situācija skaidrojama ar uzņēmējdarbības vides sakārtošanu, piemēram, tiek izslēgti uzņēmumi no reģistriem, kuri ilgstoši neveic saimniecisko darbību. Arī LR TM uzsākusi reformas, kas vērstas uz uzņēmējdarbības vides sakārtošanu, kā būtiskākos virzienu nosakot – maksātspējas procesu uzlabošanu, lietu izskatīšanas ātruma uzlabošanu tiesā, kā arī lietu izskatīšanas kvalitātes uzlabošanu un normatīvisma mazināšanu. Kopumā Rīgā dibināti 58,7% no visiem 2015.gadā reģistrētajiem uzņēmumiem Latvijā,¹⁴ kā arī CSP statistika uzrāda pozitīvu tendenci – ekonomiski aktīvās komercsabiedrības Rīgā turpina pieaugt.

2.1.attēls

Rīgas uzņēmumu reģistrācijas un likvidācijas dinamika

Avots: Lursoft

¹² Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2015

¹³ RD PAD aprēķins

¹⁴ www.lursoft.lv

Rīgas pilsētas ekonomikas nozaru struktūra liecina, ka būtiskas izmaiņas nav notikušas un galvaspilsētā joprojām turpina dominēt pakalpojumu nozares. 2015.gada ekonomikas nozaru īpatsvara kopējā pievienotajā vērtībā Rīgā novērtējums¹⁵ liecina, ka salīdzinot ar 2011.gadu pieaudzis būvniecības nozares īpatsvars (+1,9 procentpunkti), turpretī samazinājies tirdzniecības (-3,4 procentpunkti) un transporta (-4,1 procentpunkts) nozaru īpatsvars. Turpina sarukt arī ražošanas daļa pievienotajā vērtībā – 2015.gada novērtējums¹⁶ liecina, ka rūpniecība veido vien 8,7% īpatsvaru ekonomikas nozaru kopējā pievienotajā vērtībā Rīgā.

2016.gada sākumā bezdarba līmenis Rīgā bija 5%, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, bezdarba līmenis palielinājās par 0,1 procentpunktu. Tai pat laikā Latvijas vidējais bezdarba līmenis bija 8,7%, jāatzīmē, ka Rīgas pilsēta pārskata gadā joprojām uzrādīja zemākos bezdarba rādītājus valstī. Kopumā Rīgas pilsētā bija 15,8 tūkst. reģistrētu bezdarbnieku no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaita. 2016.gada jūnija Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidējā un ilgtermiņa prognozēm¹⁷ norāda, ka demogrāfijas izaicinājumi tuvāko gadu laikā var saasināt darbaspēka nepietiekamības problēmu. Galvenais iedzīvotāju skaita samazināšanās iemesls gan vidējā, gan ilgtermiņā būs iedzīvotāju novecošanās. Vienlaikus vidējā termiņā saglabāsies jūtamas neatbilstības starp darbaspēka pieprasījumu un piedāvājumu – atbilstošas kvalifikācijas darbaspēka trūkums. Atsevišķās profesijās pat pie relatīvi augsta atalgojuma līmeņa ir grūtības apmierināt pieaugošo pieprasījumu ar atbilstošās kvalifikācijas darbaspēku (piemēram – IT nozarē, programmētāji), bet vienlaikus ir jomas, kur pastāv būtisks darbaspēka pārpalikums (dažādu pakalpojumu jomu pārvaldes/administrācijas darbinieki, juridisko, sociālo un kultūras lietu speciālisti, tirdzniecības aģenti u.tml.), tādējādi iedzīvotāji ar atbilstošu izglītību un pieredzi spiesti strādāt zemāka līmeņa darbos. Neskatoties uz iegūto specialitāti, daudz lielākas iespējas integrēties darba tirgū ir iedzīvotājiem ar augstāku izglītības līmeni. Bezdarba līmenis starp ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem ar augstāko izglītību ir vairāk nekā 4 reizes mazāks nekā iedzīvotājiem ar pamatizglītību, bet vairāk nekā 2 reizes mazāks kā iedzīvotājiem ar vidējo izglītību. Tāpat lielākas priekšrocības darba tirgū ir iedzīvotājiem ar profesionālo izglītību, salīdzinot ar tiem, kas ieguvuši vispārējo izglītību.

---

¹⁵ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2015

¹⁶ Turpat

¹⁷ www.em.gov.lv

IM3 Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide

Droša, sakārtota pilsētvide, tā ir daudzfunkcionāla, atvērta ar brīvi pieejamu infrastruktūru, attīstīta vide, kurā ir patīkami uzturēties īslaicīgi kā ciemiņam vai dzīvot, strādāt un atpūsties pastāvīgi. Pilsētvide, kas piesaista tūristus, uzņēmējus un investorus.

3.tabula

IM3 Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība				Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2030.g.	Datu avots
			2013	2014	2015	2016				
IM3.1.	Migrācijas saldo	Skaitis	<u>2013</u> -3 685	<u>2014</u> -1 825	<u>2015</u> -2 729		↓	Pozitīvs	3000	CSP
IM3.2.	Iedzīvotāju vērtējums par apbūvētās vides kvalitāti Rīgā kopumā	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2013</u> 71,0	<u>2014</u> 76,6	<u>2015</u> 81,1	<u>2016</u> 81,6	↑	Pozitīvais vērtējums pieaug	80	Regulāra iedzīvotāju aptauja
IM3.3.	Iedzīvotāju vērtējums par apbūvētās vides kvalitāti savā apkaimē	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2013</u> 66,5	<u>2014</u> 72,9	<u>2015</u> 74,3	<u>2016</u> 72,2	↓	Pozitīvais vērtējums pieaug	75	Regulāra iedzīvotāju aptauja
IM3.4.	Iedzīvotāju vērtējums par gājējiem domātās ielu infrastruktūras kvalitāti pilsētā	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2013</u> 57,1	<u>2014</u> 62,5	<u>2015</u> 65,2	<u>2016</u> 66,8	↑	Pozitīvais vērtējums pieaug	75	Regulāra iedzīvotāju aptauja
IM3.5.	Iedzīvotāju vērtējums par transportam domātās ielu infrastruktūras kvalitāti	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2013</u> 37,4	<u>2014</u> 44,8	<u>2015</u> 47,6	<u>2016</u> 49,6	↑	Pozitīvais vērtējums pieaug	60	Regulāra iedzīvotāju aptauja
IM3.6.	Jauns Daugavas šķērsojums uz ziemeļiem no Vanšu tilta, skaits	Skaitis	<u>2013</u> 0	<u>2014</u> 0	<u>2015</u> 0		→	Jauns šķērsojums	1	
IM3.7.	CO ₂ emisiju samazinājums pret bāzes gadu (1990) ¹⁸ , %	%		<u>2014</u> 55	<u>2015</u> 56		↑	Pieaug	65	REA
IM3.8.	Gaisa kvalitāte pilsētā: dienu skaits, kad tiek pārsniegta normatīvajos aktos pieļaujamā robežvērtība piesārņojumam ar cietajām daļiņām PM10: - Krišjāņa Valdemāra ielā 18 - Brīvības ielā 73	%	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>			Samazinās	<35	RD MVD

¹⁸ CO₂ emisiju aprēķinos neņem vērā enerģijas patēriņu, ko pašvaldība nevar ietekmēt un kas atrodas ārpus pašvaldības kompetences

¹⁹ Krišjāņa Valdemāra ielā PM10 pārsniegumi mērījumu periodā 2015.g. nav novēroti

IM3.9.	NO ₂ gada vidējā koncentrācija monitoringa stacijās (µg/m ³):	Dienas	2013	2014	2015		Samazinās	<40	RD MVD
-	Tvaika ielā 44		25,9	22,1	²⁰	↑			
-	Brīvības ielā 73		43,4	47,9	49,7	↑			
-	Krišjāņa Valdemāra ielā 18		50,6	44,8	51,1	↑			
-	Maskavas ielā 165		22,9	21,3	24,0	↑			
-	Raiņa bulvārī		31,8	28,4	27,1	↓			

Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Pieejamie CSP dati parāda negatīva migrācijas saldo palielināšanos Rīgā – 2014.gadā – 1 825 un 2015.gadā – 2 729.

Iedzīvotāju vērtējums par apbūvētās vides kvalitāti Rīgā kopumā turpina pieaug, sasniedzot 82%, savukārt salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu par 2,3% samazinājusies apmierinātība ar apbūvētās vides kvalitāti apkaimēs, ar to apmierināti ir 72% aptaujāto respondentu.

2015.gadā tika uzsākti un 2016.gadā turpināti ielu remontdarbi dažādās apkaimēs. Neskatoties uz to, ka vienlaicīgi tika remontētas vairākas Rīgas galvenās ielas, palēninot satiksmi rīta un vakara stundās, iedzīvotāji to ir uztvēruši ar sapratni, un atzinīgi novērtējuši ielu infrastruktūras kvalitāti pilsētā: no aptaujātajiem iedzīvotājiem 67% ir apmierināti ar gājējiem domātās ielu infrastruktūras kvalitāti un 50% ir apmierināti ar transportam domātās ielu infrastruktūras kvalitāti.

Cieto daļiņu PM10 gada robežlielums (40 µg/m³) nav pārsniegts nevienā monitoringa stacijā Rīgā, bet diennakts robežlielums daļiņām 2015.gadā pārsniegts tikai Brīvības ielā – 16 dienas²¹, savukārt trijās monitoringa stacijās ir paaugstinājusies NO₂ gada vidējā koncentrācija. Straujākais pieaugums ir noticis Krišjāņa Valdemāra ielā no 44,8 (µg/m³) 2014.gadā uz 51,1 (µg/m³) 2015.gadā. Daļēji slāpekļa dioksīda (NO₂) koncentrācijas paaugstināšanās pilsētā ir skaidrojama ar to, ka paaugstinoties sabiedriskā transporta braukšanas biļešu cenām, daļa iedzīvotāju, kā pārvietošanās līdzekli izvēlējās automašīnu, rezultātā palielinot automašīnu skaitu Rīgas ielās un izplūdes gāzu daudzumu gaisā. Kā otru faktoru, kas ietekmē NO₂ koncentrācijas paaugstināšanos

²⁰ Tvaika ielā 44 mērījumi pārtraukti aparatūras novecošanās dēļ. Izmantojot jaunu aparatūru turpmāk NO₂ koncentrāciju mēris Mīlgrāvja ielā 10

²¹ Gaisa piesārņojuma mērījumu rezultāti Rīgā 2015.g. (RD MVD)

pilsētā, var norādīt ielu remontdarbus, satiksmes ierobežojumu vai ceļa posmu slēgšanas dēļ tiek paildināts ceļā pavadītais laiks, līdz ar to paaugstināta izplūdes gāžu koncentrācija gaisā.

IM4 Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole

Rīga ir ne vien Latvijas galvaspilsēta, bet tās starptautiskais potenciāls ļauj Rīgai ieņemt nozīmīgu vietu arī Ziemeļeiropas metropoļu tīklā.

Rīga kopā ar tās aglomerāciju dzīvo vairāk kā miljons iedzīvotāju. Rīgas starptautisko potenciālu veido kā izdevīgais ģeogrāfiskais novietojums, pilsētā koncentrētās izglītības, zinātnes un valsts pārvaldes, tā arī uzņēmējdarbības resurss, osta un kultūrvide. Piederība Ziemeļeiropas metropoļu tīklam Rīgai sniedz labu atpazīstamību ne tikai Eiropas, bet arī pasaules mērogā. Rīgas potenciāls un tā izmantošana ir svarīga ne vien pašai pilsētai, bet arī Latvijas reģioniem un valstij kopumā.

4. tabula

IM4 Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole – sasniedzamie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība				Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2030.g.	Datu avots	
			2012	2013	2014	2015					
IM4.1.	Pasažieru apgrozījums starptautiskajā lidostā „Rīga”, skaits, milj.	Skaits, milj.	<u>2012</u> 4,77	<u>2013</u> 4,79	<u>2014</u> 4,81	<u>2015</u> 5,16	↑	Palielinās	12	Starptautiskā lidosta „Rīga”	
IM4.2.	Tiešo regulāro reisu galapunktu skaits no starptautiskās lidostas „Rīga”, skaits	Skaits	<u>2012</u> 79	<u>2013</u> 81	<u>2014</u> 83	<u>2015</u> 89	↑	Pieaug	100	Starptautiskā lidosta „Rīga”	
IM4.3.	Pasažieru apgrozījums (ar pasažieru kuģiem un prāmjiem) Rīgas ostā, skaits, tūkst.	Skaits, tūkst.	<u>2012</u> 815	<u>2013</u> 837,7	<u>2014</u> 737,9	<u>2015</u> 526,2	↓	Palielinās	>1500	CSP RBP	
IM4.4.	Kravu apgrozījums Rīgas ostā, milj. t	Milj. t.	<u>2012</u> 36,1	<u>2013</u> 35,5	<u>2014</u> 41,1	<u>2015</u> 40,1	↓	Pieaug	50	RBP	
IM4.5.	Ārvalstu tiešās investīcijas, milj. EUR	Milj. EUR	<u>2013</u> 5022,7	<u>2013</u> 5022,7	<u>2014</u> 5517,8	<u>2015</u> 5780,9	<u>2016</u> 5789,7	↑	Pieaug	12664	Lursoft
IM4.6.	Rīgas kredītreitings, kredītreitinga pakāpe	Kredītreitinga pakāpe	<u>2012</u> BBB/ Positi ve/A2	<u>2013</u> BBB/ Positive / A2	<u>2014</u> BBB+/ Stable/ A2	<u>2015</u> BBB+/ Stable/ A2 ²²	↑	Paaugstinās		Kredītreitingu aģentūra “Standard&P oor’s”	

²² Kredītreitingu aģentūra, ņemot vērā pašvaldības stabilo budžeta un finanšu situāciju, 2015.g. novembrī atjaunoja Rīgas pilsētai piešķirto reitingu iepriekšējā līmenī

			Baa3/ Stable	Baa3/ Positive	Baa2/ Stable	Baa1/ Stable ²³	↑	Paaugstinās	Kredītreitingu aģentūra "Moody's"
Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒				
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas				

2015.gadā starptautiskā lidosta "Rīga" sadarbojoties ar 21 aviokompāniju (2014.gadā ar 17 aviokompānijām) un apkalpojot lielāko pasažieru skaitu pēdējo gadu laikā (5,16 milj.) tika atzīta par lielāko gaisa satiksmes mezglu Baltijā. Pārskata gadā starptautiskā lidosta "Rīga" apkalpoja 68 tūkst. gaisa kuģu un gandrīz 19 tūkst. t. avio kravu. No kopējā pasažieru skaita gandrīz 49% pārvadāja nacionālā aviokompānija *airBaltic* un 18% – aviosabiedrība *Ryanair*.

Pārskata gadā no starptautiskās lidostas "Rīga" bija pieejami 89 galamērķi, kas ir par 6 galamērķiem vairāk nekā 2014.gadā. Populārākie galamērķi bija uz Londonu (499 424 pasažieri), Maskavu (373 843 pasažieri), Frankfurti (293 631 pasažieris), Oslo (283 759 pasažieri) un Helsinkiem (251 851 pasažieris).

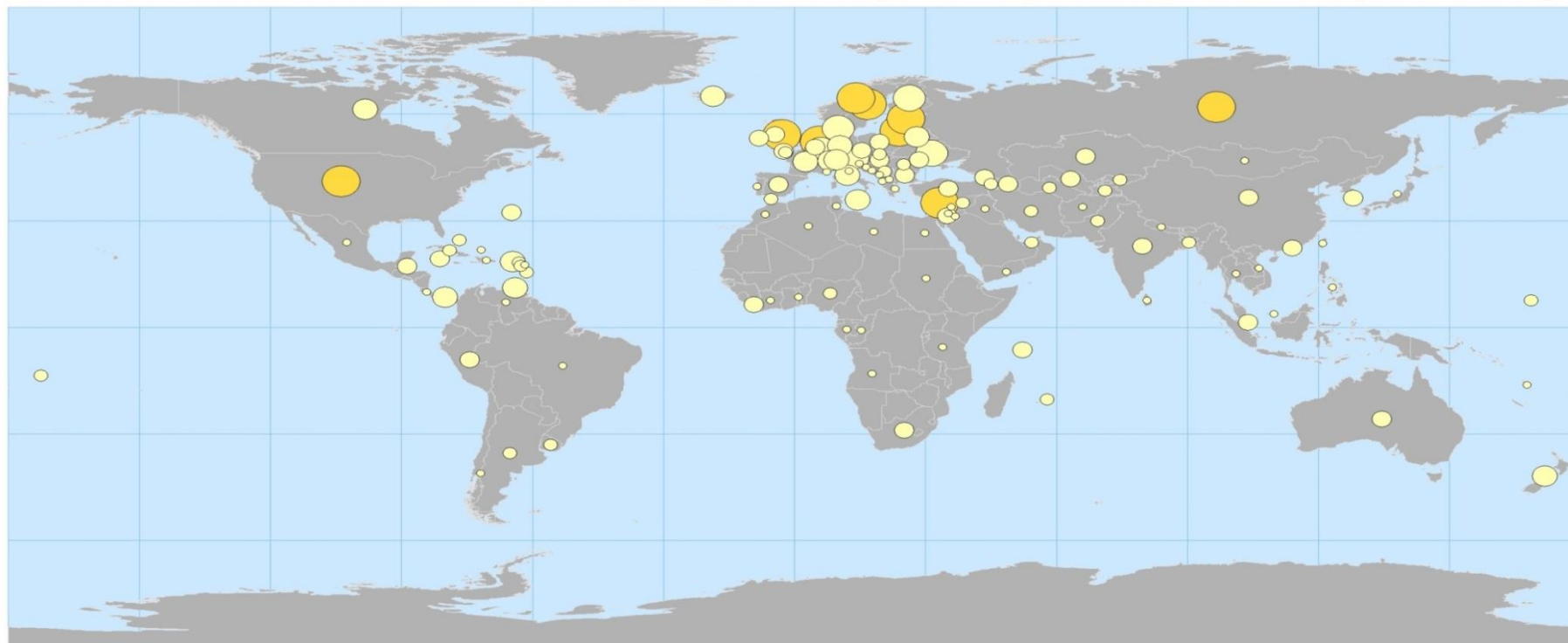
2015.gadā noslēdzās Rīgas brīvostas vēsturē vērienīgākais un arī Latvijas mērogā ļoti nozīmīgs projekts – "Infrastruktūras attīstība Krievu salā ostas aktivitāšu pārceļšanai no pilsētas centra". Šī projekta ietvaros Krievu salā izbūvētas četras beramkravu pārkraušanas pietātnes, kā arī izbūvēti visi nepieciešamie autoceļu un dzelzceļa pievedceļi un inženiertehniskās komunikācijas līdz ostas teritorijai. Lai gan Rīgas brīvostas kravu apgrozījums pārskata periodā samazinājās par 2,5%, tas joprojām pārsniedzis 40 milj. t., tādējādi ļaujot Rīgas brīvostai saglabāt Baltijas valstu vadošās ostas statusu.

ĀTI apjoms Rīgā turpināja pieaugt, uz 2016.gada sākumu sasniedzot EUR 5,79 mljrd. (2015.gadā EUR 5,78 mljrd.), kas ir 80% no kopējām ārvalstu investīcijām valstī. Tāpat kā 2014.gadā, 2015.gadā visvairāk ĀTI Rīgā ieplūst no Zviedrijas Karalistes (EUR 1,42 mljrd.), Nīderlandes Karalistes (EUR 590 milj.) un Norvēģijas Karalistes (EUR 466 milj.) (4.attēls).²⁴

²³ Kredītreitinga aģentūra, izvērtējot pašvaldības budžeta izpildi un finanšu situāciju, 2015.g. februārī pilsētas kredītreitingu paaugstināja par vienu pakāpi, un 2015.g. decembrī apstiprināja iepriekš piešķirto reitingu

²⁴ www.lursoft.lv

Uzkrātās ārvalstu tiešās investīcijas Rīgā reģistrēto uzņēmumu pamatkapitālā, EUR (05.01.2016)

kopā: 5,789,715,554 EUR

Sagatavoja RD PAD, izmantojot LURSOFT datus

PRV1 Kvalitatīva un mūsdienīga izglītība

Izglītības sistēmas virsmērķis ir nodrošināt iedzīvotājus ar tautsaimniecībai nepieciešamo kompetenci – zināšanu, prasmju un attieksmju kopumu. Pašvaldības uzdevums izglītības jomā ir gādāt par vispārējo (t.sk. pirmsskolas), interešu, profesionālās ievirzes un daļēji par profesionālo izglītību.

2015.gadā bija 150 pašvaldības PII un tās apmeklēja 26 360 audzēkņi. Privātajās PII līdzfinansējumu saņēma 4 853 audzēkņi un 861 bērnam tika nodrošināts bērnu uzraudzības pakalpojums. RP, turpinot uzlabot pirmsskolas izglītības pieejamību, 2015.gadā tika noslēgti 127 sadarbības līgumi ar privātām izglītības iestādēm, salīdzinājumam, 2011.gadā šādi līgumi bija noslēgti vien ar 60 PII.²⁵ Savukārt pašvaldības izglītības iestādēs papildus tika atvērtas 11 pirmsskolas grupas, nodrošinot vietas 220 bērniem.²⁶

2015.gadā Rīgā mācības sākuši ap 67 081 skolēns 115 pašvaldības skolās, t.sk. 88 vidusskolās, 23 pamatskolās un 4 sākumskolās. Pārskata gadā turpinājās sadarbība arī ar 33 privātajām izglītības iestādēm. Pašvaldībā darbojas 11 bērnu un jaunatnes sporta skolas, 13 bērnu un jauniešu interešu centri un 9 bērnu mākslas un mūzikas skolas. 16 vispārējās vidējās izglītības iestādēs ir izveidoti brīvā laika centri.²⁷

Skolēnu un jauniešu dalībai 108 starptautiskos pasākumos pērn atvēlēti vairāk kā EUR 103 tūkst.: 43 pirmsskolu un vispārīzglītojošo skolu sporta, zināšanu pārbaužu un citiem pasākumiem, 29 pasākumiem interešu izglītībā, 18 pasākumiem sporta jomā u.c.

Pārskata gadā skolu tīkla pilnveides ietvaros Rīgas Centra humanitārajā vidusskolā tika likvidēta mācīšanās otrajā maiņā. Turpinot skolu tīkla optimizāciju, tika reorganizēta Rīgas 24.pamatskola un Rīgas 32.vidusskola un izveidota Rīgas Austrumu vidusskola, kā arī likvidēta Rīgas 68.vidusskola ar ēkas nodošanu Rīgas 34.vidusskolai.²⁸

Lielākie renovācijas darbi veikti Rīgas Natālijas Draudziņas vidusskolā un Rīgas Centra humanitārās vidusskolas jaunajā ēkā, kur izveidota sākumskola. Atjaunots Rīgas sākumskolas “Valodiņa” vēsturiskais veidols, pie Rīgas 31.vidusskolas izveidots sporta komplekss, Rīgas Purvciema vidusskolā veikts sporta zāles remonts, veikti ēku energoefektivitātes pasākumi, mainīti logi, veikta virtuvju bloku renovācija, nomainītas ūdensvada un kanalizācijas sistēmas, kā arī labiekārtoti daudzu skolu pagalmi.²⁹

Pilnveidojot pedagogu profesionālo kvalifikāciju, 2015.gadā apliecības par dažādu kursu programmu apguvi saņēma 16 322 kursu absolventi. Tāpat ir izveidota un koordinēta pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas un pakāpes piešķiršanas pārraudzības sistēma 298 RP izglītības iestādēs, 10 profesionālās izglītības iestādēs, 26 privātās izglītības iestādēs un 11 LR KM padotības izglītības iestādēs. Lai motivētu pedagogus kvalitatīva izglītības procesa nodrošināšanai, tika organizēta PII darbinieku nominācija un Martas Rinkas piemiņas gada balvas “Mūžs veltīts bērniem” pasniegšanas pasākums, kā arī rīkots 20 gadu jubilejas pasākums balvām “Zelta pildspalva” un “Zelta stipendija”, kā ietvaros izdota grāmata “Rīgas zelta skolotāji 1995-2015” un uzņemta retrospektīva filma.³⁰

²⁵ RD IKSD 2015.gada darbības pārskats

²⁶ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2015

²⁷ RD IKSD 2015.gada darbības pārskats

²⁸ Turpat

²⁹ www.info.riga.lv

³⁰ RD IKSD 2015.gada darbības pārskats

PRV1 Kvalitatīva un mūsdienīga izglītība – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība				Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
			2012	2013	2014	2015				
1.1.	Pirmsskolas vecuma bērnu īpatsvars, kas apmeklē PII (t.sk. pašvaldības līdzfinansējums, dotācija un deleģēšanas līgumu finansēšana privātajās PII)	Īpatsvars, %	64,2	64,5	67,8	75,9	↑	Pieaug	70	RD IKSD
1.2.	Pirmsskolas vecuma bērnu skaits, kuri reģistrējušies rindā un kuriem pašvaldība nevar nodrošināt vietas PII	Skaits	4317	2602	2395	1950	↓	Samazinās	Nav rindas	RD IKSD
1.3.	Vidējais pašvaldības PII pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)*	1,9				↓	Pieaug	3	Ekspertu veikts pētījums**
1.4.	Iedzīvotāju vērtējums par pašvaldības PII pakalpojumu kvalitāti	Pozitīvs vērtējums, %	63,7	58,0	67,0	67,7	↑	Pieaug	80	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
1.5.	Iedzīvotāju vērtējums par pašvaldības PII pakalpojumu pieejamību	Pozitīvs vērtējums, %	49,3	30,8	45,8	41,1	↑	Pieaug	80	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
1.6.	9.klašu beidzēju īpatsvars, kas saņem tikai licību apliecības vietā	Īpatsvars, %	2,9	3,0	3,4	3,1	↓	Samazinās	<1	RD IKSD
1.7.	12.klašu beidzēju īpatsvars, kas saņem tikai licību atestāta vietā	Īpatsvars, %	1,3	2,0	3,2	3,6	↑	Samazinās	<1,3	RD IKSD
1.8.	Eksakto zinātņu centralizēto eksāmenu kārtotāju īpatsvars vidusskolās:	Īpatsvars, %						Pieaug		RD IKSD
	- fizikā		7,2	6,0	8,0	8,5	↑		10	
	- ķīmijā		4,5	5,0	6,0	6,3	↑		10	
	- bioloģijā		8,0	11,5	12,9	12,8	↓		10	

1.9.	Vidējais pašvaldības pamatskolu un vidusskolu pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)*	2012 1,6			2016 1,8	↑	Pieaug	3	Ekspertu veikts pētījums**	
1.10.	Iedzīvotāju vērtējums par pašvaldības vispārējās izglītības iestāžu (skolu) pakalpojumu pieejamību	Pozitīvs vērtējums, %	2012 85,7	2013 83,2	2014 91,3	2015 89,3	2016 88,0	↓	Nesamazinās	85	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
1.11.	Iedzīvotāju vērtējums par pašvaldības vispārējās izglītības iestāžu (skolu) pakalpojumu kvalitāti	Pozitīvs vērtējums, %	2012 71,2	2013 71,3	2014 80,2	2015 78,2	2016 80,0	↑	Pieaug	80	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
1.12.	Iedzīvotāju vērtējums par iespējām bērniem iesaistīties pulciņos, kolektīvos	Pozitīvs vērtējums, %	2012 51	2013 51,3	2014 58,1	2015 63,1	2016 73,0	↑	Pieaug	75	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
1.13.	Iedzīvotāju vērtējums par iespējām pieaugušajiem iesaistīties pulciņos, kolektīvos	Pozitīvs vērtējums, %	2012 46,7	2013 47,3	2014 52,2	2015 58,9	2016 49,0	↓	Pieaug	75	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
1.14.	Audzēkņu skaits RP:	Skaits	2012/13 m.g.	2013/14 m.g.	2014/15 m.g.	2015/16 m.g.			Nesamazinās		RD IKSD
	- interešu iestādēs		26 800	30 074	28 005	29 625	↑				
	- sporta iestādēs		7 130	7 452	7 669	8 170	↑				
	- mūzikas un mākslas izglītības iestādēs		4 351	4 554	4 913	4 716	↓				
1.15.	Interneta pieslēgums mājsaimniecībās	%	2012 75,8	2013 76	2014 79,8	2015 81,2	↑	Pieaug	95	CSP	
1.16.	Iedzīvotāju ar augstāko izglītību īpatsvars (15-64)	Īpatsvars, %	2012 34,9	2013 38,4	2014 36,5	2015 36,8	↑		36	CSP	

* 0 – pakalpojums netiek nodrošināts vispār, bet 4 – pakalpojums nodrošināts atbilstošā apmērā un kvalitātē

** Pētījums tiek veikts reizi 4 gados

Tendence					
	↑	↓	↕	↔	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Pašvaldībai aktīvi iesaistoties jautājuma risināšanā par vietu nodrošināšanu PII, ik gadu tiek turpināts uzlabot PII pakalpojuma pieejamību Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā. Pēdējo četru gadu laikā pirmsskolas vecuma bērnu skaits, kuri reģistrēti rindā un kuriem pašvaldība nevar nodrošināt vietas PII, ir sarucis vairāk kā uz pusi, 2015.gadā rindā bija 1 950 bērnu. Jāatzīmē, ka šis jautājums aktualitāti nezaudēs arī turpmākajos gados, jo kā liecina CSP statistikas dati, pēdējos trijos gados novērojams jaundzimušo skaita pieaugums. Par pozitīvu attīstības tendenci liecina arī aptaujas dati, iedzīvotāju pozitīvais vērtējums par PII pakalpojumu pieejamību salīdzinājumā ar 2015.gadu ir pieaudzis par 21,9%, kā arī par 10% pieaudzis iedzīvotāju pozitīvais vērtējums par iespējām bērniem iesaistīties pulciņos un kolektīvos.

Pēdējos gados vērojama negatīva tendence – pieaug 12.klašu beidzēju īpatsvars, kas saņem tikai liecību atestāta vietā. Pretēji prognozētajam, pēdējo trīs gadu laikā īpatsvars pieaudzis par 2,3 procentpunktiem un 2015.gadā sasniedza 3,6%. Iemesli šādam pieaugumam varētu korelē ar pētījuma³¹ rezultātiem par priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas iemesliem. Pētījuma dati liecina, ka priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas problemātiku veido plašs saistītu tēmu loks – gan izglītības kvalitāte, gan ģimeņu sociāli ekonomiskais stāvoklis, gan jauniešu vērtīborientācija u.c. Četri visbiežāk kā galvenie identificētie iemesli ir – motivācijas mācīties trūkums (15%), vēlme sākt strādāt algotu darbu (13%), grūtniecība un/vai laulības (12%), nepatika mācīties (12%).

Statistikas dati liecina, ka nedaudz ir pieaudzis iedzīvotāju ar augstāko izglītību īpatsvars vecumā no 15 līdz 64 gadiem. Arī augstskolās, koledžās uzņemto Rīgas studentu skaits pēdējos 3 gados uzrāda pozitīvu tendenci, ja 2013./2014. mācību gadā tika uzņemti 8 003 Rīgas studenti, tad 2015./2016. mācību gadā uzņemto Rīgas studentu skaits pieauga līdz 9 260 studentiem, tomēr, tai pat laikā, valstī vērojama negatīva tendence kopējam uzņemto studentu skaitam augstskolās un koledžās.

Ik gadu pieaug rādītājs – interneta pieslēgums mājsaimniecībās, 2015.gadā sasniedzot 81,2%. Visaktīvākie interneta lietotāji bija studenti un skolēni un visbiežāk internets tika izmantots, lai tiešsaistē lasītu ziņas, avīzes un žurnālus, kā arī, lai lietotu e-pastu un interneta banku.

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Izglītības, kultūras un sporta departaments, RD Īpašuma departaments, Rīgas pašvaldības policija, Rīgas pilsētas būvvalde, RD Informācijas tehnoloģiju centrs un Rīgas Izglītības un informatīvi metodiskais centrs.

Budžets

2015.gadā RP budžeta izdevumi izglītībai (t.sk. investīcijas) bija EUR 254 871,1 tūkst., kas nozīmē, ka gada laikā budžeta izdevumi ir pieauguši par 7,2% jeb EUR 17 202,6 tūkst. Budžeta izdevumu pieaugums bija vērojams tādās kategorijās kā pirmsskolas izglītībai (+8,7% jeb EUR 6 516 tūkst.), pamatizglītībai, vispārējai un profesionālajai izglītībai (+ 4,8% jeb 6 290,2 tūkst. EUR) un augstākajai izglītībai (+339% jeb EUR 24,6 tūkst.). Turpretī investīcijas samazinājās, ja 2014.gadā tās veidoja 8,2% no budžeta izdevumiem izglītībai jeb EUR 19 399,2 tūkst., tad 2015.gadā 5,4% jeb EUR 13 853,5 tūkst.³²

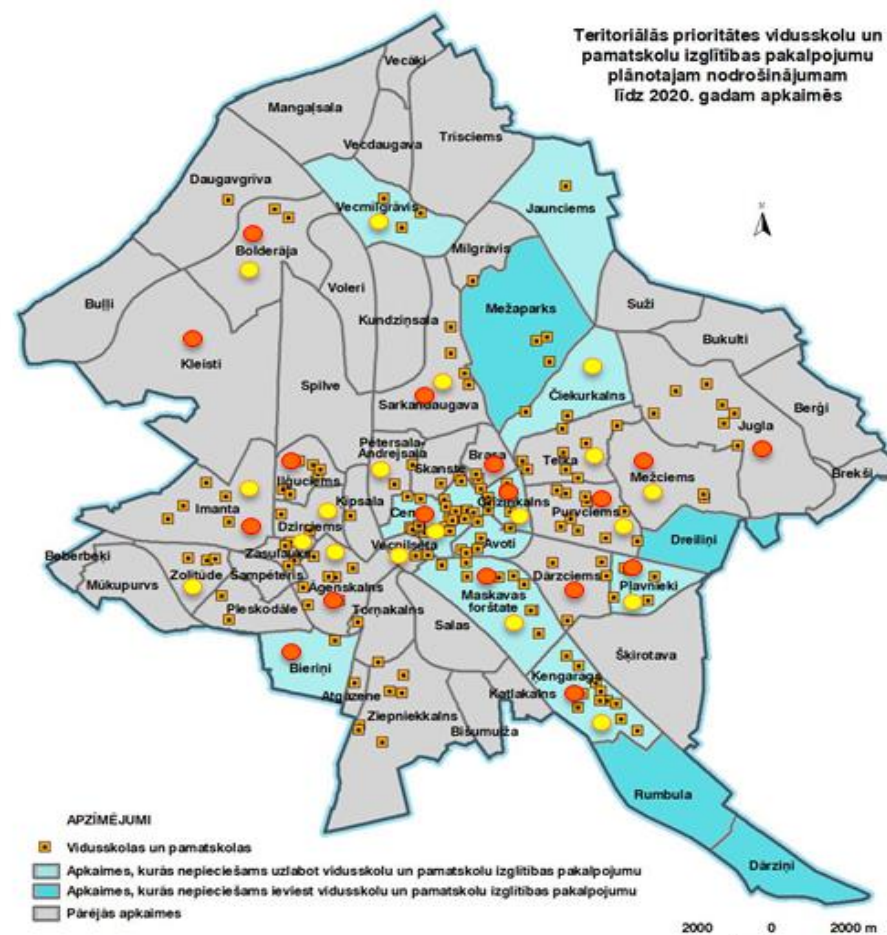
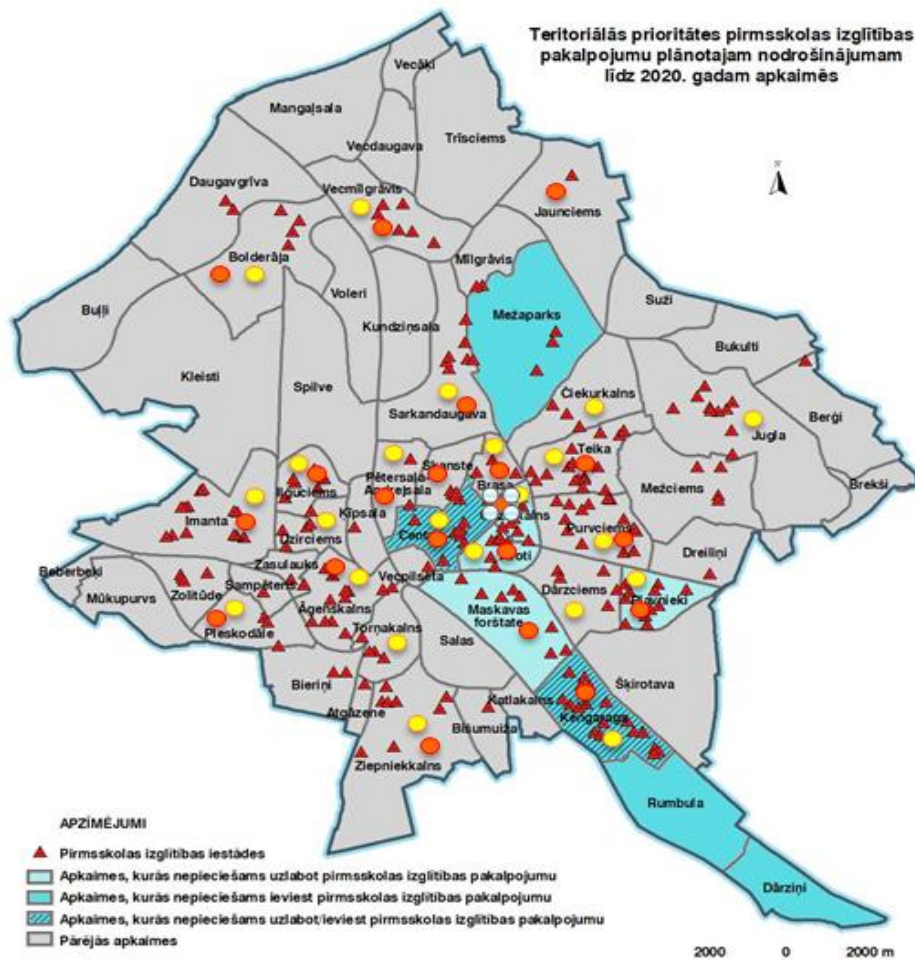
---

³¹ Pētījums par politikas alternatīvu veidošanu priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas problēmas risināšanai, Pretendentu apvienība: SIA "Aptauju Centrs" un SIA "Excolo Latvia", 2015

³² Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2015

Teritoriālās prioritātes PRV1 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

- 2015.gadā veiktie uzlabojumi pirmsskolas izglītības pakalpojumu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs
- 2014.gadā veiktie uzlabojumi pirmsskolas izglītības pakalpojumu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

- 2015.gadā veiktie uzlabojumi pamatskolu un vidusskolu izglītības pakalpojumu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs
- 2014.gadā veiktie uzlabojumi pamatskolu un vidusskolu izglītības pakalpojumu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

2015.gadā pirmsskolas izglītības nodrošināšanas jomā veikti dažāda veida uzlabojumi sekojošās apkaimēs: Āgenskalnā, Avotos, Bolderājā, Brasā, Centrā, Čiekurkalnā, Dārzciemā, Dzirciemā, Grīziņkalnā, Ilģuciemā, Imantā, Juglā, Ķengaragā, Pētersalā-Andrejsalā, Pleskodālē, Pļavniekos, Purvciemā, Sarkandaugavā, Teikā, Torņakalnā, Vecmīlgrāvī un Ziepniekkalnā. Savukārt, vienīgā apkaime, kurā tika ieviesti jauni pakalpojumi ir Purvciems – atvērta filiāle Rīgas 244. PII (papildus atvērta 11 grupas 220 audzēkņiem) Marsa gatvē 16.

Attiecīgi pamatskolu un vidusskolu izglītības pakalpojumu nodrošināšanas jomā pārskata gadā uzlabojumi veikti: Āgenskalnā, Bolderājā, Centrā (Rīgas Centra humanitārās vidusskolas darbība uzsākta divās ēkās, likvidējot otro maiņu), Čiekurkalnā, Dzirciemā (likvidēta Rīgas 68.vidusskola, kura pievienota Rīgas 34.vidusskolai un likvidēta faktiskā otrā maiņa Rīgas 34.vidusskolas ēkā Kandavas ielā 4), Grīziņkalnā (reorganizēta Rīgas 32.vidusskola un Rīgas 24.pamatskola, tās apvienojot un izveidojot Rīgas Austrumu vidusskolu), Imantā, Ķengaragā, Maskavas forštatē, Mežciemā, Pētersalā-Andrejsalā, Pļavniekos, Purvciemā, Sarkandaugavā, Teikā, Vecmīlgrāvī, Vecpilsētā, Zaslaukā un Zolitūdē.

Ar RV saistītie valsts politikas plānošanas dokumenti, kas stājušies spēkā pārskata gadā

Politikas plānošanas dokuments	Apstiprināšanas datums	Pieeja interneta vietnē
Izglītības attīstības pamatnostādņu 2014.-2020.gadam īstenošanas plāns 2015.-2017.gadam	29.06.2015.	www.vestnesis.lv

Ar RV saistītās izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz RV īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
Darbību turpina MK 16.07.2013. noteikumi Nr.404 "Prasības bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem un bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrēšanas kārtība"	Tiek nodrošināts valsts un pašvaldības līdzfinansējums bērniem, kuri apmeklē privāto PII vai saņem bērnu uzraudzības pakalpojumu. 2015.gadā privātās PII apmeklēja 4 853 audzēkņi un bērnu uzraudzības pakalpojumu savam bērnam izmantoja 861 vecāks
Izglītības likuma grozījumi 03.12.2015. Pašvaldības noteiktā vidējā izmaksa vienam izglītojamajam mēnesī par pirmsskola izglītības programmas apguvi privātajā PII	LR VARAM izstrādā metodiku, kas pašvaldībām nosaka kādā veidā veicams aprēķins par vienam izglītojamajam nepieciešamajām vidējām izmaksām pirmsskolas izglītības programmas apguvei privātajā PII. Pašvaldība saistošajos noteikumos nosaka kārtību, kādā tā nodrošina noteikto izmaksu segšanu, kā arī vidējās izmaksas un to aprēķināšanas kārtību publisko savā tīmekļa vietnē
Atbilstoši pieņemtajiem grozījumiem Izglītības likumā (14.panta 15.punkts) ir sagatavots MK noteikumu projekts "Kārtība, kādā valsts un pašvaldības finansē mācību līdzekļu iegādi izglītības iestādēm" (iesniegts izsludināšanai Valsts sekretāru sanāksmē 20.08.2015., VSS-1662)	Plānotas izmaiņas mācību saturā un mācību līdzekļu izstrādē

Nozares eksperta viedoklis

Arnīs Sauka, Dr.rer.pol. | Stokholmas Ekonomikas augstskolas Rīgā asociētais profesors

Neskatoties uz iepriekš ieguldīto darbu, PII pieejamība Rīgā joprojām nav pietiekama. Ņemot vērā demogrāfijas tendences valstī, RP būtu vēl vairāk jāprioritizē atbalsts jaunākajiem Rīgas iedzīvotājiem, piešķirot līdzekļus jaunām vietām PII.

Nedrīkstētu atlikt uz vēlāku laiku ieceres realizēšanu par skolu kvalitātes monitoringa sistēmas izveidošanu.

Pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības attīstīšanai Rīgā nepietiekamā mērā notiek sadarbība ar augstskolām un zinātnes centriem. Pozitīvas tendences vērojamas starptautiskās sadarbības veicināšanā.

Liekot uzsvāru ne tikai uz fiziskās infrastruktūras, bet arī uz apmācošā personāla un izmantoto apmācības metožu pilnveidošanu, varētu samazināt 12.klašu audzēkņu skaitu, kuri atestāta vietā saņem tikai licību, kā arī cīnīties ar disciplīnas problēmām skolās.

Profesionālās izglītības attīstības temps Rīgā nenorit atbilstoši plānotajam un nevar tikt uzskatīts par labu praksi.

Ieteikums izstrādāt sadarbības programmas vidusskolu skolēniem ar Latvijas augstskolu studentiem. Šādas pieredzes apmaiņas programmas var veidot dažādās jomās, dodot iespēju vidusskolēniem, topošajiem augstskolu studentiem, paplašināt redzesloku un sagatavoties studijām izvēlētajā specialitātē. Savukārt skolām ar sporta un mākslas novirzienu (t.sk. jaunatnes sporta skolām, bērnu un jauniešu sporta centriem, bērnu mākslas un mūzikas skolām), būtu ieteikums izstrādāt sadarbības programmas ar praktiķiem: māksliniekiem, sportistiem u.tml. – gan Latvijas, gan ārvalstu speciālistiem. Šādā veidā bērni un jaunieši ne tikai gūtu papildus iedvesmu, bet arī pilnveidotu attiecīgās prasmes.

Pašvaldībai būtu jāizvērtē iespēja aktīvāk līdzfinansēt zinātnes un pētniecības projektus, kas vērsti uz pilsētas tautsaimniecības attīstību.

RV2 Atbalsts jaunatnes pašiniciatīvai un organizētajam brīvajam laikam

Jaunatnes politikas mērķis Latvijā ir uzlabot jauniešu dzīves kvalitāti, veicinot viņu iniciatīvas, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, atbalstot darbu ar jaunatni un nodrošinot jauniešiem vieglāku pāreju no bērna uz pieaugušā statusu. Lai veicinātu jauniešu pašiniciatīvu, sociālo prasmju attīstību un līdzdalības pieredzes veidošanos, pašvaldība atbalsta jauniešu veidotos projektus un sekmē viņu iesaistīšanos jaunatnes organizācijās un lēmumu pieņemšanas procesos, tāpat RP paplašina jauniešu neformālās mācīšanās iespēju klāstu, radot iespēju apgūt darba tirgū pieprasītas prasmes, iemaņas un attieksmes.

Pārskata gadā, lai veicinātu Rīgas jauniešu iekļaušanos pilsētas kultūras, sporta un izglītības procesos, sekmējot viņu fiziskās aktivitātes, vērtīborientāciju un aktīvu līdzdalību, tika noorganizēti divi finansēšanas konkursi jauniešu iniciatīvām – finansiāli tika atbalstīti 17 jauniešu iniciatīvu projekti, kas ir par sešiem projektiem vairāk nekā iepriekšējā gadā, finansiāli atbalstītas 12 jaunatnes organizācijas un NVO.

Tika izsludināts finansēšanas konkurss jauniešu organizāciju kapacitātes stiprināšanai. Konkursa mērķis bija finansiāli atbalstīt projektus, kas stiprina pretendentu kapacitāti, palielinot to lomu darba ar jaunatni īstenošanā Rīgas pilsētā un veicinot to ilgtspēju. Finansiāls atbalsts tika piešķirts 12 projektiem.

Rīgas jauniešu centrā “Kaņieris” 2015.gadā ir notikuši 357 pasākumi, kas ir par 74 pasākumiem vairāk nekā 2014.gadā.³³

Finansēšanas konkursa ietvaros tika atbalstītas 62 nevalstisko un reliģisko organizāciju rīkotās nometnes (par 11 nometnēm mazāk nekā 2014.gadā), kurās piedalījās vairāk nekā 2 330 dalībnieku.

2015.gadā tika nodrošināts finansējums materiāli-tehniskās bāzes atjaunošanai un metodiskajam atbalstam 22 brīvā laika centriem, kurus apmeklēja ap 6 000 bērnu un jauniešu.³⁴

Vasaras brīvlaikā pašvaldības iestādēs un kapitālsabiedrībās NVA īstenotās programmas ietvaros izveidota 161 īstermiņa darba vieta jauniešiem.

VIAA veiktajā aptaujā³⁵ par karjeras un profesijas izvēli secināts, ka vairākums jauniešu (77%) domā, ka labākais veids, kā iepazīt profesijas, ir aprunāties ar konkrētu profesiju pārstāvjiem klātienē, doties praksē vai strādāt vasaras darbu, kā arī apmeklēt uzņēmumus un redzēt, kā norit ikdienas darbs dažādās profesijās. Tendence rāda, ka tikai 18% gadījumu jauniešiem, ir bijusi iespēja doties praksē vai pa vasaru strādāt kādā uzņēmumā. Tāpat aptauja liecina, ka jauniešiem trūkst pašiniciatīvas un motivācijas interesēties par savu nākotnes profesiju.

---

³³ www.iksd.riga.lv

³⁴ RD IKSD gadagrāmata 2015

³⁵ www.viaa.gov.lv, Aptauja par karjeras un profesijas izvēli, VIAA sadarbībā ar portālu *Draugiem.lv*, 2015.gada augusts

RV2 Atbalsts jaunatnes pašiniciatīvai un organizētajam brīvajam laikam – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība				Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
			2012	2013	2014	2015				
2.1.	Nometnēs iesaistīto bērnu un jauniešu skaits	skaits, tūkst.	12,9	13,6	14,5	12,7	↓	Pieaug	18	RD IKSD
2.2.	Brīvā laika centru apmeklējumu skaits	skaits, tūkst.	138,2	137,0	138,7	131,6	↓	Pieaug	115	RD IKSD
2.3.	Jauniešu neformālās izglītības programmās iesaistīto jauniešu skaits	skaits	3 105	1 544	1 804	1 787	↓	Pieaug	5000	RD IKSD
2.4.	Atbalstīto jauniešu un jaunatnes organizāciju projektu skaits	skaits	31	38	37	53	↑	Pieaug	60	RD IKSD

Tendence					
	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Pēdējo gadu laikā pakāpeniski palielinājās nometnēs iesaistīto bērnu un jauniešu skaits, taču 2015.gadā, samazinoties finansējumam NVO rīkoto nometņu atbalstam līdz 2013.gada līmenim, samazinājās nometnēs iesaistīto bērnu un jauniešu skaits no sasniegtajiem 14,5 tūkst. 2014.gadā uz 12,7 tūkst. 2015.gadā.

2015.gadā RD IKSD ieviesa divus jaunus projektu konkursus: Skolēnu pašpārvalžu sadarbības projektu konkurss un Jaunatnes organizāciju kapacitātes stiprināšanas konkurss. Šie divi projektu konkursi būtiski palielināja atbalstīto jauniešu un jaunatnes organizāciju projektu skaitu no 37 projektiem 2014.gadā līdz 53 projektiem 2015.gadā.

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Izglītības, kultūras un sporta departaments un RD Labklājības departaments.

Budžets

RV ietvaros veiktās aktivitātes tiek finansētas no RD budžeta līdzekļiem, kā arī piesaistot ES fondu finansējumu, tādējādi izdevumi pārsvarā tiek iekļauti RD iestāžu un struktūrvienību pamatbudžetos.

Ar RV saistīti valsts politikas plānošanas dokumenti, kas stājušies spēkā pārskata gadā

Politikas plānošanas dokuments	Apstiprināšanas datums	Pieeja interneta vietnē
Jaunatnes politikas valsts programma 2015.gadam	12.01.2015.	http://jaunatne.gov.lv/sites/default/files/web/Valsts_programma/2015/Jaunumi/jpvp2015.pdf

Nozares eksperta viedoklis

Alija Turlaja | Sarkandaugavas attīstības biedrības valdes priekšsēdētāja

Jaunatnes politikas jautājumos ir nepieciešama sistemātiska sadarbība starp pašvaldības un valsts institūcijām. Pašreizējās vadlīnijās un dokumentos trūkst sasaistes ar citu institūciju dokumentiem. Akūti trūkst izpratnes, kā jauniešu politika ir attiecināma uz pilsētvidi. Tāpat jaunieši ir būtisks medijs sabiedrības kopējai izglītošanai, jaunieši ātrāk pieņem jaunas idejas un spēj tās nodot saviem vecākiem, tāpēc jaunieši ir tā sabiedrības daļa, ar ko pilsētu speciālistiem un pilsētas vadībai būtu jārēķinās visvairāk.

Nepieciešams turpināt finansiāli atbalstīt jauniešu organizāciju kapacitātes celšanas projektus, kā arī jauniešu iniciatīvu projektus, jo tieši aktīvie vienaudži ir efektīvs komunikācijas kanāls un paraugs, lai iesaistītu citus jauniešus. Pašiniciatīva savukārt korelē ar jauniešu nodarbinātību vēlāk, tāpat pašiniciatīvas plašāka nozīmē ir jāuztver kā atbildības izpausme. Atbildīgi jaunieši ir pilsētas prioritāte.

Būtu vēlams pievērst uzmanību tai jauniešu daļai, kura vairāku iemeslu dēļ brīvajā laikā nav nodarbināta. Kur un kā iesaistīties un būt aktīvam – tas lielā mērā vienmēr būs pašu jauniešu izvēles ziņā, bet pilsētai jāspēj nodrošināt šo iespēju pieejamību un daudzveidību.

RV3 Atpazīstama un iesaistoša kultūrvide

RV galvenais uzdevums ir nodrošināt kultūras dzīves norišu daudzveidību un tradicionālo vērtību saglabāšanu. RP nodrošina kultūrvides pilnveidošanu un attīstību, Dziesmu un deju svētku procesu, tradicionālu, modernu un mūsdienīgu pasākumu organizēšanas iespējas, RP kultūras iestāžu darbības pilnveidošanu, piedāvājot jaunas interešu izglītības programmas un kultūrizglītības programmas dažādām vecuma grupām.

2015.gadā lielu atsaucību no dalībniekiem, kā arī no skatītājiem guva "Latvijas XI skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki". Rīgu svētkos pārstāvēja 302 kolektīvi.³⁶

Galvaspilsētā desmito reizi norisinājās starptautiskais mūsdienu kultūras forums "Baltā nakts", kā ietvaros apmeklētājiem bija iespēja apskatīt inovatīvus projektus LNB jaunajā ēkā, kā arī LU Dabaszinātņu akadēmiskajā centrā Torņakalnā. Tā kā foruma "Baltā nakts" pirmsākumi ir meklējami Francijā, Parīzē, izstāžu zālē "Rīgas mākslas telpa" tika noorganizēta visu laiku plašākā Francijas mākslas izstāde "Kramplauzis". Forumu "Baltā nakts" apmeklēja 40 000 interesentu, kas ir par 2 000 mazāk nekā 2014.gadā.

Pārskata gadā gaismas festivālā "Staro Rīga 2015" sabiedrība tika aicināta novērtēt gaismas tehnoloģiju nozīmi cilvēces kultūras un mākslas attīstībā, uzsverot tehnoloģiju nozīmi ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanā, to nozīmi katrā cilvēka dzīvē un ikdienā. Festivālā bija iespējams apskatīt arī starptautiskā projekta "Baltijas gaismas ķēde" gaismas objektu ekspozīciju. Ekspozīcijā bija iekļauti jauno mākslinieku un studentu darbi no Igaunijas, Lietuvas, Latvijas un Polijas, pirms tam izstāde jau bija demonstrēta Tallinā un Viļņā. Šis bija pirmais gads, kad sadarbībai apvienojās Baltijas valstu gaismas festivāli, un pirmā reize, kad Baltijā tika veidoti starptautiski gaismas objekti.³⁷

Pabeigta rekonstrukcija un restaurācija LNMM ēkā. Tik vērienīga restaurācija, rekonstrukcija un modernizācija notikusi pirmo reizi ēkas 110 gadu vēsturē. Pilnībā atjaunota muzeja vēsturiskā ēka, kā arī ievērojami paplašinātas telpas – izveidota apakšzemes piebūve un jaunas izstāžu zāles muzeja bēniņos. Mērķtiecīga darba rezultātā muzeja ēkā ir izveidota mūsdienīga infrastruktūra mākslas darbu eksponēšanai un saglabāšanai. Muzejā ir radīta vide sabiedrības izglītošanai un saturīgai brīvā laika pavadīšanai atbilstoši 21.gs. muzeju prasībām.³⁸

Lai veicinātu Rīgas popularizēšanu starptautiskā mērogā, pārskata gadā tika noorganizētas Rīgas dienas Florencē (Itālijā), Hanzas pilsētu dienas Vīlandē (Igaunijā), Rīgas dienas Brēmenē (Vācijā) un Ziemassvētku un Jaungada gadatirgus kultūras programma Maskavā (Krievijā). Labas sadarbības rezultātā Rīgā tika noorganizētas Brēmenes dienas un Maskavas dienas. Sadarbībā ar Latvijas Nacionālo kultūras centru un Latvijas Folkloras biedrību, RP noorganizēja starptautiskā folkloras festivāla "Baltica 2015" norisi Rīgā.

Tā kā laikā no 2015.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam Latvija bija prezidējošā valsts ES Padomē, VIII Ziemeļu un Baltijas valstu dziesmu svētki Rīgā tika sarīkoti kā Prezidentūras publiskās diplomātijas un kultūras programmas noslēguma pasākums Latvijā.³⁹

³⁶ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2015

³⁷ www.staroriga.lv

³⁸ www.kultura.riga.lv

³⁹ www.nordicbalticchoir.lv

Pārskata gadā tika īstenoti kultūras projektu un pasākumu konkursi plānoto tradicionālo, valsts un piemiņas dienu pasākumu organizēšanai. Rīkotajos konkursos tika iesniegti 825 projektu pieteikumi, no kuriem atbalstu saņēma 448 projekti par kopējo summu EUR 1 546 649.⁴⁰

Rīgas festivālu mērķprogrammas trīs gadu cikla (kas aizsākās 2013.gadā) ietvaros tika līdzfinansēti 47 festivālu projekti, tādi kā: Starptautiskais folkloras festivāls "Baltica", Starptautiskais mūzikas festivāls "Rīgas ritmi", Starptautiskais Jaunā teātra festivāls "Homo Novus" u.c.

Pārskata gadā tika organizēts zīmējumu un eseju konkurss "Mana apkaime. Manas apkaimes stāsts", kurā tika iesniegti darbi no 33 Rīgas izglītības iestādēm. Kopumā tika saņemti 205 zīmējumi un 81 esēja par 42 Rīgas apkaimēm. Labākos darbus ikviens varēja apskatīt izstādē "Mana apkaime. Manas apkaimes stāsts", Rātsnama 5.stāva vestibilā.

3.1.tabula

RV3 Atpazīstama un iesaistoša kultūrvidē – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība				Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots	
			2012	2013	2014	2015					
3.1.	Patēriņš atpūtai un kultūrai no mājsaimniecību kopējiem izdevumiem	%	2012 7,5	2013 7,6	2014 9,4	2015 8,5	↓	Pieaug	11	CSP	
3.2.	RCB un filiālbibliotēku darbības rādītāji – lietotāju skaits	Skaits, tūkst.	2012 61	2013 76	2014 74,5	2015 74,7	↑	Bibliotēku loma nemazinās	61	RCB	
3.3.	Vidējais kultūras iestāžu (t.sk. bibliotēku) pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums, punktos (0-4)*	2012 1,5				2016 1,7	↑	Pieaug	2	Ekspertu veikts pētījums**
3.4.	Bibliotēku skaits	Skaits	2012 31	2013 31	2014 31	2015 31	→	Nemazinās	>31	CSP	
3.5.	Kultūras centru skaits	Skaits	2012 15	2013 15	2014 15	2015 15	→	Pieaug	20	CSP	
3.6.	Rīgas pašvaldības kultūras centros un namos organizētie pasākumi: - organizētie pasākumi	Skaits, tūkst.	2012 3 599	2013 3 647	2014 3 993	2015 4 484	↑	Pieaug	Palielinājies	RD IKSD	

⁴⁰ www.iksd.riga.lv

	- apmeklētāju skaits		1 130,0	1 373,3	1 626,2	1 432,4		↓			
3.7.	Amatiermākslas kolektīvu skaits	skaits	<u>2012</u> 278	<u>2013</u> 280	<u>2014</u> 277	<u>2015</u> 277		⇒	Pieaug	480	RD IKSD
3.8.	Iedzīvotāju vērtējums par kultūras pasākumiem Rīgā	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 89,7	<u>2013</u> 88,6	<u>2014</u> 93,4	<u>2015</u> 93,6	<u>2016</u> 93,4	↓	Nemazinās	90	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
3.9.	Iedzīvotāju vērtējums par iespējām iesaistīties pulciņos, amatiermākslas kolektīvos (kori, deju kolektīvi, pulciņi u.tml.) bērniem	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 51	<u>2013</u> 51,3	<u>2014</u> 58,1	<u>2015</u> 63,1	<u>2016</u> 73,1	↑	Pieaug	70	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
3.10.	Iedzīvotāju vērtējums par iespējām iesaistīties pulciņos, amatiermākslas kolektīvos (kori, deju kolektīvi, pulciņi u.tml.) pieaugušajiem	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 46,7	<u>2013</u> 47,3	<u>2014</u> 52,2	<u>2015</u> 58,9	<u>2016</u> 48,6	↓	Pieaug	70	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja

* 0 – pakalpojums netiek nodrošināts vispār, bet 4 – pakalpojums nodrošināts atbilstošā apjomā un kvalitātē

** Pētījums tiek veikts reizi 4 gados

Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

2015.gadā kultūras iestādēs darbojās 174 amatiermākslas kolektīvi un 103 pašvaldības līdzfinansēti citu dibinātāju amatiermākslas kolektīvi, kopējais amatiermākslas kolektīvu skaits ir saglabājies nemainīgs 277 kolektīvi.⁴¹

Pārskata gadā aptuveni par 500 ir pieaudzis kultūras centros un namos organizēto pasākumu skaits, sasniedzot 4 484 pasākumus gadā. Lai arī pasākumu skaits ir pieaudzis, bet apmeklētāju skaits samazinājies, kopējais iedzīvotāju vērtējums par kultūras pasākumiem Rīgā ir saglabājies iepriekšējā gada līmenī.

Par 10% (2015.gadā 63,1%) ir pieaudzis iedzīvotāju vērtējums par iespējām bērniem iesaistīties pulciņos un amatiermākslas kolektīvos u.tml., kā arī pretēji, aptuveni par 10% ir samazinājies vērtējums par iespējām pieaugušajiem iesaistīties pulciņos un amatiermākslas kolektīvos.

⁴¹ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2015

Samazinājušies mājsaimniecības izdevumi atpūtai un kultūrai. Ja 2014.gadā vidēji uz vienu mājsaimniecības locekli, kultūras un atpūtas pasākumu apmeklēšanai tika atvēlēti EUR 35,46 jeb 9,4%, tad 2015.gadā EUR 32,93 jeb 8,5% no mājsaimniecības budžeta izdevumiem.

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Izglītības, kultūras un sporta departaments, RD Īpašuma departaments, RD Pilsētas attīstības departaments, nodibinājums "Rīga 2014" (Noslēdzoties Rīgas kā Eiropas kultūras galvaspilsētas gadam, RD pieņēma lēmumu par nodibinājuma "Rīga 2014" likvidāciju).

Budžets

2015.gadā RP kultūrai un reliģijai pilsētā izlietoja EUR 35 780,3 tūkst., kas ir par EUR 8 231,3 tūkst. vairāk nekā 2014.gadā (EUR 27 549,0 tūkst), no kuriem EUR 380,3 tūkst. investīcijas. Finansējuma palielinājums pārskata gadā bija saistīts ar LNMM rekonstrukcijas pabeigšanu.

Teritoriālās prioritātes RV3 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

- ◆ 2014.gadā veiktie uzlabojumi kultūras iestāžu pakalpojumu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs
- ◆ 2015.gadā veiktie uzlabojumi kultūras iestāžu pakalpojumu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

Salīdzinājumā ar 2014.gadu 2015.gadā tika veikti vairāki uzlabojumi dažādās kultūras iestādēs sekojošās apkaimēs: Centrā – uzstādītas aptuveni 70 izglītojošas plāksnes pie kultūrvēsturiskas nozīmes ēkām, Dārziņos – uzsākta Dārziņu parka labiekārtošana, Grīziņkalnā – Grīziņkalna parka rekonstrukcija, Ķengaragā un Rumbulā – veikti Mazjumpravmuižas apkārtnes un dzirnavu ēkas izpētes un labiekārtošanas darbi, kā arī veiktas aktivitātes citās apkaimēs: Mangaļsalā, Avotos, Mīlgrāvī, Maskavas forštatē, Plavniekos un Mežaparkā.

Ar RV saistītas izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz RV īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
Izmaiņas Strukturētā dialoga arhitektūrā	<p>Strukturētais dialogs ir ES iniciatīva, kas vērsta uz līdzdalības iespēju nodrošināšanu jauniešiem lēmumu pieņemšanas procesos. Itālijas – Latvijas – Luksemburgas Prezidentūras trio mainīja līdzšinējo strukturētā dialoga īstenošanas mehānismu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nosakot vienotu tēmu visam trio periodam (“Jauniešu iespēju veicināšana politiskai līdzdalībai”); - organizējot ievērojamu diskusiju daļu vietējā līmenī un nodrošinot tādu priekšlikumu izstrādi, kas ieviešami pašvaldībās; - izveidojot priekšlikumu ieviešanas monitoringa sistēmu. <p>Līdz ar to ES Padomē apstiprinātās Strukturētā dialoga gala rekomendācijas tiks turpmāk oficiāli komunicēt ar pašvaldībām, paredzot formālu atskaitīšanās procedūru par to ieviešanu.</p>

Nozares eksperta viedoklis

Inga Vilka, Dr.oec. | SIA “Publiskās pārvaldes konsultācijas” valdes locekle, eksperte

Apsveicama ir Rīgas pašvaldības darbība gan kultūrvides sakārtošanā, gan vietēja mēroga, tai skaitā apkaimju, regulāru aktivitāšu un pasākumu rīkošanā un atbalstīšanā, gan arī apsveicama ir darbība pasākumu ar nacionāla un starptautiska mēroga skanējumu rīkošanā. Uzsverama Rīgas svētku tradīcijas iesakņošanās. Pozitīvi vērtējams pilsētas iedzīvotāju sniegtais augstais novērtējums kultūras pasākumiem Rīgā.

Savukārt iedzīvotāju vērtējuma būtiskais kritums par iesaistes iespējām amatiermākslā pieaugušajiem liek pašvaldībai sarosīties un pārdomāt, vai izvēlētas piemērotākās aktivitātes uzstādīto mērķu sasniegšanai un prioritātēm.

RV4 Sabiedrības integrācija un atbalsts ģimenēm

Sabiedrības integrācijas virsmērķis galvaspilsētā ir sekmēt saliedētas sabiedrības veidošanos, kurā tiek ievērotas demokrātiskas valsts vērtības un veidota noturīga piederības sajūta Rīgai, nodrošinot augstu sabiedrības locekļu līdzdalības un sadarbības līmeni. Pašvaldības uzdevums sabiedrības integrācijas jomā ir sniegt atbalstu aktivitātēm sabiedrības saliedētībai un līdzdalībai, starpkultūru dialoga attīstībai un iecietības veicināšanai.

Sabiedrības integrācijas jautājumi kļūst arvien aktuālāki un ik gadu pieaug sniegtais atbalsts dažādām aktivitātēm – publiskā un nevalstiskā sektora attīstības programmu un projektu īstenošanai integrācijas jomā. Kā politikas īstenošanas sabiedrības integrācijas veicināšanā, pilsoniskās sabiedrības attīstībā un publiskā un nevalstiskā sektora kapacitātes stiprināšanā Latvijā darbojas SIF. SIF darbojas ne tikai kā programmu apsaimniekotājs, bet arī pats īsteno projektus, rosinot sabiedrībā diskusijas par aktuālām tēmām. Par SIF darbības rezultātiem un atbalstītajiem projektiem informācija pieejama tīmekļa vietnē www.sif.gov.lv.⁴²

Pārskata gadā, stiprinot pilsonisko apziņu un iniciatīvu jauniešu vidū, paplašinot kultūrvēsturiskās zināšanas un valstisko vērtību izpratni, RP sniedza atbalstu ikgadējām aktivitātēm, kuras īsteno NVO.

Otru gadu sekmīgi darbojas RP atbildībā esošais NVO nams, kurā NVO tiek piedāvātas telpas un aprīkojums informatīviem, kultūras, izglītojošiem pasākumiem, kā arī administratīvam darbam. Kopumā NVO namu gada laikā apmeklējuši 20 500 NVO pārstāvji un tuvākās apkārtnes iedzīvotāji. 2015.gadā NVO namā norisinājās 1 200 NVO un NVO nama atbalsta sektora organizēti pasākumi (tostarp: konferences, forumi, semināri, festivāli, koncerti u.c.). Bez minētā, NVO nama atbalsta sektors ir noorganizējis 43 aktivitātes, tajā skaitā informatīvus seminārus par NVO darbības juridiskiem, grāmatvedības aspektiem, projektu vadību un datorprogrammām, ko kopumā apmeklējuši 482 NVO pārstāvji.⁴³

2015.gadā RP organizēja Sabiedrības integrācijas projektu konkursu NVO, kā rezultātā tika iesniegts 91 pieteikums un finansiāli tika atbalstīti 24 projekti, t.sk. pilsoniskās līdzdalības un savstarpējās sadarbības attīstības jomā, sociālās integrācijas veicināšanas jomā, kā arī iecietības veicināšanas un diskriminācijas novēršanas jomā. Tāpat tika noorganizēts Sabiedrības integrācijas projektu konkurss RD padotības iestādēm, kurā tika atbalstīti 16 pieteikumi. Tika īstenots ikgadējais projektu konkurss “Latviešu valodas apguves kursu organizēšana Rīgas pilsētas iedzīvotājiem”, kas ir iemantojis lielu popularitāti iedzīvotāju vidū. Projektu konkursa rezultātā tika atbalstīti 7 projekti un latviešu valodas kursus pabeidza 1 166 kursanti. Pārskata gadā realizēts konkurss, kurā RD padotības iestādes īsteno brīvprātīgā darba programmas. Konkursa rezultātā finansiālu atbalstu saņēma 13 projekti. 2015.gadā pirmo reizi tika organizēts projektu konkurss apkaimju forumu organizēšanai, kā rezultātā atbalstīti 5 pieteikumi. Kopumā sabiedrības integrācijas programmas ietvaros pārskata gadā tika atbalstīti 65 pieteikumi, salīdzinājumam 2014.gadā atbalstīti 60 pieteikumi, taču ievērojami ir audzis atbalsta ietvaros sniegtais finansējums – par 18% un 2015.gadā sasniedza EUR 267,2 tūkst.⁴⁴

Pārskata gadā noslēdzās divi projekti: projekta “Esam rīdzinieki!” īstenošanas ietvaros tika attīstītas adaptācijas programmas un integrācijas pasākumi trešo valstu valsts piederīgajiem ar dažādu kultūru, reliģiju, valodu un etnisko izcelsmi. Projektā tika rīkoti latviešu valodas un kultūras kursi. Savukārt, veicinot brīvprātīgā darba attīstību, RP sadarbībā ar partneriem no Spānijas, Lielbritānijas, Itālijas, Vācijas un Polijas īstenoja ES mūžizglītības programmas Grundtvig

⁴² www.sif.gov.lv

⁴³ IKSD 2015.gada darbības pārskats

⁴⁴ Turpat

apakšprogrammas Mācību partnerības projektu “Brīvprātīgā darba aktivitātes izglītības turpināšanai (VOLARE)” (“Volunteering actions for the reinsertion into education”). Projekta laikā pedagogi un jaunieši devās uz partnervalstīm un iepazīnās ar pieredzi brīvprātīgo darba organizēšanā.⁴⁵

2015.gadā tika uzsākti divi projekti: “Gūstot labumu no attīstības” (Amitie Code – Capitalizing On DEvelopment) un “Uzņemošās pilsētas” (Arrival Cities), kuru ietvaros tiek risinātas migrācijas jautājumu problēmas.⁴⁶

Sniedzot atbalstu ģimenēm, pārskata gadā LR LM īstenoja finansiāla atbalsta pasākumus – pieauga maternitātes, paternitātes, slimības pabalstu un vecāku pabalstu apmēri, jo tika atcelti krīzes laikā noteiktie ierobežojumi, kā arī tika piedāvāti jauni sociālie pakalpojumi, kā, piemēram, sociālās rehabilitācijas pakalpojums no vardarbības cietušām pieaugušām personām.⁴⁷

Ģimenes atbalsta nodrošināšanai RP izglītības psihologi un ģimenes psihoterapeiti ir konsultējuši bērnu vecākus un rīdzinieku ģimenes saistībā ar bērnu mācību un uzvedības grūtībām. Liels darba apjoms ieguldīts, sniedzot konsultācijas mazuļu vecākiem par valsts atbalsta piešķiršanu auklīšu un privāto bērnodārzu pakalpojuma izmaksu segšanai.

Lai palīdzētu topošajiem vecākiem sagatavoties jaunajai dzīves lomai un apgūt nepieciešamās iemaņas mazuļa aprūpei, pārskata gadā Rīgas Dzemdību namā darbību sāka programma “Ģimenes skola”. Tika atklātas jaunas labiekārtotas telpas grūtnieču vingrošanai un nodarbībām, kas papildina plašo lekciju un konsultāciju klāstu.⁴⁸

4.1.tabula

RV4 Sabiedrības integrācija un atbalsts ģimenēm – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība					Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
4.1.	Iedzīvotāju vērtējums par iespēju piedalīties pilsētas attīstības plānošanas pasākumos un lēmumu pieņemšanas procesos, kā arī izteikt savu viedokli	Pozitīvo atbilžu īpatsvars, %	<u>2012</u> 34,6	<u>2013</u> 34,6	<u>2014</u> 35,5	<u>2015</u> 35,8	<u>2016</u> 30,4	↓	Pieaug	60	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
4.2.	Pilsoņu īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita, gada sākumā	Īpatsvars, %	<u>2013</u> 73,1	<u>2014</u> 74	<u>2015</u> 74,2	<u>2016</u> 74,5	↑	Pieaug	80	PMLP	

⁴⁵ IKSD 2015.gada darbības pārskats

⁴⁶ Turpat

⁴⁷ www.lm.gov.lv

⁴⁸ www.leta.lv, 03.03.2015.

4.3.	Bezmaksas pasākumu skaits Rīgas pašvaldības kultūras centros un namos	Skaits	2012 2 312	2013 2 425	2014 2 548	2015 ⁴⁹ 3 287	↑	Pieaug	1700	RD IKSD
4.4.	Iedzīvotāji, kas jūtas cieši piederīgi Rīgai	Positīvo atbilžu īpatsvars, %	2010 80	2014 90			↑	Nostiprinās, būtiski nesamazinās	80	RD IKSD ⁵⁰
4.5.	Iedzīvotāju skaits, kuri pabeiguši bezmaksas latviešu valodas kursus	Iedzīvotāju skaits	2012 ⁵¹ 2569	2013 1391	2014 1232	2015 ⁵² 1166	↓	Pieaug	12 000 ⁵³	RD IKSD
4.6.	Īstenoto projektu skaits sabiedrības integrācijas veicināšanas jomā (t.sk. līdzdalības, starpkultūru dialoga attīstības un iecietības veicināšanas, iebraucēju iekļaušanas un sociālas iekļaušanas jomā)	Projektu skaits	2012 64	2013 57	2014 55	2015 65	↑	Pieaug	100	RD IKSD
4.7.	Vidējais bērnu skaits mājsaimniecībā	Skaits	2012 0,4	2013 0,3	2014 0,4	2015 0,4	⇒	Pieaug	0,5	CSP

Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Kopumā RV raksturojošie rādītāji ir ar pozitīvu tendenci pret iepriekšējo gadu. Būtiski ir pieaudzis rādītājs – bezmaksas pasākumu skaits RP kultūras centros un namos, salīdzinot ar iepriekšējo gadu tika noorganizēti par 739 pasākumiem vairāk, taču jāatzīmē, ka pasākumu skaitā iekļauti arī pasākumi pašvaldības bibliotēkās un muzejos. Tāpat ir palielinājies īstenoto projektu skaits sabiedrības integrācijas veicināšanas jomā – tika īstenoti 65 projekti, tādējādi kopumā veicinot vienotas un iecietīgas sabiedrības veidošanu.

⁴⁹ Pasākumu skaitā iekļauti arī pasākumi pašvaldības bibliotēkās un muzejos

⁵⁰ Nākamā iedzīvotāju aptauja notiks 2017.gadā

⁵¹ 2012.gadā bija liels papildu finansējums latviešu valodas kursiem, šobrīd finansējums ir pietiekams, lai gadā nodrošinātu latviešu valodas kursus vidēji 1 200 personām

⁵² Mācības uzsāka 1 344 personas, bet pabeidza 1 166, no kurām 1 145 paaugstināja savas zināšanas par vienu pakāpienu

⁵³ Kumulatīvs skaits

Līdz 2015.gadam bija novērojama pozitīva tendence rādītājam iedzīvotāju vērtējumam par iespēju piedalīties pilsētas attīstības plānošanas pasākumos un lēmumu pieņemšanas procesos, kā arī izteikt savu viedokli. 2016.gadā pirmo reizi šis rādītājs pazeminājās sasniedzot 30,4%, kas ir par 5,4% zemāks nekā 2015.gadā.

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Izglītības, kultūras un sporta departaments un RD Labklājības departaments.

Budžets

RV ietvaros veiktās aktivitātes tiek finansētas no RD budžeta līdzekļiem, piesaistot valsts, kā arī ES fondu finansējumu, tādējādi izdevumi pārsvarā tiek iekļauti RD iestāžu un struktūrvienību budžetos.

Ar RV saistītās izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz RV īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
Ar MK 02.12.2015. rīkojumu Nr.759 ir apstiprināts "Rīcības plāns personu, kurām nepieciešama starptautiskā aizsardzība, pārvietošanai un uzņemšanai Latvijā"	Plāns paredz pašvaldības iesaisti bēgļu jautājumu risināšanā

Nozares eksperta viedoklis

Alija Turlaja | Sarkandaugavas attīstības biedrības valdes priekšsēdētāja

Pateicoties tieši aktīvām NVO sektora iniciatīvām Rīgā, kā arī piemērota finansiāla atbalsta iespējām, ko nodrošina pašvaldība, nepieciešams turpināt NVO individuālo mērķu sasniegšanu un nodrošināt projektu dažādību.⁵⁴

Īpaši uzsverot Rīgas apkaimju biedrību darbu un iniciatīvas, dotajā brīdī Rīgā ir izveidojusies laba vispārējā informētība un sabiedrības uzticēšanās un atsaucība NVO darbam⁵⁵, līdz ar to ir vērts nopietni atbalstīt NVO kapacitāti, proti, izveidot vismaz vienu, apmaksātu pozīciju organizācijā.

Apkaimju biedrību un teritoriālo kopienu pārklājums Rīgā joprojām ir nevienmērīgs. Svarīgi ir saprast, ka sabiedrības integrācija nerodas tikai no tā vai apkaimē ir, vai nav aktivistu, bet integrācijai ir jābūt katrā mājas kāpņu telpā un pagalmā, to pašreiz bremzē kopējā dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumdošana un prakse, bet tas nenozīmē, ka pašvaldības rokās nav instrumentu, kā to stimulēt.

⁵⁴ 2015. gadā, Čiekurkalna iedzīvotājiem konsultējoties ar Sarkandaugavas attīstības biedrības pārstāvjiem tika pieņemts lēmums dibināt Čiekurkalna attīstības biedrību.

⁵⁵ Vienmēr var vēlēties labākus rezultātus, jo kopumā lielākā sabiedrības daļa no apkaimju NVO sagaida vairāk, nekā tās var piedāvāt, organizēt, tai pat laikā ne vienmēr piedāvā savu iesaisti vai palīdzību (pasīva līdzdalība)

RV5 Daudzveidīgas sporta iespējas

RV virsmērķis ir veidot Rīgu par pilsētu, kuras iedzīvotājiem ir motivācija un iespējas īstenot fiziski aktīvu, veselīgu dzīvesveidu mūža garumā, sasniegt augstus sportiskos rezultātus ērti pieejamos, starptautiskajām prasībām atbilstošos sporta infrastruktūras objektos. Pašvaldība radīs iespējas rīdziniekiem neatkarīgi no vecuma, sociālās izcelšanās un veselības stāvokļa nodarboties ar fiziskajām aktivitātēm, nodrošinot labiekārtotas un drošas sporta infrastruktūras pārklājumu pilsētā un tās apkaimēs, kā arī nodrošinot informatīvo ziņu pieejamību par sportošanas iespējām un sporta norisēm dažādi mērķauditorijai.

Kā jau ierasts arī 2015.gadā tika sveikti Rīgas labākie sportisti un treneri, sveikšanas ceremonija notika Arhitektūras un mediju centrā "H2O 6". Lai veicinātu vēlmi darboties un rūpēties par aktīvu dzīvesveidu un savu veselību, RP iedibināja jaunu iniciatīvas balvu "Rīgas vicemēra balva", kuru pasniedza iedzīvotāju balsojuma rezultātā uzvarējušajam kandidātam vai kandidātiem, kas ar savu ideju ir motivējuši un nodrošinājuši galvaspilsētas iedzīvotājiem fiziskās aktivitātes.⁵⁶ Pateicībā par ieguldīto darbu un pūlēm, teicamu rezultātu sasniegšanā, Latvijas un starptautiskā mērogā, labākajiem treneriem un viņu sportistiem tika piešķirtas kopā 119 naudas balvas.

Rīgas maratons 2015.gadā pulcēja 26 000 dalībniekus no 69 valstīm. 25.skriešanas sezonu Rīgas maratons sāka kopā ar jaunu galveno partneri un nosaukumu, nomainot ilggadējo pasākuma ģenerālsponsoru.

Ar mērķi popularizēt aktīvu dzīvesveidu jau pirmsskolas vecuma posmā un radīt iespēju bērniem attīstīt sadarbības prasmes strādājot pāros, grupā vai komandā, otro gadu pēc kārtas "Olimpiskajā sporta centrā" norisinājās Rīgas PII sporta diena "Man patīk sportot!". Dalībai sporta dienā tika pieteikti 1 030 bērni no 50 Rīgas PII, salīdzinājumā ar 2014.gadu dalībnieku skaits ir nedaudz samazinājies (2014.gadā bija 1 088 dalībnieki), bet pārstāvēto izglītības iestāžu skaits ir pieaudzis no 39 iestādēm 2014.gadā līdz 50 iestādēm 2015.gadā, kas liecina par to, ka arvien vairāk PII tiek pievērsta uzmanība sporta aktivitātēm.⁵⁷

Piekto gadu pēc kārtas tika rīkots tradicionālais sporta festivāls "Nāc un sporto sev par prieku!", kurā piedalījās 329 dalībnieki no 27 speciālajām skolām un NVO. Festivāla norises laikā, sporta aktivitāšu programmā, tika piedāvātas 30 individuālo uzdevumu stacijas, kas tika piemērotas un vērtētas pēc katra dalībnieka spējām iesaistīties⁵⁸

2015.gadā tika noorganizēti 36 Rīgas čempionāti un jaunatnes meistarsacīkstes 28 sporta veidos. Kopā ar sporta organizācijām nodrošinātas 20 dažāda līmeņa starptautiskas sacensības un sporta projekti. Izcilu sniegumu, iegūstot 6 zelta, 9 sudraba un 3 bronzas medaļas, Rīgas pārstāvji parādīja "XI bērnu un jauniešu sporta spēlēs", kas notika Dānijā.

2015.gadā atklājot Grīziņkalna parku, Ziedoņdārzu un Miera dārzu, tika atklāti tajos esošie āra vingrošanas laukumi: Ziedoņdārzā divi basketbola laukumi, kuri piesaista ne tikai jauniešus, bet pievakarēs arī vidējās paaudzes amatierus. Rekonstruētajā Miera dārzā, ir izveidots lielākais betona skeitparks Latvijā, tā projektēšanā tika iesaistīti paši sportisti, līdz ar to tas ir piemērots gan iesācējiem, gan profesionāliem skeitbordistiem. Skeitparka betona elementi lielākoties ir izvietoti vienā parka zonā, pārējā parka teritorija ir atvēlēta gājējiem un velosipēdistiem. Šie parki ir apgaismoti, ar izbūvētiem gājēju celiņiem un veloceļiem, nodrošināti ar novērošanas kamerām, kas rada iespēju un drošību sportot arī pievakarē, krēslas laikā.

⁵⁶ www.diena.lv/sports/citi/apbalvoti-rigas-sporta-laureati-14122675

⁵⁷ www.iksd.riga.lv

⁵⁸ www.lspa.lv

Paralēli jaunajiem āra vingrošanas laukumiem, atklāti divi jauni stadioni pie Rīgas 31.vidusskolas (Vecmīlgrāvī) un Rīgas Klasiskās ģimnāzijas (Purvciemā). Kopumā Rīgā atrodas 15 brīvdabas "trenažieru zāles", kurās 24 stundas diennaktī ikviens, neatkarīgi no vecuma vai fiziskās sagatavotības, var veikt daudz un dažādus vingrinājumus – sākot ar gurnu un sēžas muskulatūras, līdz visas stājas stiprināšanai un korigēšanai.⁵⁹

5.1.tabula

RV5 Daudzveidīgas sporta iespējas – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība					Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
5.1.	Vidējais sporta laukumu un sporta bāzu pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)*	<u>2012</u> 1,9				<u>2016</u> 2,3	↑	Pieaug	2,5	Ekspertu veikts pētījums**
5.2.	Iedzīvotāju vērtējums par sportošanas un aktīvās atpūtas iespējām	Positīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 73,9	<u>2013</u> 69,3	<u>2014</u> 80,4	<u>2015</u> 80,6	<u>2016</u> 72,5 ⁶⁰	↓	Pieaug	75	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
5.3.	Dažādās sporta sacensībās un pasākumos iesaistīto Rīgas iedzīvotāju skaits (vidēji vienā pasākumā)	Skaits	<u>2012</u> 470	<u>2013</u> 508	<u>2014</u> 588	<u>2015</u> 657		↑	Pieaug	480	RD IKSD
5.4.	Audzēkņu skaits sporta izglītības programmās	Skaits	<u>2012/2013</u> 21 692	<u>2013/2014</u> 23 103	<u>2014/2015</u> 23 240	<u>2015/2016</u> 25 390		↑	Pieaug	27000	RD IKSD

* 0 – pakalpojums netiek nodrošināts vispār, bet 4 – pakalpojums nodrošināts atbilstošā apjomā un kvalitātē

** Pētījums tiek veikts reizi 4 gados

Tendence					
	↑	↓	↗	↘	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

⁵⁹ www.veseligsridzinieks.lv

⁶⁰ 2016.gadā Regulārās vienotās socioloģiskās aptaujas laikā iedzīvotājiem tika jautāts vērtējums par sportošanas un aktīvās atpūtas iespējām mikrorajonā/apkaimē, kurā respondents dzīvo, nevis par Rīgu kopumā, tādēļ dati nav salīdzināmi.

Sākot no 2012.gada ir novērojama pozitīva tendence Rīgas iedzīvotāju skaita ziņā, kas piedalās dažādās sporta sacensībās un pasākumos, ja 2014.gadā vidēji vienā pasākumā piedalījās 588 dalībnieki, tad 2015.gadā dalībnieku skaits pieauga līdz 657 dalībniekiem.

Neskatoties uz to, ka kopējais bērnu skaits izglītības iestādēs ar katru gadu sarūk, sporta izglītības iestādēs tas palielinās, 2015.gadā sasniedzot 8 170 audzēkņus, kas ir par 501 audzēkni vairāk nekā 2014.gadā, kad sporta izglītības iestādes apmeklēja 7 669 audzēkņi. Kopā iesaistīto audzēkņu skaits sporta izglītības programmās ir palielinājies par aptuveni diviem tūkstošiem, 2015.gadā sasniedzot 25 390 audzēkņus.

Sporta izglītības programmas tiek īstenotas Rīgas profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs, Rīgas pašvaldības interešu izglītības iestādēs un Rīgas pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs.

Pozitīvi vērtējams, ka pēc ekspertu veiktā pētījuma datiem par 0,4 punktiem pieaudzis vidējais sporta laukumu un sporta bāzu pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums.

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Izglītības, kultūras un sporta departaments, RD Labklājības departaments, RD Īpašuma departaments, RD Pilsētas attīstības departaments, RD Ārlietu pārvalde, RD Sabiedrisko attiecību nodaļa, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija un Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija.

Budžets

Atpūtas un sporta pasākumiem pārskata gadā tika izlietoti EUR 3 395,5 tūkst., nedaudz mazāk nekā 2014.gadā, kad tika izlietoti EUR 3 518,0 tūkst.

Teritoriālās prioritātes RV5 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

- 2014.gadā veiktie uzlabojumi un ieviestie jaunie pakalpojumi publisko sporta laukumu un sporta iestāžu pakalpojumu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs
- 2015.gadā veiktie uzlabojumi un ieviestie jaunie pakalpojumi publisko sporta laukumu un sporta iestāžu pakalpojumu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

Pārskata gadā, veicinot sporta laukumu un sporta iestāžu pieejamību, tika veikti uzlabojumi un ieviesti pakalpojumi dažādos sporta laukumos un sporta iestādēs: Maskavas forštatē, Avotos, Pļavniekos, Rumbulā, Vecmīlgrāvī un Vecāķos, Ķengaragā – izbūvēts 630 m garš veloceļš ar gājēju celiņu (Daugavas promenādes turpinājums), Purvciemā – iekārtots jauns stadions pie Rīgas Klasiskās ģimnāzijas, kā arī Vecāķos pie Rīgas 31.vidusskolas (5.1.attēls).

Ar RV saistītas izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz RV īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
Palielināts valsts līdzfinansējums treneru atalgojumam profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu īstenošanai	Palielinoties no IZM saņemto dotāciju apmēram sporta treneru darba samaksai, rodas iespēja pašvaldības līdzekļus novirzīt citu ar profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāžu darbību saistītu programmu finansēšanai (piem., sporta inventāra nodrošinājums)

Nozares eksperta viedoklis

Alija Turlaja | Sarkandaugavas attīstības biedrības valdes priekšsēdētāja

Positīvi vērtējams pašvaldības ieguldījums pilsētas parku un zaļo teritoriju atjaunošanā, tajos nodrošinot iespēju ne tikai pasīvi, bet arī aktīvi pavadīt laiku dažāda vecuma pilsētas iedzīvotājiem. Parki pilsētā ir iedzīvotājiem pieejamas teritorijas blakus viņu dzīvesvietai, tāpēc aktivitāte tajos spēj atdzīvināt apkārtējās ielas un apkaimi, dod pozitīvu ieguldījumu apkārtējās teritorijas revitalizācijā.

Ļoti svarīgi ir veicināt tādu vidi, kurā pilsētniekiem būtu brīva pieeja sevis izvēlētajam sporta veidam – brīvā laika pavadīšanai, lai sportošana vai izkustēšanās būtu katra rīdnieka ikdienas sastāvdaļa, bez obligātas pievienošanās kādai amatieru vai profesionālai sporta organizācijai vai apvienībai.

Ir jāturpina mērķtiecīgi attīstīt pilsētas veloinfrastruktūru un tās pieejamības pārklājumu Rīgas apkaimēs, jo arī neliels, bet ikdienas pārbrauciens no/uz darbu/skolu ir vērā ņemams ieguldījums mazkustīga dzīvesveida izskaušanai sabiedrībā. Lai veicinātu velosipēdu izmantošanu ikdienā, būtu nepieciešams izskatīt iespēju katrā mācību iestādē (skolā, bērnu un jauniešu centrā, kultūras centrā) nodrošināt iespēju droši atstāt velosipēdu (arī viens no svarīgiem iemesliem, kas bremzē velosipēdu izmantošanu ikdienā).

RV6 Uz preventīvu darbību vērsta veselības aprūpe

Viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība un veselīga dzīvesveida veicināšana. RV galvenais mērķis ir uzlabot Rīgas iedzīvotāju veselības stāvokli un mazināt priekšlaicīgas nāves gadījumu skaitu. RV sekmīgai īstenošanai būtiskas aktivitātes tiek veiktas “PRV11 Līdzsvarota satiksmes infrastruktūra un organizācija” ietvaros, attīstot gājēju un velobraucēju infrastruktūru.

2015.gadā LR VM izstrādāja sabiedrības veselības uzlabošanas ilgtermiņa plānu “Vesels! Latvijas veselības platforma 2015-2065”. Plāns sastāv no četrām platformām ar rīcības virzieniem, kas vērsti uz sistemātisku katra atsevišķa iedzīvotāja un visas sabiedrības veselības uzlabošanu, vienlaicīgi samazinot veselības aprūpes izdevumus uz savlaicīgas profilakses un veselīga dzīvesveida rēķina: “Kusties vesels!” tautas sporta un fizisko aktivitāšu veicināšanai, “Ēd vesels!” pareiza uztura popularizēšanai, “Brīvs un vesels!” atkarību apkarošanai, “Dzīvo vesels!” veselības profilakses aktivitāšu iedzīvināšanai Latvijas iedzīvotāju ikdienā. Kopumā līdz 2020.gadam šo mērķu īstenošanai piesaistītais finansējums būs EUR 271 704 851. Lielākā daļa būs ES fondu ieguldījums, savukārt 15% summas – Latvijas valsts līdzfinansējums.⁶¹

2015.gada 15.oktobrī Rīga bija viena no 116 pilsētām, kuru pārstāvji vienlaicīgi parakstīja Milānas Pilsētu pārtikas politikas pakta – līgumu ar apņemšanos attīstīt pārtikas politikas virzienus un ilgtspējīgas pārtikas sistēmas, kas ir iekļaujošas, elastīgas, drošas un daudzveidīgas, nodrošina veselīgu un pieejamu pārtiku visiem cilvēkiem uz cilvēktiesībām pamatotā struktūrā, samazina atkritumus un saglabā bioloģisko daudzveidību, vienlaikus pielāgojoties klimata pārmaiņu ietekmei un mazinot to. Viens no svarīgākajiem pakta mērķiem ir izveidot pilsētu tīklu, kas strādā saskaņā ar ilgtspējīgas pārtikas politiku, daloties idejās, ierosinājumos un to veiksmīgajā praksē.⁶²

Jau otro gadu sekmīgi darbojas vienota elektroniska platforma par veselības veicināšanas aktivitātēm pašvaldībā www.veseligsrizdinieks.lv, kur pieejama aktuālā un speciālistu sniegtā informācija par sabiedrības veselības jautājumiem – RP kompetenci, veselības veicināšanu un atkarības profilaksi, ģimenes psihosociālās labklājības veicināšanu un ģimenes aktivitāšu realizēšanai esošo infrastruktūru.

Virkne pasākumu tika īstenoti dokumentu “Programma un rīcības plāns Rīgas pilsētas pašvaldības Sabiedrības veselības stratēģijas īstenošanai 2012.-2016.gadam” ietvaros, kuru mērķis ir uzlabot Rīgas iedzīvotāju veselības stāvokli un mazināt priekšlaicīgas nāves gadījumu skaitu. Ar Rīgas pilsētas Sabiedrības veselības stratēģiju un rīcības plānu iespējams iepazīties mājas lapās: www.ld.riga.lv un www.veseligsrizdinieks.lv.

Arī 2015.gadā darbību turpināja RP Veselības padome, lai sabiedrības veselības jomā veicinātu starpsektoru sadarbību, sekmīgi īstenotu Sabiedrības veselības stratēģijas un rīcības plānā izvirzītās aktivitātes un nodrošinātu sabiedrības veselības politikas pamatprincipa “Veselība visās politikās” ieviešanu. Veselības padomei ir vadošā loma Rīgas pilsētas Sabiedrības veselības stratēģijas īstenošanas koordinēšanā un sabiedrības veselības politikas plānošanas dokumentu izstrādē. Veselības padome sekmē informācijas apmaiņu un saskaņotu, uz sabiedrības veselību orientētu, aktivitāšu plānošanu starp sektoriem un nozarēm pilsētā.

2015.gadā turpinājās aizsāktā internacionālā un reģionālā sadarbība sabiedrības veselības jomā – RP dalība Eiropas Veselības veicināšanas sadarbības tīklā EuroHealthNet. Tīkls ir starptautiska organizācija, kas apvieno 43 dalībniekus no 27 Eiropas valstīm. Rīgas pilsēta šobrīd ir vienīgā pārstāve šajā tīklā no Latvijas. Iesaistīšanās šajā tīklā Rīgas pilsētai ir vainagojusies ar vairākiem veiksmīgi īstenotiem starptautiskiem projektiem, pieredzes apmaiņas aktivitātēm

⁶¹ www.vm.gov.lv

⁶² www.veseligsrizdinieks.lv

un informatīvi izglītojošiem pasākumiem RP darbinieku kvalifikācijas celšanai, iedzīvotāju veselības veicināšanai un slimību profilaksei. Turpinot veiksmīgi iesākto sadarbību ar Baltijas reģiona 105 veselīgo pilsētu asociāciju, 2015.gadā Rīgā tika uzsākts projekts “Vecāka gadagājuma cilvēku sociālās izolētības mazināšana caur brīvprātīgo darbu Igaunijā, Latvijā un Somijā”. RP turpināja dalību arī NVPT, kurā iesaistīties RP aicināja SPKC. Tīkla mērķis ir apvienot Latvijas pašvaldības kopīgā, uz iedzīvotāju veselības uzlabošanu vērstā darbā, kas veicinātu vietējo pašvaldību sadarbību, labās prakses un pieredzes apmaiņu. 2015.gadā tika rīkots NVPT koordinātoru pieredzes apmaiņas brauciens.⁶³

Kopš 2013.gada Rīgā darbojas Veselību veicinošo skolu tīkls, kas izveidots, lai stiprinātu Rīgas skolu kapacitāti veselību veicinošas vides radīšanā. Līdz 2015.gada beigām Rīgas Veselību veicinošas skolas titulu ieguvušas 8 skolas (Rīgas 40.vidusskola, Rīgas 80.vidusskola, Rīgas 84.vidusskola, Rīgas Teikas vidusskola, Rīgas Juglas vidusskola, Rīgas Ostvalda vidusskola, Rīgas Centra humanitārā vidusskola, Rīgas 21.vidusskola). Skolā, kuru pozicionē kā Veselību veicinošu skolu, tiek pievērsta pastiprināta uzmanība aktivitātēm, kas rada veselīgu un drošu skolas un apkārtnes vidi, skolas vadība sadarbojas ar vecākiem veselību veicinošu pasākumu īstenošanā, veicina veselīgu paradumu attīstīšanu jau agrīnā skolēnu vecuma posmā, sadarbojas ar NVO, kā arī stiprina skolas personāla izpratni un zināšanas par skolu kā veselību veicinošu vidi un iespējām rūpēties par savu veselību.

Saskaņā ar RD noslēgtajiem pārvaldes uzdevumu deleģēšanas līgumiem ir nodrošināta veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība, kā arī valsts apmaksāto un maksas veselības aprūpes pakalpojumu sniegšana sekojošās RP veselības aprūpes kapitālsabiedrībās: SIA “Rīgas 1.slimnīca”, SIA “Rīgas 2.slimnīca”, SIA “Rīgas Dzemdību nams”, SIA “Rīgas veselības centrs” un tās struktūrvienībās (filiālē “Bolderāja”, filiālē “Imanta”, filiālē “Ilūciems”, filiālē “Ķengarags”, filiālē “Torņakalns”, filiālē “Ziepniekkalns”). Minētās veselības aprūpes kapitālsabiedrības nodrošinājušas veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību un sniegušas 2015.gadā pavisam kopā 1 159 702 veselības aprūpes pakalpojumus (tai skaitā diagnostiskos izmeklējumus).

Pie nozīmīgākajiem investīciju projektiem var minēt Rīgas pašvaldības SIA “Rīgas 1.slimnīca” ēku Bruņinieku ielā 5 rekonstrukciju un renovāciju.

6.1.tabula

RV6 Uz preventīvu darbību vērstā veselības aprūpe – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība				Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
			2012	2013	2014	2015				
6.1.	Potenciāli zaudētie mūža gadi ⁶⁴	Skaitis uz 100 000 iedz.	5967	6128	6012	5519	↓	Samazinās	5100	SPKC
6.2.	Veselīgi nodzīvotie dzīves gadi ⁶⁵ Sievietes	Gadu skaits	59,0	54,2	55,3		↑	Palielinās	60	EUROSTAT (dati par Latviju)
			Vīrieši	54,6	51,7	51,5				

⁶³ RD LD gadagrāmata “Sociālā sistēma un veselības aprūpe 2015. gadā”

⁶⁴ Tie ir gadi, kurus cilvēks būtu nodzīvojis līdz kādam noteiktam vecumam, ja nebūtu miris nelaimes gadījumā, kādas slimības vai cita iemesla dēļ

⁶⁵ Veselīgas dzīves gadi ir laiks, ko konkrēta vecuma cilvēks var cerēt nodzīvot bez invaliditātes. Šis rādītājs ir viens no galvenajiem ES strukturālajiem indikatoriem, un tā svarīgums ir atzīts Lisabonas līgumā

6.3.	Vidējais reģistrēto pacientu skaits uz 1 primārās veselības aprūpes ārstu	Skaits	<u>2012</u> 1555	<u>2013</u> 1590	<u>2014</u> 1615	<u>2015</u> 1557		↓	Nepārsniedz 1800 (samazinās PVA ārstu skaits, pie kuriem reģistrēti 2000 un vairāk pacientu)	Nepārsniedz 1800	RD LD/ Nacionālais veselības dienests
6.4.	Iedzīvotāju vērtējums par primārās veselības aprūpes ārstu (t.sk. ģimenes ārstu) kvalitāti	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 64,8	<u>2013</u> 62,4	<u>2014</u> 74,7	<u>2015</u> 68,0	<u>2016</u> 74,1	↑	Pieaug pozitīvs vērtējums	75	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
6.5.	Iedzīvotāju vērtējums par primārās veselības aprūpes ārstu (t.sk. ģimenes ārstu) pieejamību	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 65	<u>2013</u> 62,9	<u>2014</u> 74,8	<u>2015</u> 67,1	<u>2016</u> 71,4	↑	Pieaug	75	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
6.6.	Vidējais valsts apmaksāto veselības aprūpes iestāžu un aptieku pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)**	<u>2012</u> 1,9				<u>2016</u> 1,5	↓	Pieaug	2,5	Ekspertu veikts pētījums***
6.7.	Pirmreizēji reģistrēto personu skaits, kurām diagnosticēta saslimstība ar psihoaktīvo vielu atkarību (izņemot alkoholu) ⁶⁶	Gada beigās uzskaitē esošo personu skaits uz 100 000 iedzīvotājiem	<u>2012</u> 10	<u>2013</u> 13,4	<u>2014</u> 18,1	<u>2015</u> 15,0		↓	Samazinās	9	SPKC
6.8.	Pirmreizēji reģistrēto personu skaits, kurām diagnosticēta alkohola atkarība	Gada beigās uzskaitē esošo personu skaits uz 100 000 iedzīvotājiem	<u>2012</u> 57,7	<u>2013</u> 60,1	<u>2014</u> 45,5	<u>2015</u> 48,9		↑	Samazinās	79	CSP
6.9.	Ikgadējais HIV gadījumu skaits	Uz visiem Rīgas iedzīvotājiem	<u>2012</u> 224	<u>2013</u> 193	<u>2014</u> 230	<u>2015</u> 257		↑	Samazinās	188	SPKC
6.10.	Nāves gadījumi, kuru cēlonis ir asinsrites (sirds un asinsvadu) slimības	Uz 100 000 iedzīvotājiem	<u>2012</u> 760,1	<u>2013</u> 768,9	<u>2014</u> 764,1	<u>2015</u> 749,3		↓	Samazinās nāves gadījumu pieaugums	721,9	SPKC

* EUROSTAT nav pieejami jaunākie dati

** 0 – pakalpojums netiek nodrošināts vispār, bet 4 – pakalpojums nodrošināts atbilstošā apmērā un kvalitātē

⁶⁶ Sakarā ar būtiskām izmaiņām datu apkopošanas metodoloģijā par psihiskiem un uzvedības traucējumiem psihoaktīvo vielu lietošanas dēļ, sākot ar 2013.gadu statistiskie dati nav salīdzināmi ar iepriekšējiem gadiem

*** Pētījums tiek veikts reizi 4 gados

Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Aplūkojot potenciāli zaudēto mūža gadu rādītāja (uz 100 000 iedzīvotājiem) tendenci pret iepriekšējo gadu, var secināt, ka gada laikā tas samazinājies par gandrīz 1%. Rādītājs joprojām ir viens no augstākajiem, salīdzinot ar ES vidējiem rādītājiem. Galvenie nāves cēloņi Rīgā ir līdzīgi kā Latvijā kopumā – sirds un asinsvadu sistēmas slimības, ļaundabīgie audzēji un ārējie nāves cēloņi.⁶⁷

Rādītājs – veselīgi nodzīvotie mūža gadi – Latvijā pēdējos četros gados nav būtiski mainījies, samazinājies pavisam nedaudz. Abiem dzimumiem šis rādītājs Latvijā (55,3 sievietēm un 51,5 vīriešiem) ir zem ES-28 vidējā līmeņa (61,8 sievietēm un 61,4 vīriešiem). Ar šo rādītāju mēra veselību kā ražīgumu un tautsaimniecību ietekmējošu faktoru, populārā dzīves kvalitātes ideju, izvērtē iespējas nodarbināt gados vecākus darba ņēmējus.

Primārās veselības aprūpes pakalpojumus 2015.gadā snieguši 447 ģimenes ārsti, kuri strādāja 96 vietās, aptverot visu pilsētu. Savā ģimenes ārsta praksē kā pašnodarbinātas personas strādāja 392 ģimenes ārsti. 2015.gadā pie ģimenes ārstiem reģistrēti 696 127 pacienti (t.sk. 115 495 bērni), vidēji pie viena ģimenes ārsta – 1 557 pacienti (2014.gadā – 1 615). Saskaņā ar iedzīvotāju socioloģiskās aptaujas datiem ir uzlabojies iedzīvotāju vērtējums par veselības aprūpes ārstu (t.sk. ģimenes ārstu) pieejamību un sniegto pakalpojumu kvalitāti, attiecīgi 71,4% un 74,1% gadījumos aptaujātās personas deva pozitīvu vērtējumu.

Rīgas iedzīvotājiem raksturīgāka kā citviet Latvijā atkarību izraisošo vielu lietošana, kā arī augstākā saslimstība ar STI, HIV un AIDS. Arī pētījuma „Riska un aizsargājošo faktoru ietekme uz atkarību izraisošo vielu lietošanas līmeni jauniešu vidū” rezultātu salīdzinājums ar iepriekšējo pētījuma posmu (2012.gadu) norāda uz bīstamu tendenci – pieaug to jauniešu skaits, kuri marihuānu/hašiņu izmēģina agrākā vecumā. Kopumā pētījuma rezultāti norāda uz pozitīvu tendenci – alkohola lietošanas vecums, kaut nedaudz, tomēr palielinās, kā arī marihuānas lietošana jauniešu vidū ir nedaudz samazinājusies (2012.gadā – 19%, 2014.gadā – 16%).

Pēdējos trīs gados iezīmējas negatīva tendence – pieaug ikgadējais HIV gadījumu skaits. Kopumā uz 2015.gada beigām Rīgā bija reģistrēti 4 742 HIV pacienti.

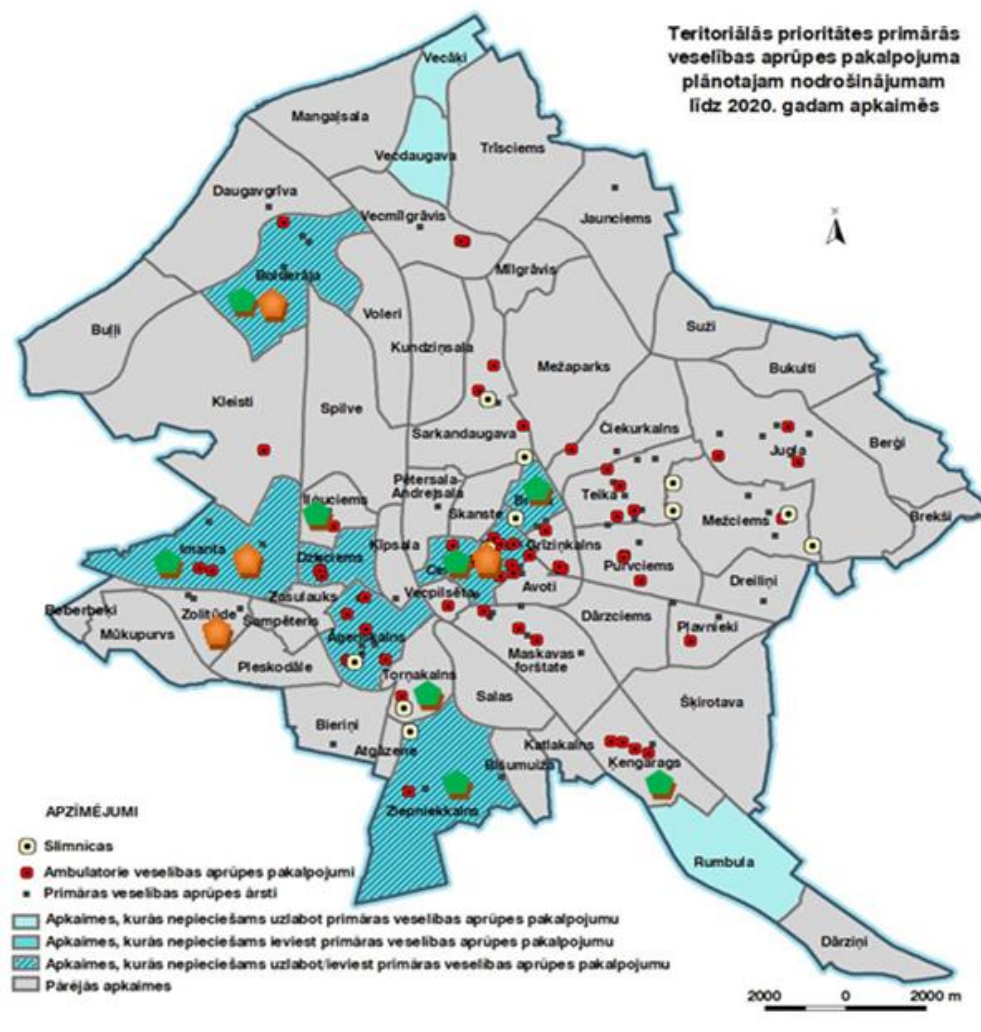
RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Labklājības departaments un RD Izglītības, kultūras un sporta departaments.

Budžets

Pēdējos divos gados budžeta izdevumi veselībai ir samazinājušies un 2015.gadā veidoja EUR 2 632,0 tūkst. (t.sk. investīcijas EUR 1259,1 tūkst. apmērā). Tas ir par EUR 3 288,1 tūkst. jeb par 55,5% mazāk kā 2014.gadā un par EUR 3 760,1 tūkst. jeb 58,8% mazāk kā 2013.gadā. Šāds samazinājums noticis galvenokārt uz investīciju rēķina.

⁶⁷ www.spkc.gov.lv

Teritoriālās prioritātes RV6 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

- 2014.gadā veiktie uzlabojumi un ieviestie jaunie pakalpojumi primārās veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs
- 2015.gadā veiktie uzlabojumi un ieviestie jaunie pakalpojumi primārās veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

Analizējot paveikto apkaimju griezumā, jāsecina, ka veikti dažāda veida uzlabojumi (t.sk. vides pieejamības uzlabošana) un ieviesti jauni pakalpojumi primārās veselības aprūpes pakalpojumu jomā sekojošās apkaimēs: Bolderājā (SIA "Rīgas veselības centrs" filiālē "Bolderāja"), Brasā (SIA "Rīgas dzemdību nams"), Centrā (RP SIA "Rīgas 1.slimnīca"), Iļģuciemā (SIA "Rīgas veselības centrs" filiālē "Iļģuciems"), Imantā (SIA "Rīgas veselības centrs" filiālē "Imanta"), Ķengaragā (SIA "Rīgas veselības centrs" filiālē "Ķengarags"), Torņakalnā (SIA "Rīgas veselības centrs" filiālē "Torņakalns"), Ziepniekkalnā (SIA "Rīgas veselības centrs" filiālē "Ziepniekkalns").

Ar RV saistīti valsts politikas plānošanas dokumenti, kas stājušies spēkā pārskata gadā

Politikas plānošanas dokuments	Apstiprināšanas datums	Pieeja interneta vietnē
Valsts katastrofu medicīnas plāns	23.10.2015.	http://www.vm.gov.lv/images/userfiles/Nozare/VKMplans_apstiprin_23102015.pdf
Grozījumi likumā "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu"	01.12.2015.	http://likumi.lv/ta/id/278152-grozijumi-likuma-par-reglamentetajam-profesijam-un-profesionalas-kvalifikacijas-atzisanu
Grozījumi Alkoholisko dzērienu aprites likumā	08.12.2015.	http://likumi.lv/ta/id/278352-grozijumi-alkoholisko-dzerienu-aprites-likuma
Grozījumi Publiskas personas mantas atsavināšanas likumā	19.11.2015.	http://likumi.lv/ta/id/277892-grozijumi-publiskas-personas-mantas-atsavinanas-likuma
Grozījumi Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā	18.06.2015.	http://likumi.lv/ta/id/275060-grozijumi-publiskas-personas-kapitala-dalu-un-kapitalsabiedribu-parvaldibas-likuma
Grozījumi MK 17.12.2013. noteikumos Nr.1529 "Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība"	MK 22.12.2015. noteikumi Nr.802	http://likumi.lv/ta/id/278944-grozijumi-ministru-kabineta-2013-gada-17-decembra-noteikumos-nr-1529-veselibas-aprupes-organizesanas-un-finansesanas-kartiba
Grozījumi MK 17.12.2013. noteikumos Nr.1529 "Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība"	MK 09.06.2015. noteikumi Nr.296	http://likumi.lv/ta/id/274971-grozijumi-ministru-kabineta-2013-gada-17-decembra-noteikumos-nr-1529-veselibas-aprupes-organizesanas-un-finansesanas-kartiba
Grozījums MK 20.01.2009. noteikumos Nr.60 "Noteikumi par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām"	MK 22.12.2015. noteikumi Nr.765	http://likumi.lv/ta/id/278834-grozijums-ministru-kabineta-2009-gada-20-janvara-noteikumos-nr-60-noteikumi-par-obligatajam
Grozījums MK 20.01.2009. noteikumos Nr.60 "Noteikumi par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām"	MK 29.09.2015. noteikumi Nr. 546	http://likumi.lv/body_print.php?id=276839&version_date=02.10.2015&grozijumi=0&pielikumi=
Grozījumi MK 08.06.2010. noteikumos Nr.515 "Noteikumi	MK 03.11.2015.	http://likumi.lv/ta/id/277863-grozijumi-ministru-kabineta-2010-gada

par valsts un pašvaldību mantas iznomāšanas kārtību, nomas maksas noteikšanas metodiku un nomas līguma tipveida nosacījumiem”	noteikumi Nr.633	8-junija-noteikumos-nr-515-noteikumi-par-valsts-un-pasvaldibu
---	------------------	---

Ar RV saistītas izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz RV īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
MK 22.12.2015. noteikumi Nr.802 “Grozījumi Ministru kabineta 2013.gada 17.decembra noteikumos Nr.1529 “Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība””	Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2011.gada 9.marta Direktīvas 2011/24/ES par pacientu tiesību piemērošanu pārrobežu veselības aprūpē un Ministru kabineta 2011.gada 1.novembra noteikumiem Nr.850 “Nacionālā veselības dienesta nolikums” Nacionālam veselības dienestam (turpmāk – NVD) ir deleģēts veikt pārrobežu veselības aprūpes valsts kontaktpunkta uzdevumus. Precizēti kontaktpunkta pienākumi saistībā ar pārrobežu direktīvā noteikto pienākumu visu valstu kontaktpunktiem sadarboties savā starpā un sniegt informāciju, MK noteikumos ir papildināta 10.punkta ievaddaļa (attiecībā uz informācijas sniegšanu), 10.3.apakšpunkts (paredzot, ka NVD tīmekļa vietnē tiks atrunāta arī kārtība, kādā iespējams saņemt izdevumu atlīdzību par ārvalstīs saņemtiem veselība aprūpes pakalpojumiem) un ar 10. ¹ punktu (nosakot NVD pienākumu sadarboties ar citu ES, EEZ valstu un Šveices kontaktpunktiem)

Nozares ekspertu viedoklis

Ieva Strode | Tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centra SKDS Sociālo un politisko pētījumu nodaļas vadītāja, socioloģe

Raksturojot ieguldījumu veselīga dzīvesveida veicināšanā, pozitīvi vērtējami pašvaldības nodrošinātie informatīvie resursi – informatīvie semināri dažādām iedzīvotāju grupām, kā arī elektroniskās platformas www.veseligsridzinieks.lv, kurā tiek sniegta informācija par sabiedrības veselības jautājumiem, uzturēšana.

Mājas lapā www.veseligsridzinieks.lv tiek sniegta noderīga informācija gados vecākiem cilvēkiem, bet jāatgādina, ka internetresursus šī grupa izmanto mazāk aktīvi, līdz ar to ir jāatrod citi komunikācijas avoti šīs informācijas sniegšanai.

Nepieciešams popularizēt tīmekļa vietni www.veseligsridzinieks.lv dažāda vecuma grupām.

Turpināt sadarbību ar izglītības iestādēm, nodrošinot gan bērniem un jauniešiem, gan pedagogiem un citiem skolas darbiniekiem, gan vecākiem informāciju par veselīgu dzīvesveidu (un Rīgas pašvaldības piedāvātajām iespējām), kā arī informēt par veselības riskiem un atkarību izraisošajām vielām.

RV7 Iekļaujoša un aktivitāti motivējoša sociālā sistēma

Sociālo pakalpojumu sniegšanas mērķis ir uzlabot personas, ģimenes, personu grupas un sabiedrības dzīves kvalitāti un personu spējas sociāli funkcionēt un iekļauties sabiedrībā. Sociālo pakalpojumu uzdevumi ir nodrošināt personai tiesības dzīvot pēc iespējas neatkarīgi sev ierastajā vidē, sniegt sociālo atbalstu atbilstoši personas funkcionēšanas spēju līmenim un veicināt personas atbildību par savu dzīvi.

CSP dati un LR LM aprēķini liecina, ka viskritiskākā situācija materiālās nodrošinātības ziņā ir ģimenēm ar bērniem. Vēl arvien liels skaits bērnu dzīvo ģimenēs, kurās ienākumi ir zem minimālā ienākuma līmeņa. Visiem iedzīvotājiem nepietiekamu ienākumu gadījumā ir iespēja vērsties pēc sociālās palīdzības savas dzīves vietas pašvaldības sociālajā dienestā, lai rastu risinājumu attiecīgajā sociālajā situācijā. Sociālais dienests izvērtē personas (mājsaimniecības) situāciju un lemj par trūcīgās (vai maznodrošinātās) personas statusa un sociālās palīdzības piešķiršanu vai atteikumu. Pēc situācijas izvērtējuma, nepieciešamības gadījumā iedzīvotājiem tiek nodrošināti dažādi sociālās palīdzības veidi, piemēram, dzīvokļa pabalsts, pabalsts garantētā minimālā ienākuma līmeņa sasniegšanai u.c.⁶⁸

Pārskata gadā turpinājās darbs pie RP sociālo pabalstu piešķiršanas procesa pilnveides. Ieviestas un apgūtas jaunas IT programmas, kas rūpīgāk ļauj izvērtēt pabalstu saņēmējus un precīzāk izvērtēt personu ienākumus un materiālo stāvokli.⁶⁹

2015.gadā tika ieviesti jauni pakalpojumi – ārpusģimenes aprūpe nepilngadīgai grūtniecei un nepilngadīgai mātei kopā ar bērnu, kā arī uzsākts pakalpojuma – ilgstoša sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija ārpusģimenes aprūpē esošai nepilngadīgai grūtniecei un nepilngadīgai mātei ar bērnu – pilotprojekts. Tika uzsākts darbs pie sociālo pakalpojumu rindu administrēšanas elektroniskās sistēmas izveides diviem sociālajiem pakalpojumiem – īslaicīgai un ilgstošai sociālajai aprūpei un sociālajai rehabilitācijai institūcijā pilngadīgām personām. Pilotprojekta ietvaros turpināja strādāt Krīzes intervences komanda, sniedzot pakalpojumus un nodrošinot psihosociālo atbalstu krīzē nonākušām ģimenēm.⁷⁰

Lai arī bezdarbnieku skaits 2015.gadā turpināja sarukt, sasniedzot mazāko bezdarbnieku skaitu pēdējo gadu laikā – 15 664 personas, RP sadarbībā ar NVA turpināja dalību valsts finansētā aktīvās nodarbinātības projektā “Algotie pagaidu sabiedriskie darbi”, bezdarbniekiem, kuri nesaņem bezdarbnieka pabalstu un ir reģistrēti NVA kā bezdarbnieki vairāk nekā 6 mēnešus vai reģistrēti bezdarbnieka statusā mazāku laiku, bet vismaz 12 mēnešus nav strādājuši algotu darbu. Gada laikā tika izveidotas 264 pagaidu darba vietas, kurās savas darba prasmes uzlaboja 831 bezdarbnieks, no tiem 23 bezdarbnieki uzsāka pastāvīgu algotu darbu.

Starp nozīmīgākajiem investīciju projektiem var minēt sociālās dzīvojamās mājas ar sociālajiem dzīvokļiem Aglonas ielā 35 k-1 projektēšanas un būvniecības uzsākšanu.

---

⁶⁸ www.lm.gov.lv

⁶⁹ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2015

⁷⁰ RD LD gadagrāmata “Sociālā sistēma un veselības aprūpe 2015.gadā”

RV7 Iekļaujoša un aktivitāti motivējoša sociālā sistēma – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība				Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
			2012	2013	2014	2015				
7.1.	Sociālās palīdzības saņēmēju skaits	Skaits	2012 72 380	2013 60 250	2014 53 512	2015 42 477	↓	Samazinās	55 000	RD LD
7.2.	Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās pakalpojuma saņēmēju skaits:	Skaits	2012	2013	2014	2015				RD LD
	- pilngadīgas personas;		1 896	1 781	1 765	1 993 ⁷¹	↑	Palielinās	2 600	
	- bērni;		593	592	535	458	↓	Samazinās	100	
	- alternatīva ārpusģimenes aprūpe		1 327	1 328	1 332	1 284	↓	Palielinās	2 000	
7.3.	Ģimeņu skaits, kas saņem sociālā darba pakalpojumu	Skaits	2012 3 416	2013 3 618	2014 3 397	2015 3 089	↓	Palielinās	5 000	RSD
7.4.	RSD klienti darbaspējīgas nestrādājošas personas	Skaits	2012 14 281	2013 8 563	2014 5 656	2015 4 315	↓	Samazinās	5 000	RD LD
7.5.	Sociālās aprūpes pakalpojumu personas dzīvesvietā saņēmēju skaits	Skaits	2012 5 203	2013 5 747	2014 6 410	2015 7 460	↑	Palielinās	8 500	RD LD
7.6.	Dienas centru/dienas aprūpes centru pakalpojumu saņēmēju skaits:	Skaits	2012	2013	2014	2015				RD LD
	- pilngadīgas personas;		3 619	4 557	4 751	4 664 ⁷²	↓	Palielinās	3 000	
	- bērni		1 073	807	494	555	↑		2 000	
7.7.	Sociālo pakalpojumu personām ar funkcionāliem ierobežojumiem (izņemot dienas aprūpes centru	Skaits	2012	2013	2014	2015				

⁷¹ Pieprasījums pēc pakalpojuma bija lielāks nekā pieejamais vietu skaits, tādēļ pakalpojums tika nodrošināts rindas kārtībā. Rindā uz 01.01.2016. bija 107 personas

⁷² Norādīts: RP DAC personām ar garīga rakstura traucējumiem, dienas centru/dienas aprūpes centru pensijas vecuma personām un personām ar invaliditāti un Rīgas patversmes dienas centra personām bez noteiktas dzīvesvietas un maznodrošinātām personām pakalpojumu saņēmēju skaits

un ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas) saņēmēju skaits:						Palielinās	6 000 (kopā)	RD LD
- pilngadīgas personas;	4 415	6 071	8 128	9 396 ⁷³	↑			
- bērni	189	183	206	204 ⁷⁴	↓			

Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

2015.gadā turpinājās tendence samazināties trūcīgo personu skaitam, kas skaidrojams ar minimālās algas paaugstināšanos, pensiju indeksāciju, valsts pabalsta palielinājumu ģimenēm un minimālo uzturlīdzekļu pieauguma apmēram bērniem. Ja 2014.gadā trūcīgo skaits samazinājās vidēji par 1,5% mēnesī, tad 2015.gadā trūcīgo skaits samazinās vidēji par 2,2% mēnesī un attiecībā pret 2014.gadu kopējais trūcīgo personu un sociālo pabalstu saņēmēju skaits saruka par 21%. Tā rezultātā samazinājās finansējums pabalstiem un Rīgas pašvaldībai radās iespēja šos līdzekļus novirzīt citu sociālo aktivitāšu finansēšanai.

Saglabājas pozitīva tendence samazināties ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma saņēmēju skaitam bērniem. 2015.gadā pakalpojumu ir saņēmuši par 77 bērniem mazāk nekā 2014.gadā un par 134 bērniem mazāk nekā 2013.gadā.

RSD sociālā darba pakalpojumu ģimenēm ar bērniem 2015.gadā nodrošināja 66 sociālie darbinieki. 2015.gadā turpinājās samazināties to ģimeņu skaits, kuras saņēmušas sociālā darba pakalpojumu. 2015.gadā sociālā darba pakalpojums tika sniegts 3 089 ģimenēm, kurās kopējo ģimeņu locekļu skaits ir 11 985, no tiem 4 951 bērns un 7 034 pilngadīgie ģimenes locekļi. Viens no iemesliem, kādēļ mazinās sociālā darba pakalpojuma saņēmēju skaits, ir fakts, ka pieaug sociālo pakalpojumu klāsts, kuru mērķis ir risināt ģimeņu ar bērniem sociālās problēmas, biežā sociālo darbinieku maiņa un ilgstošas vakances.

Bezdarbu un nodarbinātību raksturojošo rādītāju uzlabošanās ir ietekmējusi arī RSD klientu – darbaspējīgu nestrādājošu personu, kas pašvaldībā vērsušies pēc sociālās palīdzības un sociālajiem pakalpojumiem, skaitu. 2012.gadā tās bija 14 281 darbaspējīga nestrādājoša persona, savukārt 2015.gadā – 4 315 personas, kas ir 3,3 reizes mazāk. Pārskata periodā saglabājas tendence, ka lielākā daļa RSD darbaspējīgo klientu ir pašvaldības testēto pabalstu saņēmēji –

⁷³ Norādīts: grupu māju (dzīvokļu) un specializēto darbnīcu personām ar garīga rakstura traucējumiem, samaksas invalīdu transportam, mājokļa pielāgošanai, pacēlāju uzstādīšanai, nodarbinātības atbalsta pakalpojumu personām ar invaliditāti un valsts finansētā asistenta pašvaldībā pakalpojumu saņēmēju skaits

⁷⁴ Norādīts: agrīnās korekcijas, sociālās rehabilitācijas un agrīnās intervences programmas bērniem ar garīgās veselības traucējumiem, sociālās rehabilitācijas – individuālo rehabilitācijas plānu, individuālās sociālās rehabilitācijas programmas, īslaicīgās sociālās aprūpes, psihologa konsultācijas bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma bērniem ar funkcionāliem traucējumiem vasaras mēnešos pakalpojumu saņēmēju skaits

76,9% no mērķa grupas. Līdzīgi kā visā Latvijā, arī RSD klientu – darbaspējīgo ilgstoši nestrādājošo personu īpatsvars saglabājas augsts, proti, 2015.gadā 21% no visiem darbaspējīgajiem nestrādājošajiem klientiem nestrādāja ilgāk par 12 mēnešiem (klients var nebūt reģistrēts NVA).

2015.gadā sociālās aprūpes pakalpojumus personas dzīvesvietā kopumā saņēmušas 7 460 personas. Minēto pakalpojumu, t.sk. aprūpes mājās pakalpojuma (pakalpojuma sniedzēja veidā un materiāla atbalsta veidā), silto pusdienu piegādes mājās pakalpojuma, pakalpojuma „Drošības poga”, pavadoņa-asistenta pakalpojuma saņēmēju skaits 2015.gadā salīdzinājumā ar 2014.gadu (6 410) ir par 1 050 personām jeb 16,4% lielāks. Savukārt pakalpojumu nodrošināšanai izlietotais finansējums pieaudzis par EUR 1 829 235 jeb 26%.

Vislielākais bija aprūpes mājās pakalpojuma materiālā atbalsta veidā saņēmēju skaita pieaugums – par 795 personām jeb 47%, kā arī šim mērķim izlietotā finansējuma pieaugums par EUR 314 842 jeb 55%. Tendenci var skaidrot ar to, ka no 14.08.2014. vienādoti nosacījumi aprūpes mājās pabalsta un pakalpojuma saņemšanai, t.i. līdz minētajam datumam daļai personu, kuru ienākumi neatbilda noteiktajiem kritērijiem, bija jāizvēlas saņemt aprūpes mājās pakalpojuma sniedzēja sniegtu pakalpojumu nevis pabalstu. Kopumā rādītāja pieauguma tendences var skaidrot ar sabiedrības novecošanos, iedzīvotāju veselības stāvokļa pasliktināšanos un personu ar invaliditāti/prognozējamu invaliditāti skaita palielināšanos (saskaņā ar VSAA datiem Rīgā 2015.gada beigās (51 197) bija par 1 447 personām ar invaliditāti jeb par 3% vairāk nekā 2014.gada beigās (49 750)).

2015.gadā RP DC klientiem tika nodrošināts plašs pakalpojumu klāsts ar lielāku DC pārklājumu RP teritorijā (pēc iespējas tuvāk pakalpojumu saņēmēju dzīvesvietai), bet ņemot vērā klientu uzskaites maiņu RSD DC 2015.gadā salīdzinājumā ar 2014.gadu vērojams DC pakalpojumu saņēmēju skaita pilngadīgām personām samazinājums.

Izvērtējot sniegtos sociālos pakalpojumus personām ar funkcionāliem ierobežojumiem, konstatēts, ka to nodrošinājums ik gadu turpina pieaugt, 2015.gadā sasniedzot 9 396 pakalpojumu saņēmēju skaitu pilngadīgām personām, kas ir pieaudzis 2012.gada.

Aktivitātes RV ietvaros 2015.gadā veica RD Labklājības departaments.

Budžets

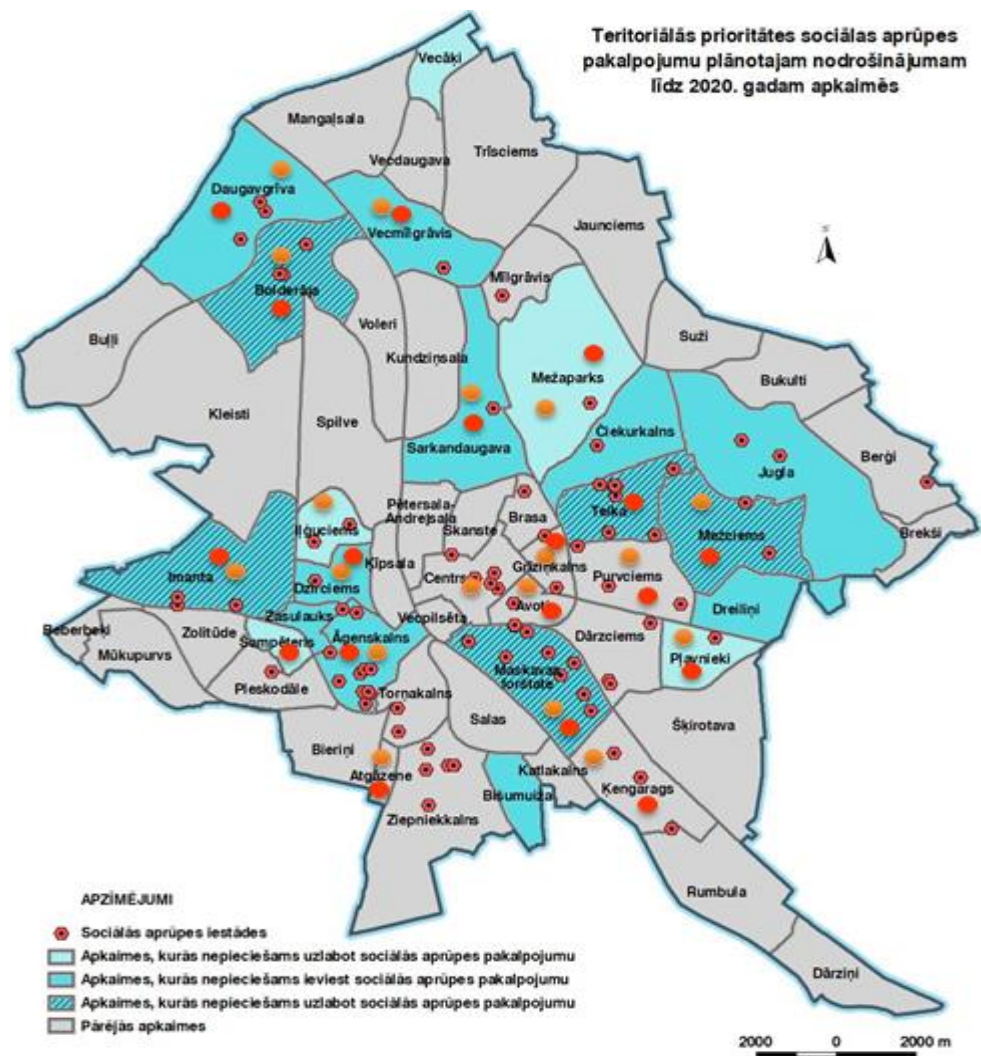
2015.gadā sociālajai aizsardzībai izlietoja 75 195,0 tūkst. EUR, salīdzinot ar iepriekšējiem 2 gadiem, budžeta izdevumi sociālajai aizsardzībai turpina sarukt. Atbalsts ir pieaudzis gados vecākiem cilvēkiem, kā arī ģimenēm ar bērniem, turpretī samazinājusies sociālā aizsardzība darbnespējas gadījumā.⁷⁵

---

⁷⁵ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2015

Teritoriālās prioritātes RV7 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

- 2014.gadā veiktie uzlabojumi un ieviestie jaunie pakalpojumi sociālās aprūpes pakalpojumu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs
- 2015.gadā veiktie uzlabojumi un ieviestie jaunie pakalpojumi sociālās aprūpes pakalpojumu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

Pārskata gadā tika veikti virkne uzlabojumu, remontdarbu dažādos RSD centros sekojošās Rīgas apkaimēs: Āgenskalnā (RSD teritoriālajā centrā “Dzirciems” un RSD teritoriālajā centrā “Āgenskalns”), Atgāzenē (RSD dienas centrā “Ābeļzars”, RSD teritoriālajā centrā “Āgenskalns”), Avotos (RSD teritoriālajā centrā “Avoti”), Bolderājā (RSD teritoriālajā centrā “Bolderāja”), Centrā (RSD administrācijas telpās, RSD teritoriālajā centrā “Ziemeļi”), Daugavgrīvā (Rīgas sociālās aprūpes centrā “Stella maris”), Dzirciemā (RSD dienas centrā “Ābeļzieds”), Grīziņkalnā (RSD teritoriālajā centrā “Purvciems”), Iļģuciemā (RSD dienas centrā “Skudrupūznis” un RP BJC struktūrvienībā “Pārdaugava”, Imantā (RP BJC struktūrvienībā “Imanta”), Ķengaragā (RSD dienas centrā “Ķengarags” un RSD dienas centrā “Čiekurs”), Maskavas forštatē (Rīgas patversmē (vīriešu nodaļā), Rīgas patversmes dienas centrā, RP BJC Lubānas ielā 17A, RSD teritoriālajā centrā “Ķengaraga krasts”, RSD dienas centrā “Kastanis” un RP BJC struktūrvienībā “Krīzes centrs”), Mežaparkā (RP BJC struktūrvienībā “Ezermala” un RP BJC struktūrvienībā “Ziemeļi”), Mežciemā (Rīgas sociālās aprūpes centrā “Gaiļezers” un Rīgas sociālās aprūpes centrā “Mežciems”), Pļavniekos (RSD teritoriālajā centrā “Pļavnieki” un dienas centrā “Kamene”), Purvciemā (RSD teritoriālajā centrā “Purvciems”), Sarkandaugavā (RSD dienas aprūpes centrā “Ozolaine”), Šampēterī (RP BJC struktūrvienībā “Vita”), Teikā (RSD teritoriālajā centrā “Vidzeme” un dienas centrā “Rīdzene”) un Vecmīlgrāvī (RSD dienas centrā “Vecmīlgrāvis”). Savukārt Maskavas forštatē izveidots grupu dzīvoklis personām ar garīga rakstura traucējumiem Lubānas ielā 39b (7.1.attēls).

Ar RV saistīti valsts politikas plānošanas dokumenti, kas stājušies spēkā pārskata gadā

Politikas plānošanas dokuments	Apstiprināšanas datums	Pieeja interneta vietnē
Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām īstenošanas pamatnostādņu 2014.-2020.gadam īstenošanas plāns 2015.-2017.gadam	MK 16.12.2015. rīkojums Nr.802	http://polsis.mk.gov.lv/documents/5436
Iekļaujošas nodarbinātības pamatnostādnes 2015.-2020.gadam	MK 12.05.2015. rīkojums Nr.244	http://polsis.mk.gov.lv/documents/5207
Koncepcija par adopcijas un ārpusģimenes aprūpes sistēmu pilnveidošanu	MK 09.03.2015. rīkojums Nr.114	http://polsis.mk.gov.lv/documents/5144

Ar RV saistītas izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz RV īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
MK 07.07.2015. noteikumi Nr.385 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.3.3.specifiskā atbalsta mērķa “Attīstīt NVA neregistrēto NEET jauniešu prasmes un veicināt to iesaisti izglītībā, NVA īstenotajos pasākumos Jauniešu garantijas ietvaros un nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā” īstenošanas noteikumi”	RP 2016.gadā jāuzsāk projekts “PROTI un DARI”, kura īstenošanā tiks iesaistīti jaunieši vecumā no 15 – 29 gadiem (ieskaitot), kuri nekur nestrādā, nemācās, neapgūst arodu un nav reģistrēti NVA. RP šī uzdevuma īstenošanai ir piešķirusi savu līdzfinansējumu, lai nodrošinātu pakalpojuma organizēšanu, koordinēšanu un administrēšanu. No vienas puses, projekts piedāvā iespēju atbalstīt Rīgas jauniešus un piesaistīt ESF līdzekļus, tai pat laikā LD un RSD atbalsta personāla un ekspertu darba apjoms palielinās
MK 16.06.2015. noteikumi Nr.313 “Darbības programmas	MK noteikumi nosaka sociālo pakalpojumu nodrošināšanu pašvaldībā personām ar garīga

<p>“Izaugsme un nodarbinātība” 9.2.2.specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt kvalitatīvu institucionālai aprūpei alternatīvu sociālo pakalpojumu dzīvesvietā un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu pieejamību personām ar invaliditāti un bērniem” 9.2.2.1.pasākuma “Deinstitucionalizācija” īstenošanas noteikumi”</p>	<p>rakstura traucējumiem (ar invaliditāti), bērniem ar funkcionāliem traucējumiem dzīvesvietā un bērniem, kas iznāk no ārpusģimenes aprūpes. Kaut arī MK noteikumi paredz pašvaldībām piesaistīt ESF finansējumu, tomēr, lai šos pakalpojumus nodrošinātu, tas prasa pašvaldības papildu resursus (personāla, laika, finanšu). Piemēram, MK noteikumos atsevišķiem sociālajiem pakalpojumiem samaksas cenas ir zemākas par šobrīd RSD faktiski esošajām samaksas cenām par sociālajiem pakalpojumiem</p>
--	--

Nozares eksperta viedoklis

Ieva Strode | Tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centra SKDS Sociālo un politisko pētījumu nodaļas vadītāja, socioloģe

Pozitīvi vērtējamas 2015.gadā veiktās aktivitātes, kas vērstas uz sociālo pakalpojumu kvalitātes uzlabošanu: izstrādātas elektroniskās sistēmas sociālā darba ar individuālu gadījumu atbalstam un sociālo pakalpojumu rindu administrēšanai (2 pakalpojumiem), pilnveidota Sociālās palīdzības administrēšanas sistēma – SOPA, veikta sociālo darbinieku apmācība un motivēšana.

Ieteicams izpētīt iemeslus, kāpēc daļa no potenciālajiem sociālās palīdzības saņēmējiem atsakās līdzdarboties un mēģināt novērst šos šķēršļus.

Ņemot vērā gados vecu cilvēku un iedzīvotāju ar invaliditāti īpatsvaru, attīstīt pakalpojumus, kas nodrošinātu īslaicīgu un ilglaicīgu sociālo aprūpi un rehabilitāciju u.c.

Nepieciešams analizēt vides pieejamību pilsētas dzīvojamajā fondā, uzlabot mobilitātes iespējas cilvēkiem ar kustību traucējumiem, kā arī pilnveidot citus sociālos pakalpojumus, kas uzlabotu iespējas piedalīties dažādos sabiedrības procesos personām ar invaliditāti.

Pilnveidot sociālo darbinieku motivācijas sistēmas, kas palīdzētu novērst kadru mainību un vakanču skaitu, tādejādi uzlabojot arī sniegtās palīdzības kvalitāti.

RV8 Sabiedriskā kārtība un drošība

RV galvenais uzdevums ir miera, kārtības un drošības nodrošināšana pilsētas iedzīvotājiem un viesiem. Tāpat tiek nodrošināta noteiktās kārtības uzraudzība uz ūdeņiem un peldvietās, attīstot RP policijas attiecīgās struktūrvienības kapacitāti, lai novērstu dažādus pārkāpumus, galvenokārt vides jomā, kas rodas, gan iedzīvotājiem atpūšoties pie/uz ūdeņiem, gan attīstoties uzņēmējdarbībai saistībā ar pilsētas ūdens akvatoriju.

Kvalitatīvam apgaismojumam uz ielām un parkos, kā arī iekšpagalmos ir ļoti liela nozīme noziedzības apkarošanā. Par nozīmīgu ieguldījumu var uzskatīt uz ielām un parkos izvietotās videonovērošanas kameras, kurās tiek fiksēti noziedzīgi nodarījumi, kā arī nepieciešamības gadījumos ir iespēja ierakstu noskatīties atkārtoti. Pats fakts, ka parkos ir izvietotas videonovērošanas kameras, likuma pārkāpējam liek būt piesardzīgam, iespējams, atteikties no plānotā nozieguma veikšanas, jo varbūtība, ka pārkāpējs tiks noķerts pārkāpuma vietā vai vēlāk, pateicoties izvietotajām videonovērošanas kamerām, vairākkārtīgi ir palielinājusies. Kopumā 2015.gadā pilsētas publiskajās vietās ir uzstādītas 108 videonovērošanas kameras, t.sk. 3 jaunatklātajos parkos: "Grīziņkalns" – 10 kameras, "Ziedoņdārzs" – 9 kameras, "Miera dārzs" – 5 kameras.

Lai nodrošinātu kārtību pilsētā un rūpējoties par Rīgas iedzīvotāju un viesu drošību, Rīgas ielās pārskata gadā vidēji diennaktī patrulēja ap 192 policijas darbiniekiem un tika saņemti 199 izsaukumi⁷⁶. RPP Videonovērošanas centra darbinieki pārskata gadā fiksēja 1 783 likumpārkāpumus, no kuriem tiesībsargājošām iestādēm procesuālo darbību nodrošināšanai saglabāti un izsniegti 182 videoieraksti, savukārt pēc pieprasījuma caurskatīti 399 videoieraksti. Nodrošinot kārtību un drošību sabiedriskajā transportā, RPP veica regulārus reidus. 2015.gadā noticis 1 031 reids, kā rezultātā aizturētas 53 meklēšanā izsludinātas personas.

RPP nodrošinājusi sabiedrisko kārtību nozīmīgākajos 2015.gada pasākumos: Latvijas prezidentūras ES Padomē laikā, XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku laikā, VIII Ziemeļu un Baltijas valstu dziesmu svētku laikā, Eiropas čempionāta basketbolā laikā. Sadarbojoties ar Valsts policiju tika nodrošināta kārtība un drošība 772 masu pasākumos.

Pārskata gadā veiktas 2 947 individuālās preventīvās pārrunas ar nepilngadīgajiem un viņu vecākiem, kas ir par 10,3% mazāk nekā 2014.gadā, kā arī gandrīz uz pusi ir samazinājies nepilngadīgo skaits, kuri atrodas policijas uzskaitē, ja 2014.gadā tie bija 166 nepilngadīgie, tad pārskata gadā 93.⁷⁷

Salīdzinājumā ar 2014.gadu, 2015.gadā ir pieaudzis Rīgas teritorijā izķerto suņu un kaķu skaits – attiecīgi suņu no 685 – 2014.gadā līdz 809 – 2015.gadā un kaķu no 166 kaķiem 2014.gadā līdz 397 kaķiem 2015.gadā. Savukārt, saimniekiem vai privāto patversmju aprūpē tika atdoti 514 suņi un 166 kaķi. Pārskata gadā tika turpināta bezsaimnieku kaķu sterilizēšana un kastrēšana, kā arī veiktas citas darbības (skatīt 1.pielikumu "Rīgas attīstības programmas 2014.-2020.gadam rīcības plāna izpilde 2015.gadā").

⁷⁶ RPP Darba rezultātu pārskats 2015.gadā

⁷⁷ Turpat

RV8 Sabiedriskā kārtība un drošība – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība					Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
			2012	2013	2014	2015	2016				
8.1.	Iedzīvotāju apmierinātība ar personisko (un mājojļa) drošību Rīgā	Pozitīvs vērtējums, %	61,2	60,9	78,1	75,7	77,5	↑	Pieaug pozitīvs vērtējums	75	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
8.2.	Rīgas mācību iestādēs noorganizēto izglītojošo pasākumu skaits	Skaitis	1 448	1 510	1 299	1 070		↓	Nesamazinās	2000	RPP
8.3.	Policijas izsaukumu skaits Rīgā	Skaitis	50 510	60 670	64 811	72 619		↑	Pieaug	53 000	RPP
8.4.	Aizturēto personu skaits	Skaitis, tūkst.	13 966	17 510	15 286	14 899		↓	Pieaug	17 000	RPP
8.5.	Noziedzīgie nodarījumi	Skaitis, tūkst.	21 579	20 056	21 090	19 714		↓	Samazinās	<20000	CSP
8.6.	Noziedzīgo nodarījumu skaits	Skaitis uz 10 000 iedz.	334	312	328	309		↓	Samazinās	300	CSP/RD PAD
8.7.	Neapgaismoto 1. un 2.kategorijas ielu posmu garums*	km	18,90						Nodrošināt visu 1. un 2.kategorijas ielu apgaismojumu	0	RPA "Rīgas gaisma"
8.8.	Ūdens satiksmes un zvejniecības kontrole (reidi)	Skaitis	18+51	19+90	5+122	0+323		↑	Pieaug	200	RPP

* Dati netiek apkopoti

Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Sākot no 2013.gada pakāpeniski samazinās mācību iestādēs noorganizēto izglītojošo pasākumu skaits, kas saistīti ar sabiedrisko kārtību un drošību. Ja 2013.gadā tika noorganizēti 1 510 šāda veida pasākumi, tad 2015.gadā tikai 1 070, kas ir par 440 pasākumiem jeb 29,1% mazāk. Tajā pat laikā noziedzīgo nodarījumu skaits ir samazinājies, pārskata gadā tika fiksēti 19 714 noziedzīgi nodarījumi, līdz ar to rādītājs ir sasniedzis sagaidāmo vērtību uz 2020.gadu (mazāk kā 20 000).

Gandrīz par 2% ir pieaugusi iedzīvotāju apmierinātība ar personisko (un mājokļa) drošību Rīgā, ja 2014.gadā apmierināti ar drošību bija 75,7% respondentu, tad 2015.gadā 77,5% respondentu, savukārt sagaidāmā vērtība uz 2020.gadu ir 75%, kas nozīmē, ka rādītājs ir sasniegts.

Salīdzinājumā ar 2014.gadu, pārskata gadā par 12,2% (72 619 izsaukumi, no kuriem 5 146 saņemti no mobilās aplikācijas)⁷⁸ pieaudzis policijas izsaukumu skaits Rīgā, šo rādītāju var skaidrot divējādi: negatīvi – nozieguma skaita palielināšanās, kā rezultātā iedzīvotāji biežāk vēršas policijā vai arī pozitīvi – pieaug iedzīvotāju uzticība policijai, situācijās, kurās iepriekš netiktu meklēta policijas palīdzība.

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Mājokļu un vides departaments, RD Pilsētas attīstības departaments, Rīgas pašvaldības policija, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija, Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija un RPA "Rīgas gaisma".

Budžets

2015.gadā RP no Rīgas pilsētas pamatbudžeta sabiedriskajai kārtībai un drošībai izlietoja EUR 16 265,4 tūkst, no tiem: policijas pamatdarbībai izlietoti EUR 16 095,8 tūkst., ugunsdrošības un ugunsdzēsības, glābšanas un civilās drošības dienestiem EUR 120,3 tūkst. un iepriekš neklasificētiem sabiedriskās kārtības un drošības pakalpojumiem EUR 49,3 tūkst.⁷⁹

---

⁷⁸ RPP Darba rezultātu pārskats 2015.gadā

⁷⁹ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2015

Teritoriālās prioritātes RV8 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

- 2014.gadā veiktie uzlabojumi un ieviestie jaunie pakalpojumi apgaisojuma nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs
- 2015.gadā veiktie uzlabojumi un ieviestie jaunie pakalpojumi apgaisojuma nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

2015.gadā apgaismojuma uzlabošana pilsētā veikta sekojošās apkaimēs: Centrā, Dārziņos, Bolderājā, Āgenskalnā, Imantā, Mangaļsalā, Pļavniekos, Vecāķos, Salā, Juglā, Mežaparkā, Rumbulā, Ķengaragā, Jaunciemā un Grīziņkalnā. Ķengaragā un Rumbulā izgaismots Daugavmalas promenādes turpinājums 630 m garumā (8.1. attēls).

Ar RV saistītas izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz RV īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
29.12.2015. grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā	Administratīvo pārkāpumu tiesību un krimināltiesību jomā personai līdz 18 gadu vecumam piemēro visas attiecīgās tiesību normas, kas piemērojamas nepilngadīgām personām
16.07.2015. grozījumi likumā "Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem"	Aizstāti 21.panta pirmajā un otrajā daļā vārdi „bērnu tiesību aizsardzības institūcijas speciālists” ar vārdiem “sociālā dienesta vai citas pašvaldības institūcijas, kura veic likumpārkāpumu profilakses darbu ar bērniem, pārstāvis”
16.07.2015. grozījumi Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likumā	Kārtības uzturētāji – Valsts policija vai pašvaldības policija, pildot kārtības uzturētāja funkciju valsts vai pašvaldību institūciju organizētajos publiskajos pasākumos, var piesaistīt Zemessardzi atbalsta sniegšanai sabiedriskās kārtības un drošības garantēšanā
14.07.2015. grozījumi Pirotehnisko izstrādājumu aprites likumā	Grozījumu kopums attiecībā uz pirotehnisko izstrādājumu apriti
24.03.2015. grozījumi Alkoholisko dzērienu aprites likumā	Alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecība ir aizliegta telpās, kurās tirdzniecības zāle ir mazāka par 20 kvadrātmetriem. Aizliegums neattiecas uz mazumtirdzniecību ar rūpnieciski ražotiem alkoholiskajiem dzērieniem, kuros absolūtais spirta daudzums nepārsniedz sešus tilpumprocentus un kuri paredzēti promnešanai, kā arī uz mazumtirdzniecību ar vīniem, raudzētajiem dzērieniem vai pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem, kurus saražojis mājražotājs
10.03.2015. grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā	Kodekss tiek papildināts ar jauno subjektu “aizskartās mantas īpašnieks”, kuram arī ir attiecīgās tiesības lietas izskatīšanas laikā
Grozījumi MK 22.01.2008. noteikumos Nr.32 “Prostitūcijas ierobežošanas noteikumi”	Izmaiņas saistībā ar pakalpojumu sniedzēju pienākumiem, kā arī precizēti aizliegumi prostitūcijas pakalpojumu sniegšanai un organizēšanai
Grozījumi MK 05.10.2010. noteikumos Nr.936 “Kārtība, kādā Latvijas Republikas Zemessardze sniedz atbalstu valsts un pašvaldību institūcijām likumpārkāpumu novēršanā, sabiedriskās kārtības un drošības garantēšanā”	Noteikta kārtība Zemessardzes atbalsta pieprasīšanai

Nozares eksperta viedoklis

Ieva Strode | Tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centra SKDS Sociālo un politisko pētījumu nodaļas vadītāja, socioloģe

Atzinīgi ir vērtējama jaunievietā mobilā aplikācija un RPP komunikācija ar sabiedrību un arī masu medijiem, izmantojot sociālos tīklus Twitter un Youtube, tomēr, paralēli komunikācijai sociālajos tīklos, būtu jāturpina organizēt izglītojošos pasākumus Rīgas mācību iestādēs, nodrošinot dažādas mērķgrupas ar atbilstošu informāciju par nepieciešamajiem drošības pasākumiem, par dažādiem riskiem.

Policijai turpināt aktīvi izglītēt sabiedrību, informēt par plāniem un aktivitātēm (t.sk. sociālajos tīklos), nodrošināt atgriezenisko saiti par iedzīvotāju paustajām pretenzijām, tādejādi veicinot uzticēšanos tai un gatavību sadarboties.

Ņemot vērā sabiedrības gatavību iesaistīties pasākumos ar mērķi nodrošināt apkaimes drošību (t.sk. bērnu drošība, cīņa ar narkotiku izplatītājiem), izstrādāt vadlīnijas sadarbībai ar šādām iedzīvotāju kustībām un to kontrolei, lai nodrošinātu to darbības atbilstību likumam.

Būtu jāattīsta teritorijas labiekārtotība un sociālo pakalpojumu sistēma, kas nepieciešama sabiedriskās kārtības un drošības uzlabošanai (piemēram, pieejamas atkritumu tvertnes, infrastruktūra bezpajumtnieku aprūpei u.c.).

Ieteicams aktīvāk sadarboties ar sabiedriskajām organizācijām, gan sabiedrības informēšanā, gan noteiktu sabiedrības drošības un kārtības pasākumu īstenošanā, gan resocializējot likuma pārkāpējus (t.sk. nepilngadīgos).

Nepieciešams mērķtiecīgāk kontrolēt likumu ievērošanu un sabiedrību uztraucošu parādību novēršanu (smēķēšana publiskās vietās, velosipēdistu pārkāpumi uz ietvēm un braucamās daļas, kā arī gājēju veiktajiem satiksmes pārkāpumiem).

RV9 Kvalitatīva dzīvesvide un pieejams mājoklis

Mājokļu jomā pilsētā galvenais mērķis ir nodrošināt Rīgas iedzīvotājus ar kvalitatīviem mājokļiem un pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamo telpu lietošanu.

2015.gads nekustamo īpašumu tirgū bija sarežģītu izaicinājumu gads un iezīmēja tirgus pārorientēšanos uz vietējo pieprasījumu. Īpaši jāizceļ jauno mājokļu pirmreizējā tirgus aktivitātes pieaugums gada laikā par 18%. Par spīti labiem rādītājiem pirmreizējā tirgū, 2015.gadā jauno projektu dzīvokļu tirgus kopumā gan aktivitātes, gan kopējās summas ziņā samazinājās par aptuveni 30%, jo spēcīgu lejupslīdi piedzīvoja otrreizējais tirgus. Situāciju Rīgas dzīvokļu tirgū labi raksturo centra dzīvokļu segments – ja Klusajā centrā, kur darījumi pārsvarā notiek ar ekskluzīviem un uz nerezidentu tirgu orientētiem īpašumiem, aktivitāte samazinājās par 56%, tad Tālajā centrā, kas ir vairāk vērstas uz vietējo pieprasījumu, gada laikā kritums bija mazāks nekā 10%.⁸⁰

AS “Swedbank” MPI⁸¹ 2015.gada beigās pieauga līdz 160,1 Rīgā, 153,4 Tallinā un 129,2 Viļņā. Rīgā 2015.gada pēdējā ceturksnī indekss auga par 4,7 punktiem salīdzinājumā ar attiecīgo periodu 2014.gadā. Uzlabojumu veicinājis aizvien spējš algu kāpums – par 7,7% gada griezumā. Salīdzinājumam, Tallinā MPI gada laikā palielinājās par 4,2 punktiem, ko arī veicināja algu pieaugums – par 6,6%, savukārt Viļņā mājokļu pieejamība uzlabojās par 4 punktiem gada griezumā, jo algas gada laikā auga par 4,3%, bet dzīvokļu cenu kāpums bija pavisam neliels. Laika posms, kas nepieciešams, lai sakrātu līdzekļus 15% pirmajai iemaksai Rīgā bija par mēnesi un vienu nedēļu īsāks nekā pirms gada – 24,6 mēneši. Tallinā krāšanai nepieciešamais laiks pirmajai iemaksai samazinājās par aptuveni trim nedēļām un bija 28,5 mēneši, turpretī Viļņā tas samazinājies par mēnesi, līdz 36,8 mēnešiem. Kopumā Rīgā dzīvokļi bijuši vidēji nedaudz dārgāki nekā pirms gada – gada griezumā zemākas bijušas jauno projektu cenas Rīgas centrā, bet blokmāju dzīvokļu mikrorajonos cenas augušas līdzīgā tempā kā 2016.gadā kopumā – par 4,5%. Dzīvokļu tirgū piedāvājums turpina būt lielā mērā sabalansēts ar pieprasījumu.

“Swedbank Finanšu institūta” 2016.gada sākumā veiktā Baltijas galvaspilsētu mājsaimniecību izdevumu pētījuma rezultāti liecina, ka Rīgā ģimene ar mājokli saistītiem izdevumiem atvēl 12% no tās rīcībā esošiem ienākumiem, salīdzinājumam – Tallinā 9% un Viļņā 12% no ienākumiem. Kopumā samazinājušies apkures rēķini, tāpēc samazinājies kopējais mājokļa izdevumu apjoms. Siltums veido būtisku daļu no kopējām mājokļa izmaksām – 37%. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu siltuma tēriņi sarukuši par 16%. No mājokļa izmaksām 31% veido apsaimniekošana, bet elektroenerģijas izmaksas ir ap 20% no mājokļa izmaksām. Prognozējams, ka tēriņi par apsaimniekošanu nākotnē augs, jo no 2016.gada jūlija dzīvojamo māju pārvaldīšanas pakalpojumiem tiks piemērota PVN likme 21% apmērā, kas līdz šim piemērota netika. Visdārgāk Rīgā dzīvojošai ģimenei izmaksā īrēts mājoklis, kam jāatvēl ap 36% no rīcībā esošajiem ikmēneša ienākumiem. Maksājot mājokļa kredītu, no ģimenes kopējā izdevumu apjoma mājoklim tiek tērēti ap 27% no ienākumiem. Būtisks šķērslis sava mājokļa iegādei joprojām ir pirmās iemaksas trūkums, kas Latvijā daļā gadījumu tiek risināts ar valsts atbalsta programmu mājokļa iegādei ģimenēm ar bērniem. Kopš darbības uzsākšanas 2015.gada sākumā, tā ir sniegusi iespēju tikt pie sava mājokļa vairāk nekā 1 750 ģimenēm.⁸²

⁸⁰ www.latio.lv Mājokļu tirgus pārskats, 2015.g.

⁸¹ Indekss atspoguļo hipotētiskas mājsaimniecības spēju iegādāties „standarta” mājokli Baltijas valstu galvaspilsētās, bet neatspoguļo nekādu informāciju par dzīvokļu pārdošanas iespējām. Indekss ietver kredītu apkalpošanas izmaksas, bet neiekļauj mājokļa uzturēšanas izdevumus, piemēram, komunālos un nodokļu maksājumus. Indeksa vērtība 100 nozīmē, ka mājsaimniecība novirza kredīta apkalpošanai tieši 30% no tās pēcnodokļu ienākumiem, lai iegādātos 55 m² lielu dzīvokli.

⁸² www.manasfinanses.lv

RV9 Kvalitatīva dzīves vide un pieejams mājoklis – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība				Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
			2012	2013	2014	2015 ⁸³				
9.1.	Dzīvojamais fonds vidēji uz vienu iedzīvotāju	m ² uz 1 iedz.	2012 28,4	2013 29,3	2014 30,0	2015 ⁸³ 30,3	↑	Pieaug	30	CSP
9.2.	Uzbūvētas dzīvojamās ēkas (tūkst. m ² kopējās platības)	tūkst. m ²	2012 72,9	2013 78,9	2014 128,7	2015 109,0	↓	Pieprasījums tiek apmierināts	Tirgus pieprasījums lielā mērā ir apmierināts, nav nozīmīgas tukšo dzīvokļu daļas	CSP
9.3.	Dzīvojamā fonda samaksātā apsaimniekošanas maksa vidēji mēnesī	euro centi uz 1 m ²	2012 47,8	2013 50,2	2014 52,2	2015 52,2	→	Nepieaug	47	CSP
9.4.	Mājokļu labiekārtotība (aukstā ūdens apgāde (ūdensvads), karstā ūdens apgāde, kanalizācija, tīkla gāze, stacionārā elektriskā plīts)	%	2012 76,7	2013 77,2	2014 77,3	2015 77,7	↑	Palielinās	78	CSP
9.5.	Vidējais mājokļa kvalitātes novērtējums	Vērtējums punktos (0-4)*	2012 2,1			2016 2,2	↑	Pieaug	2,5	Ekspertu veikts pētījums**
9.6.	Vidējais iedzīvotāju īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita, kuriem 500 m rādiusā ap dzīvesvietu ir pieeja publiskiem rotaļlaukumiem	Īpatsvars, %	2012 49,8			2016 52,2	↑	Pieaug	60	Ekspertu veikts pētījums**
9.7.	Vidējais publisko rotaļlaukumu pieejamības un kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)*	2012 2,1			2016 2,3	↑	Pieaug	2,5	Ekspertu veikts pētījums**
9.8.	Vidējais iedzīvotāju īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita, kuriem 300 m rādiusā ap dzīvesvietu ir veikals ar pirmās nepieciešamības precēm	Īpatsvars, %	2012 62,9			2016 56,5	↓	Pieaug	65	Ekspertu veikts pētījums**
9.9.	Vidējais veikalu ar pirmās nepieciešamības precēm pieejamības vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)*	2012 2,9			2016 2,8	↓	Pieaug	3,3	Ekspertu veikts pētījums**

⁸³ CSP provizoriski dati

9.10.	Iedzīvotāju vērtējums par mājokļu piedāvājumu Rīgā	Pozitīvs vērtējums, %	2012 41,5	2013 48	2014 45,7	2015 50,8	2016 46,7	↓	Pieaug	50	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
9.11.	Iedzīvotāju vērtējums par mājokļu kvalitāti Rīgā kopumā	Pozitīvs vērtējums, %	2012 34,5	2013 46	2014 40,5	2015 47,3	2016 41,1	↓	Pieaug	45	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja

* 0 – pakalpojums netiek nodrošināts vispār, bet 4 – pakalpojums nodrošināts atbilstošā apjomā un kvalitātē

** Pētījums tiek veikts reizi 4 gados

Tendence					
	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

CSP provizorisks dati liecina, ka rādītājs – dzīvojamais fonds vidēji uz vienu iedzīvotāju ir sasniedzis savu 2020.gadā plānoto vērtību un 2015.gadā tas bija 30,3 m². Lielākā daļa Rīgas dzīvojamā fonda ir uzbūvēta laika posmā līdz 1990.gadam, kas veido apjoma ziņā nozīmīgāko dzīvojamo ēku daļu – 88%, turpretī tikai 10% jauno dzīvojamo ēku ir uzbūvētas laika posmā no 2004.gada līdz 2015.gadam. Lai arī dzīvojamais fonds mainās un attīstītās kopumā lēni, jāatzīmē, ka 2015.gadā bija vērojams uzbūvēto jauno dzīvojamo ēku pieaugums par 34%, sasniedzot – 743,2 tūkst.m² (2014.gadā 483,7 tūkst.m²). Pierīgas statistiskais reģions bija visaktīvākais jaunu dzīvojamo ēku būvniecībā, veidojot 73,6% īpatsvaru no kopējā uzbūvēto dzīvojamo ēku skaita 2015.gadā, savukārt Rīgas pilsēta veidoja 14,7% no uzbūvēto dzīvojamo ēku kopskaita Latvijā.

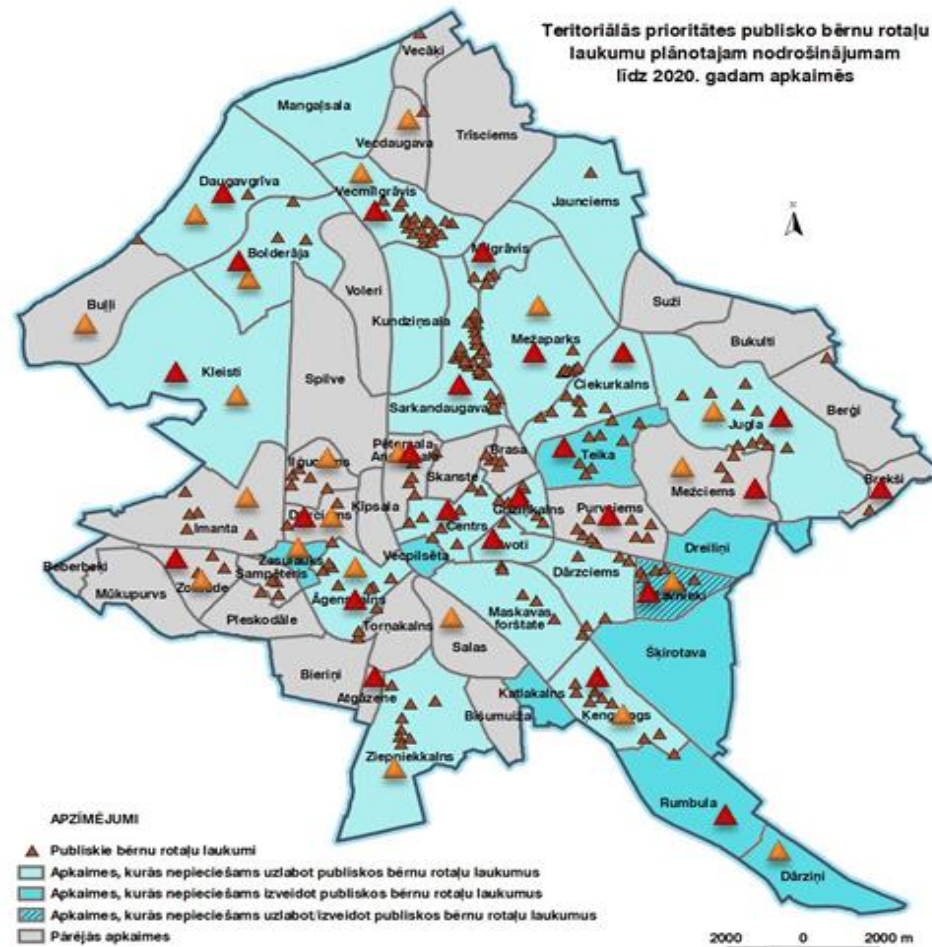
Dzīvojamā fonda samaksātā apsaimniekošanas maksa pārskata gadā palikusi nemainīga – 52,2 centi uz 1 m². Taču kopumā apsaimniekošanas maksai pēdējos gados ir tendence pieaugt, ko SIA “Rīgas namu pārvaldnieks” skaidro ar māju fizisko nolietojumu un to, ka dzīvokļu īpašnieki arvien atbildīgāk izturas pret sava kopīpašuma sakārtošanu, kā rezultātā pārvaldīšanas maksas sastāvā tiek iekļauta arvien lielāka izdevumu daļa finanšu līdzekļu uzkrājuma veidošanai nepieciešamajiem remontdarbiem. Tāpat pie iemesliem var minēt arī minimālās darba algas pieaugumu, kā rezultātā arvien lielāka īres/pārvaldīšanas maksas daļa tiek izlietota darbinieku darba samaksas izdevumiem.

Pēc ekspertu veiktā pētījuma datiem rādītājs vidējais mājokļa kvalitātes novērtējums pēdējos četros gados ir palielinājies minimāli par 0,1 punktu sasniedzot 2,2 punktus, savukārt pēc aptaujas datiem būtiski samazinājies iedzīvotāju vērtējums par mājokļu piedāvājumu Rīgā (no 50,8% – 2015.gadā uz 46,7% – 2016.gadā) un iedzīvotāju vērtējums par mājokļu kvalitāti Rīgā kopumā (no 47,3% – 2015.gadā uz 41,1% – 2016.gadā). Samazinājies to iedzīvotāju īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita, kuriem 300 m rādiusā ap dzīvesvietu ir veikals ar pirmās nepieciešamības precēm, ja 2012.gadā tie bija 62,9% tad 2016.gadā 56,5%.

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Mājokļu un vides departaments, RD Labklājības departaments, RD Īpašuma departaments, RD Pilsētas attīstības departaments, Rīgas pašvaldības policija, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija, Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija, RPA “Rīgas enerģētikas aģentūra”, SIA “Rīgas pilsēt būvnieks” un SIA “Rīgas namu pārvaldnieks”.

9.1.attēls

Teritoriālās prioritātes RV9 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

▲ 2014.gadā veiktie uzlabojumi un ieviestie jaunie pakalpojumi publisko bērnu rotaļu laukumu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

▲ 2015.gadā veiktie uzlabojumi un ieviestie jaunie pakalpojumi publisko bērnu rotaļu laukumu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

Pārskata gadā tika renovēts Grīziņkalna parks. Savukārt tādās apkaimēs kā Pļavniekos, Atgāzenē, Āgenskalnā, Bolderājā, Brekšos, Centrā, Čiekurkalnā, Daugavgrīva, Dārziņos, Juglā, Kleistos, Ķengaragā, Dzirciemā, Pētersalā-Andrejsalā, Purvciemā, Zolitūdē, Mežaparkā, Mežciemā, Mīlgrāvī, Rumbulā, Sarkandaugavā, Teikā un Vecmīlgrāvī tika veikti dažādi uzlabojumi – labiekārtojuma aprikojuma papildināšana (9.1.attēls). Interneta portālā http://portal-plus.riga.lv/karte/rotalu_laukumi.html ir pieejama karte, kurā atrodams – 201 pilsētas pašvaldības uzturēts bērnu rotaļu laukums Rīgas administratīvajā teritorijā.

Ar RV saistīti valsts politikas plānošanas dokumenti, kas stājušies spēkā pārskata gadā

Politikas plānošanas dokuments	Apstiprināšanas datums	Pieeja interneta vietnē
Būvniecības likums	Ar izmaiņām, kas stājās spēkā 01.07.2015.	http://likumi.lv/doc.php?id=258572
MK noteikumi Nr.339 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 002-15 "Ēku norobežojošo konstrukciju siltumtehnika""	30.06.2015.	http://likumi.lv/ta/id/275015-noteikumi-par-latvijas-buvnormativu-lbn-002-15-eku-norobezojoso-konstrukciju-siltumtehnika-
MK noteikumi Nr.333 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 201-15 "Būvju ugunsdrošība""	30.06.2015.	http://likumi.lv/ta/id/275006-noteikumi-par-latvijas-buvnormativu-lbn-201-15-buvju-ugunsdroriba-
MK noteikumi Nr.281 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 202-15" Būvprojekta saturs un noformēšana""	09.06.2015.	http://likumi.lv/doc.php?id=274593
MK noteikumi Nr.340 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 211-15 "Dzīvojamās ēkas""	30.06.2015.	http://likumi.lv/ta/id/275016-noteikumi-par-latvijas-buvnormativu-lbn-211-15-dzivojamas-ekas-
MK noteikumi Nr.332 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 221-15 "Ēku iekšējais ūdensvads un kanalizācija""	30.06.2015.	http://likumi.lv/ta/id/275001-noteikumi-par-latvijas-buvnormativu-lbn-221-15-eku-ieksejais-udensvads-un-kanalizacija-
MK noteikumi Nr.310 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 231-15 "Dzīvojamo un publisko ēku apkure un ventilācija""	16.06.2015.	http://likumi.lv/ta/id/274815-noteikumi-par-latvijas-buvnormativu-lbn-231-15-dzivojamo-un-publisko-eku-apkure-un-ventilacija-
MK noteikumi Nr.336 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 241-15 "Dabāgāzes iekšējo gāzesvadu sistēma""	30.06.2015.	http://likumi.lv/ta/id/275009-noteikumi-par-latvijas-buvnormativu-lbn-241-15-dabagazes-ieksejo-gazesvadu-sistema
MK noteikumi Nr.294 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 261-15 "Ēku iekšējā elektroinstalācija""	09.06.2015.	http://likumi.lv/ta/id/274674-noteikumi-par-latvijas-buvnormativu-lbn-261-15-eku-iekseja-elektroinstalacija-
MK noteikumi Nr.337 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 405-15 "Būvju tehniskā apsekošana""	30.06.2015.	http://likumi.lv/ta/id/275010-noteikumi-par-latvijas-buvnormativu-lbn-405-15-buvju-tehniska-apsekosana-
MK noteikumi Nr.524 "Kārtība, kādā nosaka, aprēķina un uzskaita katra dzīvojamās mājas īpašnieka maksājamo daļu	30.09.2015.	http://likumi.lv/ta/id/276739-kartiba-kada-nosaka-aprekina-un-uzskaita-katra-dzivojamas-majas-ipasnieka-maksajamo-dalu-par-

par dzīvojamās mājas uzturēšanai nepieciešamajiem pakalpojumiem”		dzivojamas-majas-uzturesanai
RD saistošie noteikumi Nr.146 “Rīgas pilsētas teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas saistošie noteikumi”	Ar izmaiņām, kas stājās spēkā 07.10.2015.	http://likumi.lv/ta/id/273736-rigas-pilsetas-teritorijas-kopsanas-un-buvju-uzturesanas-saistosie-noteikumi

Ar RV saistītas izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz RV īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
<p>Attiecībā uz izgaismoto ēku numerācijas zīmju uzstādīšanas noteikumiem Rīgas administratīvajā teritorijā, 09.06.2015. ir pieņemti RD saistošie noteikumi Nr.155 “Grozījumi Rīgas domes 2013.gada 22.oktobra saistošajos noteikumos Nr.62 “Par ielu un laukumu nosaukuma zīmju, ēku, telpu grupu numura zīmju un virziena rādītāju uz infrastruktūras, kultūras vai tūrisma objektiem izvietojanas kārtību Rīgas pilsētā””.</p> <p>http://likumi.lv/ta/id/275046-grozijumi-rigas-domes-2013-gada-22-oktobra-saistosajos-noteikumos-nr-62-par-ielu-un-laukumu-nosaukuma-zimju-eku-telpu-grupu-num</p>	<p>22.10.2013. tika apstiprināti RD saistošie noteikumi Nr.62 “Par ielu un laukumu nosaukuma zīmju, ēku, telpu grupu numura zīmju un virziena rādītāju un infrastruktūras, kultūras vai tūrisma objektiem izvietojanas kārtību Rīgas pilsētā”, kas paredzēja visā Rīgā ieviest izgaismotas ēku numerācijas zīmes. Līdz ar to RNP bija ielānojis iepirkumu ar izgaismoto ēku numerācijas zīmju iegādi. RNP veica cenu aptauju un aprēķinu par šādu izgaismoto zīmju uzstādīšanu pie visām RNP pārvaldīšanā esošajām dzīvojamajām mājām. Izmaksas bija neadekvāti lielas (par 90 % dārgākas nekā neizgaismotās) un nebija plānotas RNP budžetā. Grozījumi RD saistošajos noteikumos Nr.62 stājās spēkā 09.06.2015. un paredz citus noteikumus par ēku numerācijas zīmju izvietojšanu (izgaismotās zīmes ir tikai viens no variantiem). RNP izsludinātais iepirkums un noslēgtais līgums par ēku numerācijas zīmju iegādi ir atbilstošs šobrīd spēkā esošajiem saistošajiem noteikumiem, kuriem atbilstoši arī tiek izvietotas zīmes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 500x500mm cinkotas zīmes 5 stāvu un vairāk stāvu mājām; - 320x220/280mm cinkotas zīmes visām pārējām dzīvojamajām mājām; - 320x220/280mm emaljētas zīmes RVC AZ, kā arī kultūrvēsturiskajiem pieminekļiem. <p>Turpmākās darbības. Pie RNP stratēģijas aktualizācijas tiks precizēts izgaismoto ēku numerācijas zīmju formulējums uz ēku numerācijas zīmju formulējumu</p>
<p>22.09.2015. RD saistošie noteikumi Nr.168 “Grozījumi Rīgas domes 2015.gada 28.aprīļa saistošajos noteikumos Nr.146 “Rīgas pilsētas teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas saistošie noteikumi””</p>	<p>Ir papildināti ar tiesību normām, kuru mērķis ir motivēt būvju īpašniekus neizmantojot līdzekļus, ar kuru palīdzību ir iespējams aizsegt būvju vizuālo vai tehnisko stāvokli pasliktinošas pazīmes, un ātrāk pabeigt būvju reālos sakārtošanas darbus</p>
<p>07.07.2015. RD saistošie noteikumi Nr.158 “Grozījumi Rīgas domes 2013.gada 26.novembra saistošajos noteikumos Nr.77 “Par reklāmu, izkārtņu un citu informatīvo materiālu izvietojanas un afišu stabu un</p>	<p>Aizliegts izvietot reklāmu uz patvaļīgi uzbūvētām būvēm, noteikts, ka reklāmas izvietojanas uz dekoratīvā pārsega termiņš nedrīkst pārsniegt trīs gadus vai dekoratīvā pārsega izvietojanas maksimālo termiņu, izņemot Rīgas vēsturisko centru un apbūves aizsardzības teritorijas, kurās maksimālais termiņš nedrīkst pārsniegt vienu gadu. Lai radītu korektas reklāmas sistēmu, izvietojot reklāmu uz žogiem, ir plānots noteikt, ka atļauts aizsegt ne vairāk par 25% no caurredzama žoga vienas sekcijas augstuma, pieņemot, ka</p>

stendu izmantošanas kārtību Rīgā””	viena sekcija ir žoga posms starp diviem stabiem, kā arī ir veiktas citas izmaiņas
09.06.2015. RD saistošie noteikumi Nr.155 “Grozījumi Rīgas domes 2013.gada 22.oktobra saistošajos noteikumos Nr.62 “Par ielu un laukumu nosaukuma zīmju, ēku, telpu grupu numura zīmju un virziena rādītāju uz infrastruktūras, kultūras vai tūrisma objektiem izvietojuma kārtību Rīgas pilsētā””	Nosaka jaunu papildu dizaina parauga zīmju ieviešanu un pārejas kārtību jauna parauga zīmju ieviešanai. Saistošie noteikumi ievieš pilnīgi jauna parauga zīmi, kuru varēs izvietot pie slēgtu vai iežogotu teritoriju galvenās iebraukšanas vietas (vārtiem vai žoga) un kas norāda uz visām teritorijā esošajām ēkām. Saistošie noteikumi paredz paplašināt konkrēta parauga zīmes lietošanas prasības Rīgas vēsturiskā centra aizsardzības teritorijā, tās vienādojot ar prasībām Rīgas vēsturiskajā centrā. Saistošo noteikumu prasības atvieglo apgaismotu un izgaismotu numura zīmju uzstādīšanas kārtību, ierobežojot to lietošanu un paredzot šādu zīmju uzstādīšanu piecu un vairāk stāvu daudzdzīvokļu dzīvojamām ēkām un publiskas nozīmes ēkām
28.04.2015. RD saistošie noteikumi Nr.146 “Rīgas pilsētas teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas saistošie noteikumi”	Saistošie noteikumi nosaka kārtību, kādā kopjama RP teritorija un uzturamas tajā esošās būves

Nozares eksperta viedoklis

Viesturs Celmiņš | Rīgas Stradiņa universitātes maģistra studiju programmas “Sociālā antropoloģija” lektors, sociālantropologs

Ņemot vērā, ka vairums iedzīvotāju pašreiz dzīvo siltumnenoturīgās un energoneefektīvās ēkās, atzinīgi vērtējams fakts, ka ir pabeigti un joprojām turpinās vairāku ēku siltumnoturības un energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi.

Pilsētai neizbēgami jāsāk meklēt jauni veidi kā pārveidot daudzdzīvokļu namu renovācijas procesu sociālā renovācijā.

Nepieciešams skaidri komunicēt ar iedzīvotājiem. Piemēram, norādot uz pasākumiem, kas veikti gan konkrētā kopīpašuma, gan kopumā publiskās telpas uzlabošanā. Šāds solis potenciāli spētu mazināt iedzīvotāju iespējamo neapmierinātību ar maksas pieaugumu, t.sk. PVN 21% likmes piemērošanu namu apsaimniekošanas pakalpojumiem.

Ieva Strode | Tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centra SKDS Sociālo un politisko pētījumu nodaļas vadītāja, socioloģe

Jāatzīmē, ka laiku pa laikam masu medijos parādās informācija par daudzdzīvokļu namu gaidāmo “dzīves ilgumu”, uzsverot dažādus riskus, kas, nenoliedzami, rada rezonansi arī pašvaldības iedzīvotāju vidū. Tomēr informācija ir pārāk virspusīga un nekādā veidā nepalīdz pieņemt racionālus un pamatotus lēmumus, kas mudinātu uz konkrētām darbībām māju renovācijā.

Domājot par dzīvojamo fondu Rīgā, būtu jāpievērš uzmanība ne tikai RNP apsaimniekotajām ēkām, bet arī citu apsaimniekotāju pārziņā esošajiem mājokļiem, kas ļautu novērtēt dzīvojamā fonda stāvokli (riskus un iespējas) pilsētā kopumā.

Nepieciešams aktivizēt dzīvojamā fonda stāvokļa apzināšanu, ņemot vērā ne tikai mājas tehniskā stāvokļa rādītājus, bet arī informāciju par finanšu rādītājiem un iedzīvotāju gatavību līdzdarboties mājas uzturēšanā.

Novērtējot iedzīvotāju pozitīvo attieksmi un vēlmi renovēt dzīvojamo fondu, bet nespēju sadarboties šādu projektu faktiskai realizēšanai un bažām par finansiālo drošību, izskatīt iespējas iniciatīvu uzņemties mājas apsaimniekotājam. Ņemot vērā necilo progresu, kāds vērojams dzīvojamo māju renovācijas

jomā, jāizvērtē riski dzīvojamā fonda uzturēšanā, ja renovācija tiek atlikta līdz brīdim, kad būs sagaidīta iedzīvotāju finansiālā drošība un vēlme savstarpēji sadarboties, organizējot mājas renovāciju.

Ar mērķi aktivizēt daudzdzīvokļu māju iemītnieku attieksmes maiņu pret īpašumu un apkaimi, iniciēt un veicināt sadarbību veicinošus pasākumus (mājas iedzīvotāju talkas, atpūtas pasākumus u.c.).

Ieteicams aktīvāk apzināt māju iedzīvotāju vēlmes un vajadzības pēc dažādiem funkcionāliem uzlabojumiem, kas ļautu precīzāk plānot nepieciešamos labiekārtošanas darbus, kā arī veicinātu apmierinātību ar apsaimniekotāja darbu un sajūtu, ka viņu viedoklis tiek ņemts vērā, tādējādi veicinot līdzdalību arī nākotnē.

Teicama iniciatīva daudzdzīvokļu kvartālu kontekstā ir rekreācijas telpas izveide *Pļavnieku parkā*. Ņemot vērā iedzīvotāju koncentrāciju galvaspilsētas "mikrorajonos", dzīves kvalitātes uzlabojumi un publiskās ārtelpas uzlabošana ir solis tuvāk "sociālās reorganizācijas" veicināšanai. Kvalitatīva publiskā ārtelpa sekmē piederības apziņu un veicina iedzīvotāju solidaritāti.

RV10 Ērta starptautiskā sasniedzamība

RV galvenais uzdevums ir veicināt Rīgas un Pierīgas vienotas transporta sistēmas izveidi un to efektīvu izmantošanu, kā arī veicināt galveno transporta mezglu – lidostas, ostas, dzelzceļa stacijas un autoostas attīstību, nostiprinot to līderpozīcijas Baltijas valstu reģionā.

2015.gadā janvārī tika noslēgts līgums par Rīgas Ziemeļu transporta koridora 1.posma būvniecības ieceres tehniskā projekta (būvprojekta) izstrādi. Tehniskā projekta (būvprojekta) izstrāde noslēdzās 28.12.2015., līdz ar to tika pabeigta Rīgas Ziemeļu transporta koridora 1.posma projektēšanas fāze. Papildus 2015.gadā ir rasta iespēja piesaistīt daļēji nepieciešamo ES līdzfinansējumu Rīgas Ziemeļu transporta koridora 1.posma būvniecības uzsākšanai, kā arī uzsākti priekšdarbi ES līdzfinansējuma piesaistei Rīgas Ziemeļu transporta koridora 2., 3. un 4.posma būvniecības ieceru tehnisko projektu (būvprojektu) izstrādei. Projekta mērķis ir savienot Rīgas ostu un Rīgas pilsētu ar *Via Baltica* (I koridora) autoceļu.⁸⁴

Pārskata gadā tika veikta detalizēta tehniskā izpēte *Rail Baltica* dzelzceļa transporta projektam, kura mērķis ir integrēt Baltijas valstis Eiropas dzelzceļu tīklā un tas aptver četras ES valstis – Poliju, Lietuvu, Latviju un Igauniju. Līdz 2015.gada rudenim tika izvērtēti sākotnējā sabiedriskajā apspriešanā 15 pašvaldībās (plašākā sabiedriskā apspriešana Latvijas vēsturē) saņemtie sabiedrības ierosinājumi, kā arī pētīta *Rail Baltica* trase, analizējot iespējamo dzelzceļa maršrutu: kā tiks šķērsotas problemātiskās teritorijas. 2016.gada beigās paredzēts pieņemt lēmumu par to, kāda būs *Rail Baltica* trase, ņemot vērā Latvijas valsts un sabiedrības intereses.⁸⁵

2015.gadā starptautiskā lidosta “Rīga” sadarbojās ar 21 aviokompāniju (2014.gadā ar 17 aviokompānijām). Apkalpojot 68 tūkst. gaisa kuģu un gandrīz 19 tūkst. tonnu avio kravu, starptautiskā lidosta “Rīga” ir lielākais gaisa satiksmes mezgls Baltijā – caur Rīgu tiek pārvadāti 45,2% šā reģiona aviopasažieru. 2015.gadā tika apstiprināts starptautiskās lidostas “Rīga” biznesa plāns periodam līdz 2036.gadam, kas iezīmē galvenos attīstības virzienus. Biznesa plāna ieviešanai izstrādāts rīcības plāns 2016.-2020.gadam, lai kontrolētu, analizētu un novērtētu lidostas “Rīga” darbības rezultātus un to atbilstību lidostas “Rīga” biznesa plānā noteiktajam.⁸⁶

Starptautiskajā lidostā “Rīga” noslēdzās ES Kohēzijas fonda projekts “Starptautiskās lidostas “Rīga” infrastruktūras attīstība”, kura ietvaros paveikti nozīmīgi infrastruktūras rekonstrukcijas darbi un tā rezultātā paaugstināta lidojumu drošība, uzlaboti vides apstākļi un palielināta lidlauka kapacitāte. Šis projekts ir vērienīgākais lidlauka infrastruktūras projekts kopš 1974.gada, kad lidosta “Rīga” tika nodota ekspluatācijā un projekta kopējās attiecināmās izmaksas ir vairāk kā EUR 93 milj.⁸⁷

Pārskata gadā starptautiskā lidosta “Rīga” saņēma vides programmas “Lidostas oglekļa akreditācija” sertifikātu par pirmā līmeņa prasību izpildi siltumnīcas efekta gāzu emisiju samazināšanai. Kopumā programmā piedalās 138 pasaules lidostas, no kurām 94 atrodas Eiropā.⁸⁸

Pēc starptautiskās lidostas “Rīga” iniciatīvas 2015.gadā tika organizētas 11 nozares uzņēmēju (klasteru) diskusijas. Sadarbības rezultātā tika sekmīgi realizētas vairākas aktivitātes: uzlabots tranzīta kravu muitas kontroles process, izstrādāti priekšlikumi lidostas infrastruktūras uzlabošanai u.c. aktivitātes.⁸⁹

⁸⁴ RD PAD vadības ziņojums, 2015.g.

⁸⁵ www.railbaltica.info

⁸⁶ VAS “Starptautiskā lidosta “Rīga”” 2015.g. pārskats

⁸⁷ Turpat

⁸⁸ Turpat

RV10 Ērta starptautiskā sasniedzamība – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība				Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots	
			2012	2013	2014	2015					
10.1.	Pasažieru apgrozījums starptautiskajā lidostā "Rīga"	Skaits, milj.	<u>2012</u> 4,77	<u>2013</u> 4,79	<u>2014</u> 4,81	<u>2015</u> 5,16	↑	Pieaug	8,5	CSP	
10.2.	Tiešo regulāro reisu galapunktu skaits no starptautiskās lidostas "Rīga"	Skaits	<u>2012</u> 79	<u>2013</u> 83	<u>2014</u> 87	<u>2015</u> 89	↑	Pieaug	100	VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga""	
10.3.	Pasažieru apgrozījums (ar pasažieru kuģiem un prāmjiem) Rīgas ostā	Skaits, tūkst.	<u>2012</u> 815	<u>2013</u> 838	<u>2014</u> 738	<u>2015</u> 526,2	↓	Pieaug	1150	CSP	
10.4.	AS "Pasažieru vilciens" pārvadāto pasažieru skaits:	Skaits, milj.	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>		Pieaug	22	AS "Pasažieru vilciens"	
	- iebraukuši Rīgā		9,3	9,4	8,7	6,0	↓				
	- izbraukuši no Rīgas		9,5	9,6	8,8	6,0					
10.5.	Vidējais dzelzceļa pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)*	<u>2012</u> 0,5				<u>2016</u> 0,3	↓	Pieaug	0,7	Ekspertu veikts pētījums**
10.6.	Starptautisko regulāro maršrutu galapunktu skaits (valstu) no Rīgas starptautiskās autoostas	Skaits	<u>2012</u> 13	<u>2013</u> 13	<u>2014</u> 15	<u>2015</u> 18	↑	Pieaug	15	Valsts SIA "Autotransporta direkcija"	

* 0 – pakalpojums netiek nodrošināts vispār, bet 4 – pakalpojums nodrošināts atbilstošā apjomā un kvalitātē

** Pētījums tiek veikts reizi 4 gados

Tendence

Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas
-------------	---------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	------------------------

Starptautiskā lidosta "Rīga" 2015.gadā apkalpoja 5,16 milj. pasažieru, kas ir apkalpoto pasažieru rekords, pārsniedzot 2011.gada apkalpoto 5,1 milj. pasažieru sliekšni. Transfēra/transzīta pasažieru skaits veidoja 24,7% no kopējā apkalpoto pasažieru skaita. No kopējā pasažieru skaita gandrīz 49% pārvadāja nacionālā aviokompānija *airBaltic* un 18% – aviosabiedrība *Ryanair*.

⁸⁹ VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" 2015.g. pārskats

2015.gadā no starptautiskās lidostas "Rīga" bija pieejami 89 galamērķi, no kuriem populārākie galamērķi bija uz Londonu (499 424 pasažieri), Maskavu (373 843 pasažieri), Frankfurti (293 631 pasažieris), Oslo (283759 pasažieri) un Helsinkiem (251 851 pasažieris).⁹⁰

Pārskata gadā ostā apkalpoti 526,2 tūkst. pasažieru, kas ir par 211,8 tūkst. pasažieru jeb 28,7% mazāk kā gadu iepriekš, ko var skaidrot ar "Tallink" līnijas kuģu ienācienu skaita samazināšanos. Vienlaikus pozitīvi jāatzīmē, ka palielinājās kruīza pasažieru skaits (par 13,7%, 69,2 tūkst. pasažieru), jo ostā ienāca par 6 kruīza kuģiem vairāk.⁹¹

AS "Pasažieru vilciens" pārvadāto pasažieru skaits 2015.gadā ievērojami saruka – gandrīz par trešdaļu. Kompānija to skaidro ar atšķirīgo pasažieru uzskaites sistēmu saistībā ar AS "Pasažieru vilciens" un RD noslēgto līgumu par pasažieru pārvadāšanu vilcienos Rīgas administratīvajā teritorijā. Tāpat uzņēmumā atzīmēja, ka kopējais braucienu skaits ir mazāks kā pērn, lai arī atsevišķās līnijās braucienu skaits ir palielinājies. Kā iemesli tika minēti arī privātā autotransporta skaita palielināšanās tendence, degvielas cenas samazinājums un spēcīga autobusu konkurence paralēlajos maršrutos.⁹²

Kopumā Rīgas autoostā 2015.gadā apkalpoti 1,858 milj. pasažieru, kas salīdzinājumā ar 2014.gadu ir par 7,4% mazāk (2014.gadā 2,006 milj. pasažieru). Rīgas starptautiskajā autoostā 2015.gadā vidēji dienā tāpat kā pērn apkalpoti 420 reisi, no tiem 350 iekšzemes un 70 starptautiskie reisi. Starptautisko regulāro maršrutu galapunktu skaits (valstu) no Rīgas starptautiskās autoostas 2015.gadā pieauga līdz 18 valstīm: pie esošajiem galapunktiem Baltkrievijā, Bulgārijā, Francijā, Igaunijā, Itālijā, Krievijā, Lielbritānijā, Lietuvā, Nīderlandē, Polijā, Šveicē, Ukrainā, Vācijā, Rumānijā, Somijā, nāca klāt – Ungārija, Čehija un Horvātija.⁹³

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Pilsētas attīstības departaments, RD Satiksmes departaments un Rīgas brīvostas pārvalde.

Budžets

RV īstenošanas ietvaros veiktās aktivitātes tiek finansētas kā no RD budžeta līdzekļiem, tā arī, piesaistot ES fondu finansējumu un citus finansēšanas avotus.

Nozares eksperta viedoklis

Arnīs Sauka, Dr.rer.pol. | Stokholmas Ekonomikas augstskolas Rīgā asociētais profesors

Būtu jāapsver starptautiskās lidostas "Rīga" straujāka attīstīšana, t.sk. izvērtējot vai pie esošajiem attīstības tempiem netiek zaudētas konkurētspējas pozīcijas salīdzinoši ar citām konkurējošām lidostām.

Pašvaldība pilnā mērā neizmanto ūdens transporta iespējas, t.sk. prāmju pārvadājumus, piekāpjoties kaimiņvalstīm, sevišķi Igaunijai, un ir ļoti atkarīga no vienas kompānijas darbības. Šajā kontekstā būtu detalizētāk jāizanalizē ostā apkalpoto pasažieru straujā samazinājuma iemesli, un uz tā pamata jāizstrādā rīcības plāns.

⁹⁰ VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" 2015.g. pārskats

⁹¹ www.rop.lv

⁹² www.tvnet.lv, 26.05.2016.

⁹³ Valsts SIA "Autotransporta direkcija"

PRV11 Līdzsvarota satiksmes infrastruktūra un organizācija

RV galvenais uzdevums ir attīstīt pilsētas satiksmes infrastruktūru un satiksmes organizāciju, lai nodrošinātu kvalitatīvu un drošu apkaimju sasniedzamību un veicinātu bezizdevu mobilitāti.

Tāpat kā 2014.gadā, pārskata gadā RP SIA "Rīgas satiksme" nodrošināja pasažieru pārvadājumus 9 tramvaju, 19 trolejbusu, 53 pilsētas autobusu un 9 nakts autobusu maršrutos. Kopā RP SIA "Rīgas satiksme" rīcībā bija: 410 autobusi, 110 tramvaji (sastāvi) un 264 trolejbusi.

Pasažieriem ar īpašām vajadzībām pielāgots sabiedriskā transporta līdzekļu skaits pret ekspluatācijā esošo vienību skaitu 2015.gadā sasniedza 78%.

Pārskata gadā RP SIA "Rīgas satiksme" nodrošināja 5 080 pašvaldības maksas autostāvvietu (kopā ar 357 sezonas autostāvvietām Vecākos) apsaimniekošanu. Ar RD lēmumu tika apstiprināti grozījumi "Rīgas pilsētas pašvaldības maksas autostāvvietu apsaimniekošanas un lietošanas saistošajos noteikumos", kuru mērķis bija, pēc iespējas vairāk, samazināt automašīnu skaitu pilsētas centrā, aicinot iedzīvotājus izmantot alternatīvus pārvietošanās līdzekļus. No 2015.gada 1.aprīļa mainījās maksa par pašvaldības autostāvvietu izmantošanu, tika palielināta stundas maksa par pašvaldības autostāvvietu izmantošanu atsevišķās zonās (Vecrīgā par pirmo auto atstāšanas stundu maksa EUR 5, bet par katru nākamo stundu maksa EUR 8), kā arī mainīts auto atstāšanas vietu zonējums, bet neskatoties uz to par 10,3% pieauga maksas autostāvvietu lietotāju skaits, sasniedzot 4,38 milj. lietotāju. Rūpējoties par klientu ērtību, tika modernizēti 46 maksas autostāvvietu apmaksas automāti, sniedzot iespēju norēķināties bezskaidrā naudā (ar bankas norēķinu karti, zilo e-talonu un Rīdzinieka karti).⁹⁴

2015.gada vasarā tika apstiprināta Rīgas pilsētas velosatiksmes attīstības koncepcija 2015.-2030.gadam, kas paredz ar kompleksu ilgtspējīgas mobilitātes politikas īstenošanu panākt autotransporta īpatsvara mazināšanos, vienlaikus piedāvājot sabalansētu transporta sistēmu gan Rīgas pilsētas iedzīvotājiem, gan viesiem.

2015.gadā salīdzinājumā ar 2014.gadu RP SIA "Rīgas satiksme" par 2,4% ir palielinājies kopējais saņemto pieteikumu skaits, lielākajai daļai klientu interesēja informatīva rakstura jautājumi (94,27%), izteikti priekšlikumi (0,38%) un arī pateicības (0,19%), samazinājies sūdzību skaits, kas saistītas ar transportlīdzekļa darbu un par biļešu automātu darbību. Apzinot klientu vēlmes un izvērtējot klientu ieteikumus, veiktas izmaiņas 122 autobusu, 12 tramvaju un 61 trolejbusa kustības sarakstos.

Sadarbībā ar SD veikti uzlabojumi pilsētas ielu tīklā, lai mazinātu sabiedriskā transporta kavējumus un paaugstinātu sabiedriskā transporta prioritāti kopējā transportlīdzekļu kustībā (plūsmas uzlabošanai uzstādītas vairākas ceļazīmes, mainīti luksoforu darbības cikli, izveidota sabiedriskā transporta josla Aleksandra Čaka ielā no Ērgļu ielas līdz Zemitānu tilta galam).

Sadarbībā ar SIA "Rīgas acs" tiek turpināta esošo transportlīdzekļu modernizācija ar automatiskās transportlīdzekļa kustības kontroles sistēmas komponentēm. Ir uzstādīta kustības kontroles un vadības centrālā programmatūra, uzsākts darbs, lai izveidotu modernizētu vienoto satiksmes vadības centru Kleistu ielā.

No 2015.gada pilnsabiedrības "Rīgas mikroautobusu satiksme" pasažieru ērtībām ir pieejama Android lietotne, kas palīdzēs plānot pārvietošanos ar minibusi. Lietotne ir ērti izmantojama plānojot maršrutus ar pārsēšanos, jo tajā ir pieejams, gan kustības saraksts, gan pieturvietu saraksts katram no

⁹⁴ Dati no RP SIA "Rīgas satiksme" 2015.g. atskaites

23 Rīgas mikroautobusu satiksmes minibusu maršrutiem, kā arī ir iespēja apskatīt kartē gaidāmā minibusu atrašanās vietu un kustības virzienu reālā laika režīmā.⁹⁵

Veiksmīgas sadarbības rezultātā ar banku "Citadele", pirmo reizi Latvijā, tika izdota maksājumu karte, kas ir apvienota ar e-talona funkciju. Karte radīta ar nolūku atvieglot lietotāja ikdienu, reģistrējoties braucienam nauda par braucienu tiek ieturēta no norēķina kartes konta nākamajā dienā. Braucienam summai sasniedzot mēneša biļetes cenu, (EUR 30, 35, 40, 50) līdz tekošā mēneša beigām, maksa par braucieniem netiek ieturēta.⁹⁶

11.1.tabula

PRV11 Līdzsvarota satiksmes infrastruktūra un organizācija – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība				Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots	
11.1.	Pašvaldības ielu garums	km	<u>2013</u> 1 177,5	<u>2014</u> 1 185,3	<u>2015</u> 1 187,4	↑	Pieaug	1350	RD SD		
11.2.	Brauktuves bez melnā seguma	km/km ²	<u>2013</u> Garums 857 Platība 8 200 455	<u>2014</u> Garums 861 Platība 8 230 676	<u>2015</u> Garums 865 Platība 8 252 733	↑	Samazinās	350	RD SD		
11.3.	Sabiedriskā transporta joslu kopgarums	km	<u>2012</u> 17,7	<u>2013</u> 17,7	<u>2014</u> 17,9	<u>2015</u> 19,13	↑	Pieaug	34	RD SD	
11.4.	Vidējais ielu tīkla pieejamības un kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)*	<u>2012</u> 2,1			<u>2016</u> 2,0	↓	Pieaug	2,5	Ekspertu veikts pētījums**	
11.5.	Iedzīvotāju vērtējums par transportam domātās ielu infrastruktūras kvalitāti	Pozitīvs vērtējums %	<u>2012</u> 33,5	<u>2013</u> 37,4	<u>2014</u> 44,8	<u>2015</u> 47,6	<u>2016</u> 49,6	↑	Pieaug pozitīvs vērtējums	60	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
11.6.	Vidējais personīgā transporta novietnes pieejamības un kvalitātes vērtējums	Vērtējums, punktos (0-4)*	<u>2012</u> 2,5			<u>2016</u> 1,2	↓	Pieaug	3	Ekspertu veikts pētījums**	
11.7.	Iedzīvotāju vērtējums par gājējiem domātās ielu infrastruktūras kvalitāti pilsētā	Pozitīvs vērtējums %	<u>2012</u> 50,3	<u>2013</u> 57,1	<u>2014</u> 62,5	<u>2015</u> 65,2	<u>2016</u> 66,8	↑	Pieaug pozitīvs vērtējums	65	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja

⁹⁵ www.kursors.lv

⁹⁶ www.citadele.lv

11.8.	Veloinfrastruktūras kopējais garums Rīgā	km	<u>2012</u> 44	<u>2013</u> 45,8	<u>2014</u> 52,4	<u>2015</u> 68,2		↑	Pieaug	104	RD SD	
11.9.	Vidējais veloceļu (velomaršrutu) pieejamības un kvalitātes vērtējums	Vērtējums, punktos (0-4)*	<u>2012</u> 2,1				<u>2016</u> 1,7		↓	Pieaug	2,5	Ekspertu veikts pētījums**
11.10.	Iedzīvotāju vērtējums par esošo veloceļu kvalitāti Rīgā	Pozitīvs vērtējums %	<u>2012</u> 61,8	<u>2013</u> 65,4	<u>2014</u> 74,9	<u>2015</u> 74,0	<u>2016</u> 71,1		↓	Pieaug pozitīvs vērtējums	70	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
11.11.	Iedzīvotāju vērtējums par iespēju pārvietoties ar velosipēdu Rīgā	Pozitīvs vērtējums %	<u>2012</u> 52,4	<u>2013</u> 53,7	<u>2014</u> 70,8	<u>2015</u> 68,7	<u>2016</u> 64,3		↓	Pieaug	70	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
11.12.	Ar pilsētas sabiedrisko transportu (autobuss, trolejbuss, tramvajs, minibusi) pārvadāto pasažieru skaits	Skaitis, milj.	<u>2012</u> 151,5 (t.sk.10,1 minibusi)	<u>2013</u> 150,1 (t.sk.2,0 ⁹⁷ minibusi)	<u>2014</u> 158,3 (t.sk.7,8 minibusi)	<u>2015</u> 157,2 (t.sk.10,4 minibusi)			↓	Pieaug	Pieaug, ja nesamazinās kopējais iedzīvotāju un viesu skaits Rīgā	RP SIA "Rīgas satiksme"
11.13.	Personām ar funkcionāliem ierobežojumiem, grūtniecēm un personām ar maziem bērniem (tajā skaitā ar bērnu ratiņiem) pielāgots sabiedriskais transports ⁹⁸ : - autobusi - elektrificētais transports	%		<u>2013</u> 82,7	<u>2014</u> 83	<u>2015</u> 88			↑	Pieaug	Līdz 01.01.2016. 100% Līdz 01.01.2020. 100%	RP SIA "Rīgas satiksme"
11.14.	Vidējais iedzīvotāju īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita, kuriem 300 m rādiusā ap dzīvesvietu ir sabiedriskā transporta pietura(s)	Īpatsvars, %	<u>2012</u> 76,1				<u>2016</u> 75,5		↓	Pieaug	80	Ekspertu veikts pētījums**

⁹⁷ Sakarā ar pārvadātāju maiņu nav pilnīgu datu par gadā pārvadātiem pasažieriem

⁹⁸ MK 28.08.2012. noteikumi Nr.599 "Sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas un izmantošanas kārtība"

11.15.	Vidējais sabiedriskā transporta pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums, punktos (0-4)*	2012 3,1			2016 3,0	↓	Pieaug	3,5	Ekspertu veikts pētījums**	
11.16.	Iedzīvotāju vērtējums par sabiedriskā transporta pieejamību	Pozitīvs vērtējums %	2012 90,9	2013 90,0	2014 94,1	2015 84,1	2016 92,5	↑	Nesamazinās	90	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
11.17.	Iedzīvotāju vērtējums par sabiedriskā transporta pakalpojumu kvalitāti	Pozitīvs vērtējums %	2012 85,2	2013 84,7	2014 86,4	2015 75,1	2016 87,7	↑	Nesamazinās	85	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
11.18.	Iedzīvotāju īpatsvars, kas pārvietojas ar sabiedrisko transportu katru vai gandrīz katru dienu	%	2012 55,3	2013 50,7	2014 50,3	2015 46,0	2016 46,5	↑	Pieaug	60	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
11.19.	Iedzīvotāju īpatsvars, kas pārvietojas ar velotransportu katru vai gandrīz katru dienu	%	2012 6,4	2013 4,4	2014 8,0	2015 6,2	2016 9,0	↑	Pieaug	10	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
11.20.	Iedzīvotāju īpatsvars, kas pārvietojas ar autotransportu katru vai gandrīz katru dienu	%	2012 20,2	2013 24,4	2014 26,6	2015 24,6	2016 31,0	↑	Samazinās	15	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
11.21.	Elektromobiļu izmantošana pašvaldības tehniskajos dienestos	Skaitis			2014 23 ⁹⁹	2015 31 ¹⁰⁰			Pieaug	30	Pētījums
11.22.	Elektromobiļu ātrās uzpildes kolonnu (uzstādīto) skaits tīklā	Skaitis			2014 0	2015 0 ¹⁰¹			Pieaug	5-8	Pētījums
11.23.	Elektromobiļu lēnās uzlādes vietas (elektroenerģijas avots RP SIA "Rīgas satiksme")	Skaitis			2014 0	2015 1		↑	Pieaug	80	RP SIA "Rīgas satiksme"

⁹⁹ http://www.rea.riga.lv/files/REA_seminars_RD_17-04-2015_Raitis_Mazjanis.pdf

¹⁰⁰ http://www.rea.riga.lv/files/REA_seminars_RD_17-04-2015_Raitis_Mazjanis.pdf

¹⁰¹ http://emobilitate.lv/wp-content/uploads/2016/03/05_Rigas-satiksme_ETL-pieredze.pdf Pēc publiski pieejamas informācijas Rīgas teritorijā ir 4 ātrās uzlādes punkti, bet ar pieslēgumu pie RS elektroenerģijas avota ir 0

11.24.	Vieglo automobiļu skaits uz 1000 iedzīvotājiem	Skaits uz 1000 iedz.	<u>2012</u> 235	<u>2013</u> 244	<u>2014</u> 254	<u>2015</u> 327	↑	Pieaug	350	RD PAD aprēķini, izmantojot CSDD un CSP datus
11.25.	Ceļu satiksmes negadījumu skaits pilsētas robežās	Skaits	<u>2012</u> 7 539	<u>2013</u> 7 970	<u>2014</u> 8 242	<u>2015</u> 8 700	↑	Samazinās	-20%	CSDD
11.26.	Ceļu satiksmes negadījumos ievainoto skaits	Skaits	<u>2012</u> 1 659	<u>2013</u> 1 730	<u>2014</u> 1 886	<u>2015</u> 1 812	↓	Samazinās	-5%	CSDD
11.27.	Ceļu satiksmes negadījumos bojā gājušo skaits	Skaits	<u>2012</u> 31	<u>2013</u> 25	<u>2014</u> 34	<u>2015</u> 24	↓	Samazinās	-20%	CSDD

* 0 – pakalpojums netiek nodrošināts vispār, bet 4 – pakalpojums nodrošināts atbilstošā apjomā un kvalitātē

** Pētījums tiek veikts reizi 4 gados

Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Ar pilsētas sabiedrisko transportu: autobusu, trolejbusu un tramvaju pārvadāto pasažieru skaits ir samazinājies no 158,3 milj. 2014.gadā uz 157,2 milj. 2015.gadā, savukārt pieaudzis mikroautobusus pārvadāto pasažieru skaits no 7,8 milj. 2014.gadā uz 10,4 milj. 2015.gadā. Pārvadāto pasažieru skaita samazināšanās iespējams ir skaidrojama ar gada sākumā notikušo tarifa maiņu no EUR 0,60 uz EUR 1,15 par vienu braucienu autobusos, trolejbusos un tramvajos, bet no EUR 0,70 uz EUR 1,15 mikroautobusus, vienlaikus jāņem vērā, ka ir palielinājies iedzīvotāju īpatsvars, kas pārvietojas ar autotransportu katru vai gandrīz katru dienu.

2015.gadā tika pabeigti un ekspluatācijā nodoti vairāki ar veloinfrastruktūru saistīti objekti, kas būtiski palielināja kopējo veloinfrastruktūras garumu Rīgā no 52,4 km 2014.gadā uz 68,2 km 2015.gadā.

Lai arī ceļu satiksmes negadījumu skaits pilsētas robežās ir palielinājies, ceļu satiksmes negadījumos ievainoto un bojāgājušo skaits salīdzinājumā ar 2014.gadu ir samazinājies.

Pozitīvi vērtējams iedzīvotāju īpatsvars, kas pārvietojas ar velotransportu katru vai gandrīz katru dienu, salīdzinājumā ar 2015.gada aptaujas rādītājiem tas ir pieaudzis par 2,8%, 2016.gadā sasniedzot 9,0%.

Ekspertu veiktā pētījuma dati liecina, ka par 1,3 punktiem samazinājies vidējais personīgā transporta novietnes pieejamības un kvalitātes vērtējums. Ja sagaidāmā vērtība uz 2020.gadu ir 3 punkti, tad uz doto brīdi šis rādītājs ir samazinājies līdz 1,2 punktiem, lai sasniegtu sagaidāmo vērtību uz 2020.gadu, nepieciešams veikt ievērojamus uzlabojumus šajā jomā.

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Satiksmes departaments, RD Mājokļu un vides departaments, RD Pilsētas attīstības departaments, Rīgas pilsētas būvvalde, RPA "Rīgas enerģētikas aģentūra", SIA "Rīgas satiksme", SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija un Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija.

Budžets

2015.gadā no RP pamatbudžeta transporta nozarei izlietoja EUR 187 242,0 tūkst. (2014.gadā EUR 188 003,4 tūkst.). Lielākoties, nozarei piešķirtie līdzekļi tika tērēti satiksmes organizācijas un infrastruktūras pilnveidošanā, kā arī sabiedriskā transporta sistēmas pilnveidē un veloceliņu izveidē.

Teritoriālās prioritātes PRV11 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

11.1.attēls

11.2.attēls

- 2014.gadā veiktie uzlabojumi un ieviestie jaunie pakalpojumi veloceļu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs
- 2015.gadā veiktie uzlabojumi un ieviestie jaunie pakalpojumi veloceļu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

- 2014.gadā veiktie uzlabojumi un ieviestie jaunie pakalpojumi sabiedriskā transporta nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs
- 2015.gadā veiktie uzlabojumi un ieviestie jaunie pakalpojumi sabiedriskā transporta nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

2015.gadā sabiedriskā transporta jomā veikti uzlabojumi sekojošās apkaimēs: Āgenskalnā, Avotos, Bierīnos, Bolderājā, Centrā, Dreiliņos, Dzirciemā, Grīziņkalnā, Imantā, Juglā, Mangaļsalā, Maskavas forštatē, Mežaparkā, Mežciemā, Mīlgrāvī, Pleskodālē, Pļavniekos, Purvciemā, Sarkandaugavā, Šampēterī, Teikā, Torņkalnā, Vecmīlgrāvī, Ziepniekkalnā, Zolitūdē (11.1.attēls).

RP SIA "Rīgas satiksme" dalībnieku sapulcē apstiprinātā investīciju projekta "Par Rīgas maršrutu tīkla pieturvietu nojumju izbūvi, ierīkošanu, labiekārtošanu un uzturēšanu" ietvaros Āgenskalnā, Avotos, Centrā, Dzirciemā, Grīziņkalnā, Juglā, Maskavas forštatē, Mežciemā, Pleskodālē, Pļavniekos, Purvciemā, Sarkandaugavā, Teikā un Ziepniekkalnā uzstādītas pieturvietu nojumes.

2015.gadā veloceļu nodrošināšanas jomā veikti uzlabojumi un ieviesti jauni pakalpojumi četrās apkaimēs. Veloceļš "Vecmīlgrāvis-Vecāķi" posms no Kalngales ielas līdz Atlantijas ielai un no Atlantijas ielas līdz pludmalei, pārveidojot esošās gājēju ietves. Veloceļu "Centrs-Berģi" un "Centrs-Mežaparks" savienojums, izveidots velomaršruts pa esošajām ietvēm "Gustava Zemgala gatve" no Brīvības ielas līdz Ķīšezeru ielai. Velojoslu korigēšana pilsētas centrā: Lāčplēša ielā, Elizabetes ielā un Dzirnau ielā. Kā arī gājēju un velosipēdu ceļš (promenāde) "Centrs-Dārziņi" no Jumpravmuižas līdz Rumbulas lidlauka sākumam (11.2.attēls).

Nozares eksperta viedoklis

Viesturs Celmiņš | Rīgas Stradiņa universitātes maģistra studiju programmas "Sociālā antropoloģija" lektors, sociālantropologs

Uzteicami, ka pilsētā palielinās sabiedriskā transporta īpatsvars pasažieriem ar īpašām vajadzībām.

Īpaša uzmanība būtu jāpievērš jau esošo pakalpojumu adaptēšanai. Piemēram, vai vājredzīgām personām ir iespējams izmantot pieturvietās izvietotos kustības sarakstus un mobilās aplikācijas, vai sabiedriskā transporta maršrutu numuri, kustību maršruti un transporta līdzekļos uzstādītās kartes ir saredzamas arī personām ar redzes funkcionālajiem traucējumiem?

Ņemot vērā Rīgas aglomerācijas tendences un izplešanās gravitāciju, nepieciešams ņemt vērā to personu vajadzības, kuras Rīgā ierodas no citām pilsētām vai attālākām Rīgas apkaimēm. Vai ie braucot Rīgā ir pieejams pietiekoši liels stāvvietu (park&ride) daudzums.

Plānojot jaunu veloceļu izveidi, svarīgi nodrošināt jauno veloceļu kvalitāti, pievēršot uzmanību tam, vai uz veloceļiem nav grūti apbraucamu šķēršļu, vai ir iespējama un droša velosatiksmes plūsma abos virzienos vienlaicīgi.

Svarīgi atbalstīt velokultūras veidošanos Rīgā, nepieciešams uzlabot velosatiksmes drošību un velosipēdistu drošību pilsētā, rīkojot informatīvās kampaņas par savstarpēju pārvietošanās kultūru un satiksmes drošību, kuru mērķauditorija būtu ikviens satiksmes dalībnieks: gājējs, velobraucējs, autobraucējs u.c.

RV12 Infrastruktūras un komunālo pakalpojumu uzlabošana

RV galvenais uzdevums ir nodrošināt iedzīvotājus ar kvalitatīviem un pieejamiem komunālajiem pakalpojumiem, saglabājot sakārtotu pilsētvidi un novēršot negatīvu ietekmi uz vidi un cilvēkiem.

2015.gadā noslēgušies divi nozīmīgi ES fondu finansēti projekti, samazinot atkritumu negatīvo ietekmi uz vidi un novēršot piesārņojumu, vienlaikus labiekārtojot Rīgas teritoriju:

1. Rīgas pilsētas atkritumu izgāztuves Augusta Deglava ielā rekultivācija.
2. Rīgas pilsētas atkritumu izgāztuves "Kleisti" rekultivācija.

Lai kvalitatīvi sagatavotos nākamajai apkures sezonai un savlaicīgi atklātu iespējamās bojājumu vietas siltumtīklos, regulāri veiktas hidrauliskās pārbaudes, lai pārliecinātos par siltumtīklu drošību, tādējādi, samazinot apkures sezonā iespējamo siltumtīklu bojājumu skaitu, un veikti apjomīgi maģistrālo siltumtīklu remontdarbi (Vecmīlgrāvī, Bolderājā, Vecrīgā, Rīgas centrā u.c. Rīgas apkaimēs). Vienlaikus vērā ņemams veiktais pilotprojekts par alokatoru (siltuma maksas sadalītāju) ietekmi uz siltumenerģijas patēriņa realizāciju dzīvojamā ēkā Ulbrokas ielā 13 k.5, kā rezultātā secināts, ka individuālās siltuma maksas sadales ieviešana devusi iespēju samazināt ēkas siltumenerģijas patēriņu par 20%.¹⁰²

Lai nodrošinātu pilnīgu attīrīšanas prasību izpildi slāpekļa un fosfora atdalīšanai, 2015.gadā veikti notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas baseinu un automātikas vadības rekonstrukcijas darbi, tādējādi nodrošinot attīrīšanas parametrus atbilstoši noteiktajām normām.¹⁰³ Tāpat izbūvēta centralizētā kanalizācijas sistēma Bolderājā un Katlakalnā.

Vienlaikus veikti nozīmīgi remontdarbi Rīgas pilsētas ūdensapgādes tīkla maģistrālajos vados Bergos, Juglā, Bolderājā, Daugavgrīvā u.c. Rīgas apkaimēs.¹⁰⁴ Vienlaikus izbūvēta centralizētā ūdensapgādes sistēma Mārupē, Bierīnos, Bolderājā un Katlakalnā.

Veikts vērā ņemams ieguldījums atkritumu apsaimniekošanas jomā, Rīgā atverot jaunu šķiroto atkritumu laukumu Rumbulā. Tas ir viens no nedaudzajiem laukumiem Rīgā, kur galvaspilsētas iedzīvotāji var vest šķirojamus atkritumus un bez maksas nodot pat līdz 70-80% no kopējiem atkritumiem. Savukārt poligonā "Getliņi" pabeigti darbi pie atkritumu šķirošanas centra izveides, kurš paredzēts no uzņēmējiem savāktajiem atkritumiem.¹⁰⁵ Tāpat Rīgā kopumā likvidētas 12 nesankcionētas atkritumu izgāztuves Bukultos, Čiekurkalnā, Juglā, Mežaparkā un Sarkandaugavā.

---

¹⁰² www.rs.lv

¹⁰³ www.rigasudens.lv

¹⁰⁴ Turpat

¹⁰⁵ www.zalais.lv

RV12 Infrastruktūras un komunālo pakalpojumu uzlabošana – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs/Mērvienība	Mērvienība	Gads/vērtība				Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots	
			2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015					
12.1.	Siltumenerģijas zudumi	tūkst. MWh	2011/ 2012 459,5	2012/ 2013 456,7	2013/ 2014 415,0	2014/ 2015 399,4	↓	Samazinās	452	AS "Rīgas siltums"	
12.2.	Nomainīti un jaunizbūvēti siltumtīkli	km	2011/ 2012 12,63	2012/ 2013 12,36	2013/ 2014 9,53	2014/ 2015 11,23	↑	Pieaug	18,7 /gadā	AS "Rīgas siltums"	
12.3.	Elektroenerģijas patēriņš	GWh	2012 2 545	2013 2 542	2014 2 513	2015 2 237	↓	Pieaug	2700	AS "Latvenergo"	
12.4.	Ūdensapgādes sistēmas pieejamība	%	2012 97,3	2013 97,2	2014 97,2	2015 97,9	↑	Pieaug	98	SIA "Rīgas ūdens"	
12.5.	Kanalizācijas sistēmas pieejamība	%	2012 96,9	2013 96,8	2014 96,8	2015 97,8	↑	Pieaug	98	SIA "Rīgas ūdens"	
12.6.	Iedzīvotāju vērtējums par kanalizācijas pieejamību mājvietā, pozitīvs vērtējums	%		2013 88	2014 92,2	2015 89,1	2016 89,8	↑	Pieaug	98	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
12.7.	Attīrīto notekūdeņu īpatsvars (%) no kopējā novadītā apjoma	%	2012 93,0	2013 96,6	2014 97,2	2015 97,8	↑	Pieaug	100	SIA "Rīgas ūdens"	
12.8.	Sašķirotu atkritumu daudzums	tūkst. t	2012 40	2013 40	2014 49	2015 64 55	↑	Palielinās	169 808	RD MVD	
12.9.	Sašķirotu atkritumu īpatsvars no kopējā sadzīves atkritumu apjoma	%	2012 12	2013 12	2014 15	2015 20	↑	Palielinās	50	RD MVD	
12.10.	Vidējais iedzīvotāju īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita, kuriem 100 m rādiusā ap dzīvesvietu ir atkritumu šķirošanas punkts	%	2012 30,2				2016 27,2	↓	Pieaug	45	Ekspertu veikts pētījums**
12.11.	Vidējais dalīto atkritumu konteineru pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums, punktos (0-4)*	2012 1,6				2016 1,7	↑	Pieaug	2,5	Ekspertu veikts pētījums**

* 0 – pakalpojums netiek nodrošināts vispār, bet 4 – pakalpojums nodrošināts atbilstošā apjomā un kvalitātē

** Pētījums tiek veikts reizi 4 gados

Tendence	↑	↓	↕	↕	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Ņemot vērā veiktos ieguldījumus siltumtīklu uzturēšanā, vērojama tendence samazināties siltumenerģijas zudumiem, kas atbilstoši pret 2014.gadu samazinājās par 3,9%.

Saskaņā ar AS "Sadales tīkls" sniegto informāciju, pārskata gadā sarucis elektroenerģijas patēriņš par 276 GWh, kas iespējams skaidrojams ar elektroenerģijas tirgus atvēršanu elektroenerģijas lietotājiem no 2015.gada 1.janvāra, nodrošinot labāku pakalpojuma kvalitāti un lielākas izvēles iespējas elektroenerģijas lietotājiem un radot konkurenci starp tirgotājiem.

Lai arī vidējais iedzīvotāju īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita, kuriem 100 m rādiusā ap dzīvesvietu ir atkritumu šķirošanas punkts, ir samazinājies par 3%¹⁰⁶, iezīmējas pozitīva tendence sašķirotu atkritumu daudzumā, kas, salīdzinot ar 2014.gadu, pieaudzis par 22,9%. Vienlaikus jāpiemin, ka papildu izveidotajiem atkritumu šķirošanas laukumiem Rumbulā, 11 apkaimēs izveidoti jauni dalītās atkritumu savākšanas punkti Bergos, Centrā, Dārziņos, Ķengaragā, Maskavas forštātē, Mežciemā, Pļavniekos, Purvciemā, Teikā, Vecdaugavā, Vecmīlgrāvī (skatīt 12.1.attēlu).

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Mājokļu un vides departaments, RD Satiksmes departaments, Rīgas pilsētas būvvalde, AS "Rīgas siltums", RPA "Rīgas enerģētikas aģentūra", SIA "Rīgas ūdens", SIA "Rīgas satiksme", Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija un Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija.

Budžets

2015.gada budžetā atkrituma apsaimniekošanai tika iztērēti EUR 61,8 tūkst., kas ir par EUR 5,4 tūkst. vairāk kā 2014.gadā.¹⁰⁷

¹⁰⁶ Aptauja, t.sk. pētījums par Rīgas iedzīvotāju apmierinātību ar pašvaldības darbību un pilsētā notiekošajiem procesiem. Rīga: pretendentu apvienība: SIA „Aptauju Centrs” un SIA „Excolo Latvia”, 2016.g.

¹⁰⁷ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2015

12.1.attēls

- 2015.gadā uzlaboti atkritumu šķirošanas pakalpojumi
- 2015.gadā ieviesti jauni atkritumu šķirošanas pakalpojumi

Ar RV saistītas izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz RV īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
Ūdenssaimniecības pakalpojumu likums	Likumā tiek noteikts: 1) publisko institūciju kompetence ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamības nodrošināšanā; 2) vispārīgās prasības un kārtība ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanai un lietošanai, pakalpojumu sniedzēja un pakalpojumu lietotāja tiesības un pienākumi

Nozares eksperta viedoklis

Viesturs Celmiņš | Rīgas Stradiņa universitātes maģistra studiju programmas “Sociālā antropoloģija” lektors, sociālantropologs

Lai motivētu arvien vairāk iedzīvotājus šķirot atkritumus, būtu nepieciešams padarīt atkritumu apsaimniekošanas procesu pārredzamāku, skaidrojot, ka, lai arī pa konteineriem sašķirotos atkritumus izved vienā atkritumu savākšanas mašīnā, tajā ir dažādi nodalījumi sašķirotajiem atkritumiem, tādējādi mazinot visai plaši izplatīto “skepsi”, ka iedzīvotāju pūļiem rūpēs par vidi nav paliekošas jēgas.

Domājot par nākotni, ieteicams īpašu uzmanību pievērst ilgtspējīgiem notekūdens un lietus ūdens pārvaldības risinājumiem. Vēlams apsvērt tādu risinājumu ieviešanu, kā, piemēram, ūdens otrreizēju izmantošanu – attīrīto ūdeni izmantot kā sanitāro ūdeni, bet uzkrāto lietus ūdeni izmantot zaļo zonu uzturēšanā un ugunsdzēsības vajadzībām u.c.

RV13 Plaša energoefektivitātes īstenošana

RV galvenais mērķis ir panākt racionālu energoresursu izlietojumu pilsētas vajadzību apmierināšanai un iedzīvotāju dzīves līmeņa un komforta nodrošināšanai. Lai veicinātu energopatēriņa samazināšanu, pašvaldība plāno ieviest pilotiekārtas, inovatīvas tehnoloģijas un risinājumus, kā arī atbalstīs daudzdzīvokļu māju energoauditu un tipveida māju paraugprojektu izstrādi. Tādējādi tiek sekmēta Rīgas tuvināšana Viedās pilsētas statusam.

Atbilstoši 2015.gada darba plānam un Pilsētu mēru pakta¹⁰⁸ saistībām, pašvaldībā veikta Rīgas enerģētikas rīcības plāna ieviešanas nodrošināšana, kā arī jaunā Rīgas pilsētas ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāna viedai pilsētai 2014.-2020.gadam izstrāde un īstenošana. Noorganizētas arī Rīgas enerģētikas dienas, kas 2015.gada oktobrī notika jau septīto reizi. Rīgas enerģētikas dienas ietvaros galvenais pasākums bija starptautiskā izstāde "Vide un Enerģija 2015". Plānoto pasākumu starpā bija gan starptautiskā semināra organizēšana minētās izstādes ietvaros, gan semināru un konferenču organizēšana un dalība tajos, gan dalības turpināšana valstī organizētajā daudzdzīvokļu māju renovācijas kampaņā "Dzīvo siltāk".

2015.gadā veikta virkne pasākumu, lai paplašinātu novitāšu loku ar jaunajām informācijas un komunikāciju tehnoloģijām, elektromobilitātes infrastruktūras veidošanu, pētījuma rosināšanu par ūdeņraža izmantošanas lietderību pilsētas transportā un tā ekonomiskiem un ekoloģiskiem aspektiem, siltuma atguvi no tehnoloģiskiem procesiem, viedo skaitītāju ieviešanu, attālinātu datu nolasīšanas sistēmu izveidošanu utt. Pilsētā palielināts ieviesto elektromobiļu skaits, kā arī pakāpeniski paplašināts LED apgaismojums ar programmējamiem gaismekļiem un to attālinātu vadību. Pārskata gadā ar pašvaldības finansiālu atbalstu organizēti arī daudzdzīvokļu māju energoauditi (energocertifikāti).

RNP apsaimniekotajās mājās 2015.gadā turpināja uzstādīt automatizētas siltumapgādes sistēmas, kas regulē siltuma padevi atkarībā no āra gaisa temperatūras. Siltumapgādes sistēmas automātiskā pielāgošanās āra gaisa temperatūras svārstībām spēj nodrošināt ne tikai komforta līmeni dzīvokļos, bet arī apkures izmaksu samazināšanos – jo augstāka ir āra temperatūra, jo mazāks siltumenerģijas apjoms nepieciešams mājas un dzīvokļu apsildei, attiecīgi arī tiek taupīti izdevumi par patērēto siltumenerģiju.

Turpinājās darbs arī pie Rotācijas fonda izveidošanas daudzdzīvokļu māju renovācijas (atjaunošanas) finansiālajam atbalstam. Norisinājās RD ieinteresēto struktūrvienību sarunas ar fonda "Latvian Baltic Energy Efficiency Facility" pārstāvjiem par sadarbību padomju laikos izbūvēto daudzdzīvokļu ēku atjaunošanā un lietošanas termiņa pagarināšanā.

2015.gadā tika uzsākta 4 starptautisku projektu īstenošana: "Videi draudzīgo informācijas un komunikāciju tehnoloģiju tīkls (GreenITNet)", "Energoefektivitātes stratēģiskie instrumenti pilsētu attīstības plānošanai (STEP UP)", kā arī "Zaļā iepirkuma atbalsts ilgtspējīgai un inovatīvai attīstībai (GreenS)" un "Viedas pilsētas infrastruktūras noturība pret izmaiņām (SMR)" ar 100% ES finansējumu. Vienlaikus tika turpināts darbs starptautiskajā projektā "Inovatīvi finansēšanas avoti lokāliem ilgtspējīgas enerģētikas risinājumiem (INFINITE SOLUTIONS)".

---

¹⁰⁸ Pilsētu mēru pakts ir plaša Eiropas kustība, kurā iesaistītas vietējās un reģionālās pašvaldības, kas savās teritorijās brīvprātīgi apņemas palielināt energoefektivitāti un izmantot atjaunojamus enerģijas avotus. Pakta parakstītāji apņēmušies ievērot un pārsniegt ES mērķi samazināt CO₂ emisijas līdz 2020.gadam par 20% http://www.pilsetumerupakts.eu/about/covenant-of-mayors_lv.html

RV13 Plaša energoefektivitātes īstenošana – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība			Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots	
			2012	2013	2014					2015
13.1.	Pašreizējais renovēto daudzdzīvokļu ēku skaits pret nepieciešamo skaitu	Skaitis	2012 48/6000		2014 64/6000	2015 68/6000	↑	Pieaug	2000/6000	REA
13.2.	Vidējais īpatnējā enerģijas patēriņa samazinājums apkurei uz renovēto māju dzīvokļu platības kvadrātmetru gadā	kWh/m ² /g	2012 120- 220	2013 109	2014 106	2015 99	↓	Samazinās	40-80	REA
13.3.	Renovēto pašvaldības izglītības iestāžu skaits	Skaitis	2011 93		2014 138	2015 158	↑	Pieaug	Renovētas visas izglītības iestādes, kurām tas nepieciešams	REA
13.4.	CO ₂ emisiju samazinājums pret bāzes gadu (1990) ¹⁰⁹	%	1990 >20		2014 55	2015 56	↑	Pieaug	60	REA
13.5.	Biomases izmantošanas pieaugums AS „Rīgas siltums” siltuma avotos	%	2011 6,4	2013./2014. 32,0	2014./2015. 32,0		↑	Pieaug	20	REA

Tendence

Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas
-------------	---------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	------------------------

2015.gadā renovācija ar ES līdzfinansējuma piesaisti turpinājās 4 mājās (Krišjāņa Valdemāra ielā 145/1, Augusta Dombrovska ielā 49, Sergeja Eizenšteina ielā 67 un Ļermontova ielā 49). No kopējā renovējamo māju skaita Rīgā – 6 000, līdz 2015.gadam renovācija ir pabeigta 64 daudzdzīvokļu mājās (adreses un datus skatīt REA interneta vietnē www.rea.riga.lv). Vienlaikus no LIAA saņemta informācija, ka aptuveni 40 noslēgtie līgumi par māju renovāciju netiks īstenoti, jo Latvijas kredītbankas atsaka daudzdzīvokļu māju renovācijas finansēšanu. Kopēju uzskaiti par māju renovāciju Rīgā ar konkrētajām adresēm var skatīt REA interneta vietnē www.rea.riga.lv sadaļā “Energoefektivitāte” → “Mājokļu renovācija”.

¹⁰⁹ CO₂ emisiju aprēķinos neņem vērā enerģijas patēriņu, ko pašvaldība nevar ietekmēt un kas nav pašvaldības kompetencē

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Īpašuma departaments, RPA "Rīgas enerģētikas aģentūra", SIA "Rīgas pilsētbūvnieks", RPA "Rīgas gaisma" un SIA "Rīgas namu pārvaldnieks".

Budžets

Pilsētas energoefektivitātes īstenošanas pasākumu izdevumi pārsvarā ir integrēti RD iestāžu un institūciju budžetos, kā arī līdzekļi projektiem tika piesaistīti arī no ES fondiem.

Ar RV saistītie valsts politikas plānošanas dokumenti, kas stājušies spēkā pārskata gadā

Politikas plānošanas dokuments	Apstiprināšanas datums	Pieeja interneta vietnē
Enerģētikas likums	Ar izmaiņām, kas stājas spēkā 01.01.2015.	http://likumi.lv/doc.php?id=49833

Ar RV saistītās izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz RV īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
LED gaismekļu ieviešana	CO ₂ izmešu samazināšana, elektroenerģijas ekonomija
Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošana ES līdzfinansēto projektu ietvaros	Plānotās rīcības aktīva veikšana nav sākta, jo RNP plānojot konkrētus pasākumus ir nepieciešams balstīties uz 2014.-2020.gada plānošanas periodā plānotā pasākuma "Veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu dzīvojamās ēkās" normatīvo regulējumu un apstiprinātiem ieviešanas nosacījumiem. Šobrīd EM sagatavotais MK noteikumu projekts par valsts atbalsta nosacījumiem energoefektivitātes paaugstināšanai daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkās vēl nav apstiprināts un projektu iesniegumu pieņemšana vēl nenotiek. Saskaņā ar publiski izskanējušo informāciju, MK noteikumi varētu tikt apstiprināti 2016.gada sākumā un pieteikšanās pieejamajam finansējumam varētu sākties aprīlī. Pēc MK noteikumu apstiprināšanas daudzdzīvokļu dzīvojamo māju dzīvokļu īpašnieki varēs lemt par mājas atjaunošanu, piesaistot ERAF finansējumu. ERAF finansējumu iespējams piesaistīt tikai tad, ja tiek veikta kompleksa dzīvojamās mājas atjaunošana, t.i. tiek panākts iespējami zemāks siltumenerģijas patēriņš

Ar RV saistīti pašvaldības pārskati un plānošanas dokumenti

Rīgas pilsētas ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāns viedai pilsētai 2014.-2020.gadam –

http://www.rea.riga.lv/files/RIGAS_PILSETAS_ILGTSPEJIGAS_ENERGETIKAS_RICIBAS_PLANS_VIEDAI_PILSETAI_2014-2020.pdf

Rīgas siltumapgādes attīstības koncepcija 2006.-2016.gadam – http://www.rs.lv/lv/htms/norm_dok/dokuments.php?id=42

Nozares eksperta viedoklis

Inga Vilka, Dr.oec. | SIA "Publiskās pārvaldes konsultācijas" valdes locekle, eksperte

Pārskatā apkopotie rezultāti par mājokļu energoefektivitātes uzlabošanu liecina, ka izpildīto darbu apjomi pret vajadzībām ir ļoti niecīgi, un labākajā gadījumā pie ievērojamas aktivizēšanās un ļoti optimistiskas prognozes plānošanas periodā varēs sasniegt nepilnu trīsdesmito daļu no vajadzības. Rīgā daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes paaugstināšana notiek gausāk nekā citu reģionu republikas pilsētās. Pašvaldībai vajadzētu izanalizēt cēloņus, lai atrastu efektīvākos instrumentus situācijas uzlabošanai. Vai iedzīvotāji ir pietiekami informēti par guvumiem un iespējām? Vai iedzīvotāji var saņemt no pašvaldības kādu organizatoriska rakstura atbalstu energoefektivitātes pasākumu veikšanai?

RV14 Pilsētas specifisko teritoriju jautājumu risināšana

Pamatojoties uz apkopoto un klasificēto informāciju par pilsētā esošajiem graustiem¹¹⁰ (t.sk. privātpersonām piederošajiem graustiem), pašvaldība organizē graustu (arī privāto graustu) sakārtošanu vai nojaukšanu par saviem līdzekļiem. Lai Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā esošās piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas padarītu izmantojamas pilsētas attīstībā, kā arī novērstu vides piesārņojuma draudus, pašvaldība tās ir apzinājusi un tām tiek noteikti sanācijas pasākumi, kas obligāti veicami pirms šādu teritoriju apbūves vai citādas izmantošanas.

Rīgā no 369 A, B un C kategoriju graustiem 87% pieder privātīpašniekiem, 8% valstij, 5% pašvaldībai. Graustu sakārtošana ir laikietilpīgs darbs, jo īpaši gadījumos, kad tiem ir piešķirts kultūrvēsturiskais statuss vai to īpašnieki ir ārvalstnieki, kā arī reizēs, kad graustam ir vairāki īpašnieki, kuri savstarpēji nespēj vienoties par tā renovāciju vai nojaukšanu.

Lai iesaistītu iedzīvotājus pilsētvides sakārtošanā, 2015.gadā RD ĪD izveidoja jaunu tīmekļa vietni – www.grausti.riga.lv. Tīmekļa vietnē ir pieejama interaktīva karte, kurā var apskatīt pilsētas administratīvajā teritorijā esošās vidi degradējošās būves un tām piešķirtās kategorijas. Lietotājiem ir iespēja informēt ĪD par vidi degradējošām būvēm Rīgā, klāt pievienojot fotogrāfijas, kā arī par katru kartē esošo objektu sniegt aktuālu informāciju vai atsaukumi, balsojot noteikt, kuru graustu ĪD būtu jāsakārto kā pirmo. Vietnē ir pieejama informācija graustu īpašniekiem par degradējošu ēku klasificēšanas principiem, iespējamiem nodokļu atvieglojumiem vai apgrūtinājumiem.¹¹¹

Lai motivētu graustu īpašniekus pēc iespējas ātrāk sakārtot savu īpašumu, 2015.gadā tika apstiprināti grozījumi saistošajos noteikumos, kas paredz aizliegumu no 01.09.2017. ilgstoši izmantot celtniecības sietu jeb aizsargsietu Rīgā, ko uz doto brīdi daudzi īpašnieki izmanto, lai aizsegtu būvju vizuālā vai tehniskā stāvokļa pasliktināšanos, tādējādi atliekot būvju reālu sakārtošanu. Par ilgstoša sieta izmantošanu pašvaldībai būs tiesības piemērot paaugstinātu nekustamā īpašuma nodokļa likmi (3%).¹¹²

2015.gadā, turpinot darbu pie saimnieciski neizmantoto un pilsētas ainavu bojājošo ēku apzināšanas un to sakārtošanas, RD Vidi degradējošu būvju komisijas sēdēs tika pieņemti 26 lēmumi par ēku piespiedu sakārtošanu vai nojaukšanu, 229 graustiem nolemts piemērot paaugstināto nekustamā īpašuma nodokļa likmi (3%).¹¹³

Noslēgusies Augusta Deglava ielas izgāztuves rekultivācija, kā arī pabeigts darbs pie Rīgas pilsētas atkritumu izgāztuves “Kleisti” rekultivācijas procesa. Veikts papildu pētījums par piesārņojuma raksturu un izplatību Sarkandaugavas kanālā, izstrādāts Kileveina grāvja sanācijas projekts.

Turpināta ārpus kapavietām esošo teritoriju sakopšana – izvesti 63 350 m³ atkritumu, kapsētu teritorijās sagatavotas un ierādītas 1 474 jaunas apbedījumu vietas, kā arī izstrādāts un saskaņots projekts kolumbārija būvniecībai II Meža kapsētā.

¹¹⁰ Grausts – neapdzīvota vai saimnieciskajai darbībai neizmantota kapitāla rakstura būve, kurai būtiski bojātas nesošās vai norobežojošās konstrukcijas, kas padara būves atjaunošanu tehniski neiespējamu vai ekonomiski neizdevīgu, kā arī netiek ievērotas šādu būvju uzturēšanai izvirzītās prasības vai ilgstoši ir pārtraukta iesāktas būvniecības ieceres realizācija, un šādas būves vizuālais izskats bojā pilsētas ainavu

¹¹¹ www.leta.lv

¹¹² www.rdid.lv

¹¹³ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2015

RV ietvaros tiek veikta pilsētas specifisko teritoriju jautājumu risināšana. Tā, piemēram, noslēdzies atpūtas zonas „Lucavsala” ierīkošanas pirmais posms: noasfaltēti un nobruģēti celiņi, pludmalē nomainītas smiltis, peldētāju drošībai upes gultnē ieklāts ģeotekstila siets. Lai samazinātu nesakopto dārziņu skaitu no 2016.gada tiek pagarināti dārziņu nomas līgumi uz trīs un pieciem gadiem, tādējādi veicinot lietotāju ieinteresētību sakopt teritoriju. Kopā Lucavsala pieejami vairāk nekā 1 600 dārziņi, no kuriem līdz 500 ir iznomāti. Maksa par dārziņu gadā nepārsniedz 20 eiro.¹¹⁴

14.1.tabula

RV14 Pilsētas specifisko teritoriju jautājumu risināšana – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība				Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
14.1.	Degradētās teritorijas	Skaits	<u>2012</u> 759					Samazinās	<500	Apsekojums***
14.2.	Graustu skaits (A, B, C un D kategorija) kopā	Skaits	<u>2012</u> 410	<u>2013</u> 471	<u>2014</u> 430	<u>2015</u> 369	↓	Samazinās (ņemot vērā arī vēl neapzināto graustu uzskaites rezultātus)	50	RD ĪD
14.3.	Grausti A kategorijas	Skaits	<u>2012</u> 107	<u>2013</u> 133	<u>2014</u> 116	<u>2015</u> 117	↑	Samazinās	0	RD ĪD
14.4.	Nojauktie bīstamie grausti (A kategorija) pilsētā	Skaits			<u>2014</u> 32	<u>2015</u> 39	↑	Samazinās, attiecīgi samazinoties kopējam graustu (A kategorijas) skaitam	Atbilstoši kopējam graustu (A kategorijas) skaitam un alternatīviem risinājumiem (rekonstrukcija)	RD ĪD
14.5.	Vidējais apkaimju estētiskais novērtējums apkaimēs	vērtējums punktos (0-4)*	<u>2012</u> 2			<u>2016</u> 2,2	↑	Pieaug	3	Ekspertu veikts pētījums**
14.6.	Vidējais plūdu riska novērtējums apkaimēs	vērtējums punktos (0-4)*	<u>2012</u> 2,5			<u>2016</u> 1,2	↓	Pieaug	3	Ekspertu veikts pētījums**
14.7.	Piesārņoto teritoriju skaits			<u>2014</u> 230	<u>2015</u> 115			Samazinās	200	RD MVD

* 0 – pakalpojums netiek nodrošināts vispār, bet 4 – pakalpojums nodrošināts atbilstošā apjomā un kvalitātē

** Pētījums tiek veikts reizi 4 gados

***2016.gada budžetā netika paredzēti līdzekļi šāda apsekojuma veikšanai

¹¹⁴ www.tvnet.lv

¹¹⁵ Izstrādāts Kileveina grāvja sanācijas projekts. Veikta piesārņojuma savākšana un utilizācija Bolderājā II kārtas darbu ietvaros. 2016.gadā paredzēta Sarkandaugavas kanāla sanācijas projekta izstrāde, kā arī Bolderājas piesārņojuma savākšanas un utilizācijas IV kārtā. 2015.gadā rekultivētas Kleistu un Augusta Deglava ielas atkritumu izgāztuves

Tendence					
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Novērtējot RV raksturojošo indikatoru vērtības pārskata gadā, redzams, ka kopējais graustu skaits pilsētā ir samazinājies attiecībā pret iepriekšējo gadu, ja 2014.gadā bija 430 grausti, tad 2015.gadā 369 grausti. Kopā sakārtots 141 objekts, no tiem 39 A kategorijas grausti.

Pēc ekspertu veiktā pētījuma datiem, ievērojami samazinājies vidējais plūdu riska novērtējums apkaimēs. Salīdzinājumā ar 2012.gadā veiktā pētījuma datiem samazinājums ir par 1,3 punktiem, sasniedzot zemāko atzīmi 1,2 punktus. Uz 2020.gadu šīs aktivitātes plānotā vērtība ir 3 punkti.

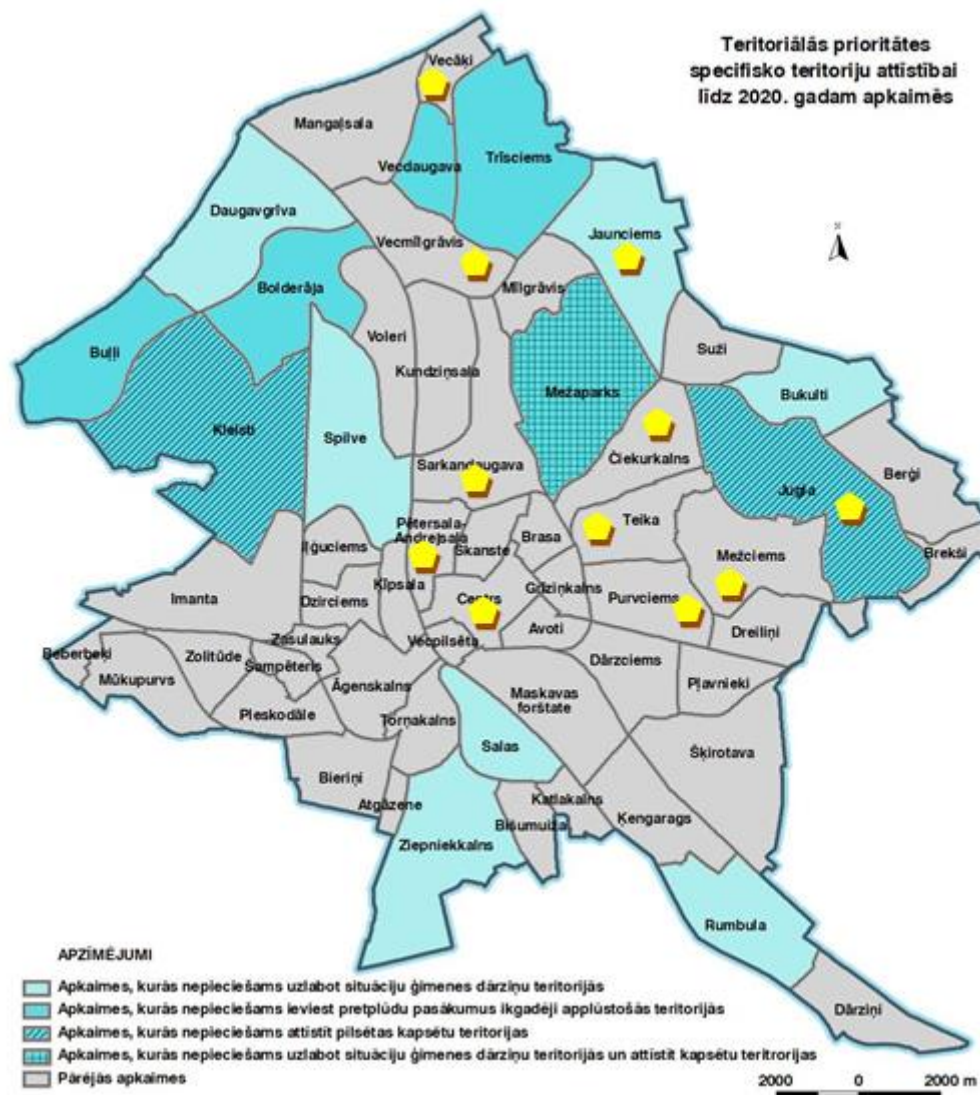
RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Īpašuma departaments, RD Mājokļu un vides departaments, RD Pilsētas attīstības departaments, RD Satiksmes departaments, Rīgas pilsētas būvvalde, SIA "Rīgas meži", Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija un Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija.

Budžets

Finanšu līdzekļi graustu sakārtošanai un citu teritoriju labiekārtošanai tiek iedalīti budžeta pozīcijā "Budžeta izdevumi pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai", 2015.gadā tam tika izlietoti EUR 29 852,4 tūkst. (t.sk. investīcijas), tas ir par EUR 3 418,8 tūkst. mazāk kā 2014.gadā, kad šim mērķim tika izlietoti EUR 33 271,2 tūkst. (t.sk. investīcijas).

Teritoriālās prioritātes RV14 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

 2015.gadā veiktie uzlabojumi specifisko teritoriju attīstības jomā Rīgas apkaimēs

2015.gadā graustu monitoringa rezultātā panākta graustu nojaukšana vai sakārtošana vairākās apkaimēs: Centrā, Čiekurkalnā, Jaunciemā, Juglā, Mežaparkā, Mežciemā, Pētersalā-Andrejsalā, Purvciemā, Sarkandaugavā, Teikā, Vecāķos un Vecmīlgrāvī.

Nozares eksperta viedoklis

Viesturs Celmiņš | Rīgas Stradiņa universitātes maģistra studiju programmas “Sociālā antropoloģija” lektors, sociālantropologs

Atzinīgi vērtējama degradēto teritoriju sakopšana. Lai iniciatīvu rezultāti būtu efektīvi ilgtermiņā un paveiktie un plānotie pasākumi būtu ilgtspējīgi, sakoptajās teritorijās jānodrošina atbilstoša infrastruktūra tālākas (atkārtotas) degradācijas novēršanai, piemēram, atkritumu konteineru un informatīvo norāžu uzstādīšana.

Ņemot vērā, ka viena no prioritātēm ir pretplūdu pasākumu īstenošana ilggadēji applūstošās teritorijās, nepieciešams uzsākt un uzturēt dialogu ar zemes un citu nekustamo īpašumu īpašniekiem šajās teritorijās. Svarīgi, lai atbildīgās institūcijas kā publisko vērtību uzturētājas, skaidrotu pretplūdu pasākumu īstenošanas nozīmi, brīdinot par iespējamajiem riskiem, ja tie netiks ieviesti, un motivējot iesaistīšanos to īstenošanā.

Atzīstami, ka caur nomas līgumiem tiek risināts nesakopto mazdārziņu jautājums. Lai iniciatīva būtu sekmīga, jānodrošina dārziņu un saistību ievērošanas monitoringi.

Mazdārziņu uzturēšana un normatīvais regulējums attiecībā uz tiem ne vien sakārto vidi, bet arī uztur un atdzīvina saimniekošanas praksi mazdārziņos. Mazdārziņi un pilsētas dārzniecība (urban gardening) kopumā piešķir šai padomju laika praksei jaunu nozīmi pilsētvides vides kontekstā.

RV15 Laba vides kvalitāte

RV galvenais mērķis ir veidot ilgtspējīgu, tīru un zaļu vidi, novēršot negatīvu faktoru ietekmi uz pilsētvidi un cilvēku veselību. Pašvaldības uzdevums vides pārraudzības jomā ir efektīva dabas, apstādījumu un ūdens teritoriju tiesiskā aizsardzība, apsaimniekošana un attīstība.

Pārskata gadā ir rekonstruēti 3 galvaspilsētas parki – Grīziņkalna parks, Ziedoņdārzs un Miera dārzs. Līdztekus parku atjaunošanai veikta četru ielu – Pļavas ielas, Zaķu ielas, Sparģeļu ielas un Lienas ielas – rekonstrukcija, kā arī apgaismojuma rekonstrukcija deviņās ielās – Terēzes ielā, Alauksta ielā, Laboratorijas ielā, Vārnu ielā, Lauku ielā, Zvaigžņu ielā, Augšielā, Jāņa Asara ielā un Krāsotāju ielā.

Rekonstruētajā Miera dārzā ir izveidots lielākais betona skeitparks Latvijā, tā projektēšanā tika iesaistīti paši sportisti, līdz ar to tas ir piemērots gan iesācējiem, gan profesionāliem skeitbordistiem. Skeitparka betona elementi lielākoties ir izvietoti vienā parka zonā, pārējā parka teritorija ir atvēlēta gājējiem un velosipēdistiem.

Ziedoņdārzā atjaunots bradājamais baseins, izveidoti 2 bērnu rotaļu laukumi, izvietoti vingrošanas elementi un uzstādīti basketbola grozi. Nobruģētajos celiņos izbūvēts taktīlais segums vājredzīgajiem, izveidots speciāls suņu pastaigu laukums ar dažādiem suņu apmācībām piemērotiem elementiem.

Līdzīgi kā Ziedoņdārzā arī Grīziņkalna parkā ir pievērsta īpaša uzmanība vājredzīgajiem – nobruģētajos celiņos ir izbūvēts taktīlais segums. Rekonstruēts un paplašināts bērnu rotaļu laukums, bradājamais baseins, izveidots vingrošanas laukums – āra sporta zāle un pastaigu laukums suņiem.

Atjaunotie parki ir apgaismoti, apzaļumoti, ar izbūvētiem gājēju un veloceliņiem, aprīkoti ar soliņiem un veloturētājiem. Izbūvētas jaunas vai atjaunotas vecās sabiedriskās tualetes. Minētajos parkos tiek veikta videonovērošana.

Noslēgusies Augusta Deglava ielas izgāztuves rekultivācija. Projekta laikā tika pārvietoti 900 000 kubikmetru atkritumu – izveidots 35 metrus augsts kalns uz kura vēl piecus gadus nedrīkstēs neko būvēt, tas ir pārklāts ar nosedzošu pretfiltrācijas māla slāni 50 cm biezumā un auglīgas grunts slāni 20 cm biezumā, kā arī apsēts ar zālāju. 2016.gadā turpināsies labiekārtošanas darbi, plānots ka 19,3 ha plašajā sakoptajā teritorijā, bijušās izgāztuves vietā, būs Latvijā lielākā pikniku zona. No atkritumiem atbrīvotajā teritorijā ap kalnu ir izveidoti pieci monitoringa urbumi, ar kuru palīdzību kontroles nolūkā varēs veikt regulārus piesārņojuma līmeņa mērījumus.

Pabeigts darbs pie Rīgas pilsētas atkritumu izgāztuves “Kleisti” rekultivācijas procesa. Bijušā Rīgas pilsētas atkritumu izgāztuve Kleistos sastāv no divām daļām- atkritumu izgāztuve “Hapaka grāvis” un “Kleisti”, atkritumi kopumā aizņem aptuveni 10 ha platību, tomēr sarežģīto īpašumtiesību jautājumu dēļ rekultivēta tika tikai Piesārņotu vietu reģistrā reģistrētā, RP īpašumā esošā izgāztuve “Kleisti” – 4,5 ha platībā. Izgāztuves vietā izveidots 13 metrus augsts uzkalns, kas pārklāts ar bentonītmāla paklāju, lai nelaistu cauri lietūs ūdeņus, uz tā ir uzvesta auglīgā grunts, teritorija ir apzaļumota. Apkārt uzkalnam pa perimetru ir izrakti grāvji, kas savāc lietūs ūdeņus, kā arī izveidota infiltranta barjera, lai varētu veikt vides stāvokļa uzraudzību, ierīkoti monitoringa urbumi.

Pārskata gadā Rumbulā tika atvērts jauns šķirotu atkritumu laukums. Laukums ir piemērots privātmāju iedzīvotājiem, kuri šķiro atkritumus un uz poligonu var aizvest un bez maksas nodot pat līdz 70-80 procentiem no kopējiem atkritumiem, apsaimniekotājam maksājot vien par atlikušajiem atkritumiem. Savukārt sadzīves atkritumu poligonā “Getliņi”, ir pabeigts darbs pie sadzīves atkritumu šķirošanas centra izveides, kurā tiks šķiroti no komersantiem savāktie atkritumi.¹¹⁶

¹¹⁶ www.lsm.lv

Veikta Miltiņpungas ietekas kuģu ceļa izpēte ar mērķi noteikt kuģošanu apdraudošo priekšmetu atrašanos kuģu ceļā, vienlaicīgi noskaidrojot kopējo ūdens piesārņojumu ar nogrimušiem metāla konstrukciju veidojumiem. Magnetometriskās izpētes un pēcapstrādes darbu rezultātā Miltiņpungas ietekas akvatorijā tika konstatētas 184 magnētiskas anomālijas, kuras var raksturot kā tehnogēno piesārņojumu. Deviņās vietās identificēti nogrimuši vai nogremdēti lielizmēra objekti, kuru garums ir virs 3 metriem.¹¹⁷

Par 5% palielinājies sašķirotu atkritumu īpatsvars no kopējā sadzīves atkritumu apjoma, ja 2014.gadā tie bija 15%, tad 2015.gadā 20%. 2015.gadā kopā sašķirotas 64 550 tonnas atkritumu.

Plānojot samazināt izplūdes gāzu koncentrāciju Rīgas ielās arvien lielāka nozīme tiek pievērsta veloinfrastruktūrai – 2015.gadā tika pabeigti un ekspluatācijā nodoti vairāki ar veloinfrastruktūru saistīti objekti, iekārtotas jaunas velonovietnes. 2016.gadā turpinās darbi Krišjāņa Barona ielas labiekārtošanā, bruģa atjaunošanā un velojoslū izveidē.

Lai mazinātu putekļu un kaitīgo vielu nogulsnešanos uz ielām, pa speciāli izstrādātiem maršrutiem, veikta ielu brauktuvju tīrīšana ar specializēto tehniku, kas aprīkota ar mitrināšanas un vakuuma putekļu savākšanas iekārtām (kopā 127 853 km).

2015.gadā tika atcelts lēmums par pašvaldībai Lucavsalā piederošu desmit zemesgabalu 102,9 ha platībā pārdošanu izolē. Noslēdzies atpūtas zonas "Lucavsala" ierīkošanas pirmais posms: noasfaltēti un nobruģēti celiņi, pludmalē nomainītas smiltis, peldētāju drošībai upes gultnē ieklāts ģeotekstila siets. Plānots uzstādīt videonovērošanas iekārtas, ierīkot elektroenerģijas pastāvīga sprieguma pieslēgumu, kā arī izgaismot Lucavsalas promenādi.

15.3.tabula

RV15 Laba vides kvalitāte – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienības	Gads/vērtība				Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
15.1.	Zaļo teritoriju īpatsvars no pilsētas kopējās teritorijas	Īpatsvars,%	<u>2012</u> 23		<u>2015</u> 28		Nesamazinās	23	Rīgas teritorijas plānojums 2006.-2018.gadam ar grozījumiem	
15.2.	Degradētās zaļās teritorijas	Skaits	<u>2012</u> 27				Samazinās	15	Apsekojums*	
15.3.	Rīgas sabiedrisko apstādījumu (dārzi, parki, skvēri) teritorijas	ha	<u>2012</u> 230	<u>2013</u> 257,2 5	<u>2014</u> 260,1 4	<u>2015</u> 252,79 118	↓	Pieaug	SIA "Rīgas meži"	

¹¹⁷ Pārskats par veiktajiem magnetometrijas pētījumiem Miltiņpungas ietekas akvatorijā un tās piekrastes apsekošanu nelikumīgu kanalizācijas izvadu meklēšanā un identifikācijā." Pētījumu veica SIA "AMECO", 2015.g.

¹¹⁸ 2015.g. SIA "Rīgas meži" pievienotas apstādījumiem pieguļošās teritorijas, bet nākušas nost platības ielu sadalošās joslas, kuras nodotas RD SD

15.4.	Vidējais iedzīvotāju īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita, kuriem 300 m rādiusā ap dzīvesvietu ir pieejamas dabas un apstādījumu teritorijas	Īpatsvars,%	<u>2012</u> 77,7				<u>2016</u> 83,9	↑	Pieaug	80	Ekspertu veikts pētījums***
15.5.	Vidējais dabas un apstādījumu teritoriju pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)**	<u>2012</u> 2,6				<u>2016</u> 2,9	↑	Pieaug	4	Ekspertu veikts pētījums***
15.6.	Vidējais iedzīvotāju īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita, kuriem 500 m rādiusā ap dzīvesvietu ir pieeja ūdensmalai	Īpatsvars,%	<u>2012</u> 44,2				<u>2016</u> 41,26	↓	Nesamazinās	44	Ekspertu veikts pētījums***
15.7.	Vidējais ūdensmalu pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)**	<u>2012</u> 1,9				<u>2016</u> 2,3	↑	Pieaug	2,5	Ekspertu veikts pētījums***
15.8.	Iedzīvotāju vērtējums par dabas vides daudzumu un kvalitāti Rīgā kopumā	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 80,4	<u>2013</u> 83,1	<u>2014</u> 88,5	<u>2015</u> 91,7	<u>2016</u> 93,5	↑	Palielinās	85	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
15.9.	Normatīvo aktu prasībām atbilstošas iekšzemes peldvietas	Skaits		<u>2013</u> 5	<u>2014</u> 5	<u>2015</u> 6		↑	Skaits palielinās	13	Izpilddirekcijas, RD MVD
15.10.	Uz pašvaldības zemes esošie neizmantojamie ūdensapgādes urbumi	Skaits	<u>2009</u> 17	<u>2013</u> 3	<u>2014</u> 0	<u>2015</u> 0		→	Skaits samazinās	0	RD MVD
15.11.	Gaisa kvalitāte pilsētā: dienu skaits, kad tiek pārsniegta normatīvajos aktos pieļaujamā robežvērtība piesārņojumam ar cietajām daļiņām PM10:	Dienas		<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>			Samazinās	<35	RD MVD
	- Krišjāņa Valdemāra ielā 18			48	39	0 ¹¹⁹		↓			
	- Brīvības ielā 73			105	27	0		↓			

¹¹⁹ Krišjāņa Valdemāra ielā PM10 pārsniegumi mērījumu periodā 2015.g. nav novēroti

15.12.	NO ₂ gada vidējā koncentrācija monitoringa stacijās (µg/m ³):	(µg/m ³)	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>			Samazinās	<40	RD MVD	
	- Tvaika ielā 44		25,9	22,1	- ¹²⁰						
	- Brīvības ielā 73		43,4	47,9	49,7		↑				
	- Krišjāņa Valdemāra ielā 18		50,6	44,8	51,1		↑				
	- Maskavas ielā 165		22,9	21,3	24,0		↑				
	- Raiņa bulvārī		31,8	28,4	27,1		↓				
15.13.	Vidējais gaisa piesārņojuma novērtējums apkaimēs (NO ₂ un CO),	Vērtējums punktos (0-4)**	<u>2012</u> 2,5 2,4						Pieaug	3	Ekspertu veikts pētījums***
15.14.	Iedzīvotāju vērtējums par gaisa kvalitāti mikrorajonā/apkaimē	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 77,4	<u>2013</u> 73,8	<u>2014</u> 79,8	<u>2015</u> 80,3	<u>2016</u> 79,2	↓	Pieaug pozitīvs vērtējums	80	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
15.15.	Vidējais trokšņa līmeņa novērtējums apkaimēs	Vērtējums punktos (0-4)**	<u>2012</u> 2,7				<u>2016</u> 3	↑	Pieaug	3	Ekspertu veikts pētījums***
15.16.	Iedzīvotāju daļa (%), kas naktī pakļauti par 55 dB(A) lielākam troksnim	%	<u>2011</u> 39	<u>2014</u> 39	<u>2015</u> 38			↓	Tendence pagaidām netiek vērtēta	20	RD MVD
15.7.	Iedzīvotāju vērtējums par trokšņu līmeni mikrorajonā/apkaimē dienā	Pozitīvs vērtējums %	<u>2012</u> 81,1	<u>2013</u> 70,3	<u>2014</u> 78,2	<u>2015</u> 81,0	<u>2016</u> 78,9	↓	Pieaug pozitīvs vērtējums	85	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
15.18.	Iedzīvotāju vērtējums par trokšņu līmeni mikrorajonā /apkaimē naktī	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 78,9	<u>2013</u> 75,6	<u>2014</u> 79,7	<u>2015</u> 85,0	<u>2016</u> 80,0	↓	Pieaug pozitīvs vērtējums	85	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
15.19.	Iedzīvotāju vērtējums par teritorijas tīrību pilsētā	pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 81,3	<u>2013</u> 77,4	<u>2014</u> 86,1	<u>2015</u> 81,0	<u>2016</u> 81,7	↑	Pieaug	85	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja

* 2016.gada budžetā netika paredzēti līdzekļi šāda apsekojuma veikšanai

** 0 – pakalpojums netiek nodrošināts vispār, bet 4 – pakalpojums nodrošināts atbilstošā apjomā un kvalitātē

*** Pētījums tiek veikts reizi 4 gados

¹²⁰ Tvaika ielā 44 mērījumi pārtraukti aparatūras novecošanās dēļ. Izmantojot jaunu aparatūru turpmāk NO₂ koncentrāciju mēris Mīlgrāvja ielā 10

Tendence					
	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Visi uz pašvaldības zemes esošie neizmantojamie ūdensapgādes urbumi ir tamponēti. 2016.gadā paredzēts tamponēt un demontēt 25 uz pašvaldībai piederošas vai piekritošas zemes atrodošos monitoringa (novērojumu) un metro izpētes urbumus.

Cieto daļiņu PM10 gada robežlielums ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) nav pārsniegts nevienā monitoringa stacijā Rīgā, bet diennakts robežlielums daļiņām 2015.gadā pārsniegts tikai Brīvības ielā – 16 dienas¹²¹, savukārt trijās monitoringa stacijās ir paaugstinājusies NO_2 gada vidējā koncentrācija. Straujākais pieaugums ir noticis Krišjāņa Valdemāra ielā no $44,8 (\mu\text{g}/\text{m}^3)$ 2014.gadā uz $51,1 (\mu\text{g}/\text{m}^3)$ 2015.gadā. (15.1. attēls)

Oglekļa oksīda mērījumi Rīgā 2015.gadā veikti tikai Krišjāņa Valdemāra ielas gaisa monitoringa stacijā. Astoņu stundu robežlielums cilvēka veselības aizsardzībai $10\,000 \mu\text{g}/\text{m}^3$ 2015. gadā nav pārsniegts ne reizi.¹²²

Pēc ekspertu veiktā pētījuma datiem, par 6,2% procentiem (2016.gadā sasniedzot 83,9%) pieaudzis vidējais iedzīvotāju īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita, kuriem 300 m rādiusā ap dzīvesvietu ir pieejamas dabas un apstādījumu teritorijas.

Pēc aptaujas datiem iedzīvotāju pozitīvais vērtējums par trokšņu līmeni mikrorajonā/apkaimē dienā un naktī (2016.gadā) ir nedaudz samazinājies, savukārt pētījuma dati par vidējo trokšņa līmeni apkaimēs norāda uz pozitīvu tendenci, 2016.gadā vērtējumā sasniedzot 3 punktus, līdz ar to rādītājs Vidējais trokšņa līmeņa novērtējums apkaimēs ir sasniedzis sagaidāmo vērtību uz 2020.gadu (3 punktus).

RD iestādes, kuras 2015.gadā veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Īpašuma departaments, RD Mājokļu un vides departaments, RD Pilsētas attīstības departaments, Rīgas brīvostas pārvalde, Rīgas pilsētas būvvalde, RPA "Rīgas enerģētikas aģentūra", SIA "Rīgas meži", Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija un Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija.

Budžets

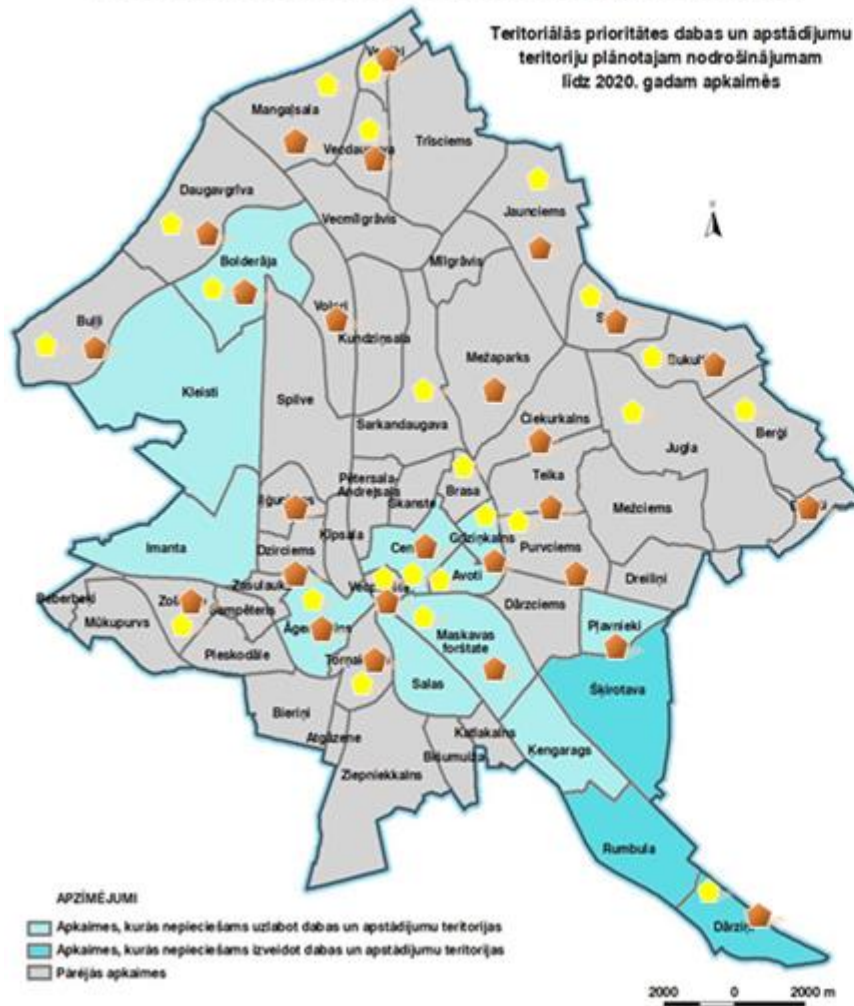
2015.gadā izdevumiem vides aizsardzībai no RP pamatbudžeta līdzekļiem novirzīti EUR 8 481,1 tūkst., tas ir par EUR 3 995,4 tūkst. vairāk kā gadu iepriekš, kad vides aizsardzības jomā tika apgūti EUR 4 485,7 tūkst.

¹²¹ Gaisa piesārņojuma mērījumu rezultāti Rīgā 2015.g. (RD MVD)

¹²² Turpat

15.1.attēls

Teritoriālās prioritātes RV15 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

15.2.attēls

Teritoriālās prioritātes RV15 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

 2014.gadā veiktie uzlabojumi dabas un apstādījumu teritoriju apsaimniekošanas jomā Rīgas apkaimēs
 2015.gadā veiktie uzlabojumi dabas un apstādījumu teritoriju apsaimniekošanas jomā Rīgas apkaimēs

 2014.gadā realizētie prettrokšņa pasākumi Rīgas apkaimēs
 2015.gadā realizētie prettrokšņa pasākumi Rīgas apkaimēs

2015.gadā dabas un apstādījumu teritoriju apsaimniekošanas jomā pilsētas apkaimēs veikti dažādi vides kvalitātes uzlabošanas pasākumi. Buļļos, Jaunciemā, Mangaļsalā, Sužos, Vecāķos un Vecdaugavā veikta ĪADT labiekārtojuma uzturēšana un atjaunošana – atkritumu vākšana, niedru un pļavu pļaušana, krūmāju augšanas ierobežošana. Centrā un Vecpilsētas apkaimē turpinās kanālā mītošo bebru piebarošana, monitorings un koku aizsardzības pasākumi. Noliktavas ielā notikusi kastaņu dižstādu stādīšana. Vecmīlgrāvī – Augusta Dombrovska ielā, Purvciemā – Ieriķu ielā, Juglā – Salamandras un Pakalniešu ielā, kā arī Sarkandaugavā – Tvaika ielā izzāgētas bīstamas papeles, to kloni.

Prettrokšņa pasākumu realizācijas ietvaros Torņakalnā, Atgāzenē, Bieriņos, Katlakalnā, Maskavas forštatē, Juglā un Mežaparkā atsevišķos ielu posmos izbūvēti prettrokšņa ekrāni.

Ar RV saistīti valsts politikas plānošanas dokumenti, kas stājušies spēkā pārskata gadā

Politikas plānošanas dokuments	Apstiprināšanas datums	Pieeja interneta vietnē
Ūdenssaimniecības pakalpojumu likums	18.06.2015.	http://likumi.lv/doc.php?id=275062

Ar RV saistītas izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz RV īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
Publisko ūdeņu valdījums ir deleģēts pašvaldībām (Zemes pārvaldības likums)	Pašvaldībām kā publisko ūdeņu tiesiskajiem valdītājiem ir jāveic visi nepieciešamie apsaimniekošanas un uzturēšanas pasākumi
Pašvaldībām deleģējums noteikt kārtību decentralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimniekošanai	Pašvaldības kompetencē tiek nodotas tiesības uzraudzīt, veikt uzskaiti un kontrolēt decentralizētas kanalizācijas sistēmas

Nozares eksperta viedoklis

Viesturs Celmiņš | Rīgas Stradiņa universitātes maģistra studiju programmas “Sociālā antropoloģija” lektors, sociālantropologs

Atzinīgi vērtējami paveiktie pasākumi pilsētas jauno rekreācijas un aktīvās atpūtas zonu rekonstrukcijas un radīšanas jomās, domājot par visdažādāko sabiedrības grupu vajadzībām – ģimenēm ar bērniem, aktīvās atpūtas (skeitborda u.c. sporta veidu) cienītājiem, velobraucējiem, suņu īpašniekiem u.c.

Domājot par vides kvalitātes uzlabošanu ilgtermiņā, jārada iespēja īstenot ilgtspējīgus, mūsdienīgus pilsētvides attīstības un pielāgošanas risinājumus, kas savu efektivitāti pierādījuši citās valstīs. Piemēram, trokšņu, piesārņojuma un lietus ūdeņu mazināšanai palielināt apstādījumu daudzumu, rosināt ekoloģisku un ilgtspējīgu būvniecības materiālu, piemēram, ekobruģa izmantošanu, u.tml.

Lai gaisa kvalitātes uzlabošanas politika un pasākumi būtu mērķtiecīgi un pamatoti, vispirms nepieciešams diversificēt gaisa kvalitātes monitoringa sistēmu, veidot jaunas stacijas un veikt mērījumus ne vien noslogotākajos un autosatiksmes ziņā aktīvākajos Rīgas centra punktos, bet, vienlīdz svarīgi, mikrorajonos un citos dzīvojamo namu rajonos. Šādu datu ieguve ļautu noteikt daudz precīzāk, kādi pasākumi, t.sk. transporta plūsmas reorganizācija, būtu nepieciešami dažādās Rīgas apkaimēs.

PRV16 Labvēlīga uzņēmējdarbības vide un augsta ekonomiskā aktivitāte

Rīgas pilsētas ekonomikas attīstības virsmērķis ir tādu attīstības politikas pasākumu izvēle, kas veicinātu augsta nodarbinātības līmeņa sasniegšanu, ilgtspējīgu saimniecisko izaugsmi un cenu stabilitāti, tādējādi radot materiālo pamatu iedzīvotāju un pilsētas labklājības pieaugumam. Pašvaldības uzdevums pilsētas ekonomikas attīstības jomā ir pilsētas ekonomikas konkurētspējas veicināšana, orientējoties uz atbalsta sniegšanu uzņēmējiem, jaunu investīciju piesaistīšanu un jaunu darba vietu radīšanu. Pilsētas ekonomikas konkurētspējas stimulēšana paredz investīciju piesaistes veicināšanu, uzņēmējdarbības vides attīstību, kā arī pašvaldības projektu iniciēšanu, sagatavošanu, virzīšanu un ieviešanu.

RD veic virkni pasākumu, lai atbalstītu Rīgas pilsētas uzņēmējus un radītu uzņēmējdarbībai labvēlīgu vidi pašvaldības administratīvajā teritorijā, uzsākot uzņēmēju atbalsta programmu Rīgas Kultūrvēsturisko ēku atjaunošanai¹²³, kā arī RP darbojas Rīgas pilsētas ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāna viedai pilsētai 2014.-2020.gadam realizācijas jomā, kas jūtami uzlabojusi enerģētikas infrastruktūras kvalitāti Rīgas pilsētā.

2015.gadā veikts pētījums "Izvērtējums par Rīgas pilsētas tautsaimniecības konkurētspējas determinantiem gan nacionālajā, gan starptautiskajā mērogā", lai sekmētu jaunu uzņēmumu izveidi Rīgas pilsētas teritorijā, kā arī lai veicinātu MVU izaugsmi. Pētījumā tika noskaidrots, ka Rīgai ir dominējoša loma Latvijas ekonomikā un uzņēmējdarbībā. Piemēram, no 20 Latvijas uzņēmumiem ar lielāko apgrozījumu 16 atrodas Rīgā, trīs – Pierīgā un tikai viens ārpus Rīgas metropoles – Liepājā. Rīgas pilsētā saražotā jaunradītā vērtība ir ap 50% no visa Latvijā saražotā. Potenciāli dibinot jaunu uzņēmumu, Rīgu kā uzņēmējdarbības īstenošanas vietu pamest būtu gatavi tikai 6% uzņēmēju. Savukārt, ja šobrīd uzņēmējdarbībā iesaistītajiem uzņēmējiem Latvijā būtu jāizvēlas lokācija saviem uzņēmumiem, Rīgā bāzēto uzņēmumu īpatsvars būtu par 3% lielāks, nekā tas ir jau tagad (proti 3% no visiem Latvijā strādājošajiem uzņēmumiem labprātāk atrastos Rīgā, nevis savā esošajā, reālajā lokācijā).

RP sadarbībā ar AS "Swedbank" arī 2015.gadā turpināja grantu programmu "Atspēriens" ar mērķi veicināt MVU attīstību. Piesaistot līdzfinansējumu vairāk nekā EUR 65 000 apmērā, 2015.gadā tika organizēti divi konkursi, lai noskaidrotu ekonomiski dzīvotspējīgākās un inovatīvākās Rīgā realizējamās komercdarbības idejas. No 197 saņemtajiem pieteikumiem tika atbalstīti 15, piešķirot finansējumu EUR 169 819 apmērā. Aktuālākie Lursoft apkopotie dati liecina, ka 119 RD un AS "Swedbank" grantu programmas „Atspēriens” dalībnieki 2014.gadā kopā apgrozījuši 3,81 miljonu eiro, nopelnījuši 18,22 tūkstošus eiro un ar darba vietām nodrošinājuši 259 strādājošos. Jānorāda, ka vairāki uzņēmumi šo gadu laikā nav izturējuši laika pārbaudi. Lursoft dati rāda, ka no visiem atbalsta saņēmējiem trīs patlaban jau likvidēti, savukārt vēl pieciem uzsākts likvidācijas process. Analizējot uzņēmumus, kuri grantu programmas „Atspēriens” ietvaros kopš 2009.gada saņēmuši finansiālu atbalstu savas uzņēmējdarbības uzsākšanai vai attīstīšanai, jāuzteic programmas dalībnieku apgrozījuma pieaugums. Lursoft dati rāda, ka uzņēmumu vidējais apgrozījums nākamajā gadā pēc atbalsta saņemšanas ievērojami palielinājies. Proti, atbalsta saņemšanas gadā uzņēmumi apgrozījuši vidēji 7,45 tūkst. EUR, bet jau nākamajā gadā to vidējais apgrozījums palielinājies līdz 20,91 tūkst. EUR. Papildu jāpiemin, ka pretstatā apgrozījumam, kas uzrādījis iepriecinošas tendences, vidējās peļņas rādītājs vairumā gadījumu bijis ar mīnusa zīmi. Jānorāda, ka praktiski visos gados pēc atbalsta saņemšanas uzņēmumi strādājuši ar zaudējumiem.

Sadarbībā ar grantu programmas īstenošanā iesaistītajiem ekspertiem un programmas laureātiem 2015.gada septembrī tika organizēts seminārs "Kā būt konkurētspējīgam Rīgā?". Programmas ietvaros ir notikuši arī 6 semināri uzņēmējiem, nodrošināts programmas administrēšanas darbs un turpināta mentoru kluba darbība. Lai risinātu Rīgas MVU aktuālus jautājumus un sekmētu komunikāciju ar tiem, ir sniegts atbalsts iniciatīvas "Mazā biznesa diena" īstenošanai.

¹²³ www.grausti.riga.lv

RP nodrošināja atbalstu mašīnbūves un metālapstrādes nozarei un uzņēmumiem Baltijas reģionā nozīmīgākās izstādes “Tech Industry 2015” organizēšanā, veidojot pašvaldības stendu, kurā, bez informācijas par pašvaldību, tika demonstrēti divu grantu programmas “Atspēriens” laureātu produkti – specifiskas metāla locīšanas iekārtas un papildinātās realitātes platforma. Papildus 2015.gadā atbalstītas iniciatīvas “DEMOLA LATVIA” aktivitātes, kas vērstas uz studentu multidisciplināru komandu sadarbības izveidi ar uzņēmējiem, kā arī apkalpoti 15 investīciju pieprasījumi. Tika turpināta sadarbības veicināšana ar Rīgai prioritāro nozaru uzņēmēju asociācijām savstarpējās informācijas apmaiņas veidā, plānots, ka 2016.gadā tiks turpināts darbs pie šo iniciatīvu attīstīšanas. Bez tam 2015.gadā tika īstenota Rīgas un tajā strādājošo nekustamā īpašuma nozares uzņēmumu reprezentācija Eiropā nozīmīgākajā nekustamā īpašuma un investīciju izstādē – forumā “MIPIM 2015”. Izstādes rezultātā Rīgas uzņēmēji izveidoja ap 200 jaunus biznesa kontaktus.

2015.gadā tika atrisināta tīmekļa vietnes www.investinriga.com funkcionalitātes problēma, aizvietojojot to ar jaunu vietni www.investinriga.eu.

16.1.tabula

PRV16 Labvēlīga uzņēmējdarbības vide un augsta ekonomiskā aktivitāte – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība					Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
			2012	2013	2014	2015	2016				
16.1.	Rīgas kredītreitings	Pakāpe	2012 BBB/ Positive/ A2	2013 BBB/ Positive/ A2	2014 BBB+/ Stable/ A2	2015 BBB+/ Stable/ A2	↑	Paaugstinās	AA+	Kredītreitingu aģentūra “Standard&Poor's”	
			2012 Baa3/ Stable	2013 Baa3/ Positive	2014 Baa2/ Stable	2015 Baa1/ Stable			↑		Paaugstinās
16.2.	Rīgas kopējās pievienotās vērtības īpatsvars kopējā pievienotajā vērtībā Latvijā	%	2012 52	2013* 53,3				↑	Pieaug/ saglabājas	50%	CSP
16.3.	IKP Rīgā uz vienu iedzīvotāju (faktiskajās cenās)	euro	2012 17 527	2013* 18 836				↑	Pieaug	Ne zemāk kā ES vidējais	CSP
16.4.	ĀTI	Milj. euro	2012 4 732,2	2013 5 022,7	2014 5 517,8	2015 5 780,9	2016 5 789,7	↑	Pieaug	8395	Lursoft
16.5.	Tirgus sektora ekonomiski aktīvie uzņēmumi uz 1000 iedzīvotājiem	Skaitis uz 1000 iedz.	2012 94	2013 99	2014* 105			↑	Pieaug		CSP
16.6.	Ekonomiski aktīvās komercsabiedrības	Skaitis tūkst.	2012 49,6	2013 49,3	2014* 51,6			↑	Pieaug	46,4	CSP

16.7.	Nodarbinātības līmenis	%	<u>2012</u> 60,1	<u>2013</u> 62,8	<u>2014</u> 63,9	<u>2015</u> 65,9	↑	Pieaug	75	CSP	
16.8.	Reģistrētais bezdarba līmenis gada sākumā	%	<u>2012</u> 7,8	<u>2013</u> 6,4	<u>2014</u> 5,6	<u>2015</u> 4,9	<u>2016</u> 5,0	↑	Samazinās	5	NVA
16.9.	Rīgā strādājošo mēneša vidējā darba samaksa bruto	Euro	<u>2012</u> 778	<u>2013</u> 815	<u>2014</u> 864	<u>2015</u> 925	↑	Pieaug	1139	CSP	
16.10.	Strādājošo mēneša vidējā darba samaksa neto pret iztikas minimumu Latvijā	Reizes	<u>2012</u> 2,20	<u>2013*</u> 2,31			↑	Pieaug	3	CSP	
16.11.	Darba vietu skaita pieaugums % pret iepriekšējo gadu	%	<u>2012</u> 5,1	<u>2013</u> 3,3	<u>2014</u> 1,4	<u>2015</u> 2,1	↑	Nesamazinās	>2	CSP	
16.12.	Darbaspēka produktivitāte (pievienotā vērtība/strādājošo skaits)	Tūkst. euro	<u>2012</u> 22,3	<u>2013*</u> 23,1			↑	Nesamazinās		CSP, RD PAD Stratēģiskās vadības pārvaldes aprēķini	

* CSP nav pieejami jaunākie dati

Tendence					
	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

2015.gadā RP turpināja sadarbību ar kredītreitinga aģentūrām “Standard & Poor’s” un “Moody’s Investors Service”. 2015.gada februārī kredītreitinga aģentūra “Moody’s Investors Service” pozitīvi novērtēja pašvaldības īstenoto finanšu stabilitātes politiku un Rīgas pilsētas kredītreitingu paaugstināja par vienu pakāpi – līdz “Baa1” līmenim, saglabājot stabilu reitinga attīstības perspektīvas prognozi. Kredītreitinga aģentūra “Standard & Poor’s” pārskata gada novembrī saglabāja iepriekšējā gadā Rīgas pilsētai piešķirto “BBB+” reitingu.¹²⁴ Savukārt starptautiskā reitingu aģentūra “Moody’s Investors Service, Inc.” (Moody’s) paaugstināja Latvijas kredītreitingu no “Baa1” uz “A3”, nosakot stabilu kredītreitinga nākotnes prognozi (Stable Outlook), savukārt reitingu aģentūra “Standard&Poor’s” saglabājusi Latvijas kredītreitingu “A-” līmenī.¹²⁵

ĀTI Rīgā reģistrēto uzņēmumu pamatkapitālā, saskaņā ar Lursoft datiem, 2016.gada sākumā bija EUR 5,79 miljardi. Ārvalstu investoru investīcijas Rīgā veidoja 80% no kopējām ārvalstu investīcijām valstī.¹²⁶

2015.gada beigās Rīgas pilsētā bija 15,7 tūkst. bezdarbnieku, kas bija 5% no ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem. Rīgas pilsētā pārskata gadā joprojām bija zemākie bezdarba rādītāji valstī.¹²⁷

¹²⁴ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2015

¹²⁵ LR FM, 14.02.2015. un 29.05.2015., www.fm.gov.lv

¹²⁶ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2015

Rīgas pilsētas ekonomikā tiek saražoti ap 53% no kopējās jaunradītās vērtības valstī. Latvijas un Rīgas pilsētas ekonomikā jau piekto gadu bija vērojams ekonomiskās aktivitātes pieaugums. 2015.gadā IKP, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, palielinājās par 2,7% (2010.gada salīdzināmās cenās). Rīgas pilsētas ekonomikas nozaru struktūrā pēc pievienotās vērtības lielāko īpatsvaru ieņem tirdzniecības nozare – 15,9%, kuras īpatsvars pēdējos gados samazinās. Otra lielākā ekonomikas nozare ir nekustamo īpašumu nozare – 11,2%, trešā – profesionālo, zinātnisko un tehnisko pakalpojumu, administratīvo un apkalpojošo dienestu nozare – 10,9%. Laika posmā no 2011.gada Rīgas pilsētas ekonomikas nozaru struktūrā nav notikušas būtiskas izmaiņas. Tirdzniecības un transporta nozaru īpatsvars ir nedaudz samazinājies, bet būvniecības nozares īpatsvars ir palielinājies.¹²⁸ Vienlaikus jāpiemin, ka 2014.gadā ES IKP uz vienu iedzīvotāju bija EUR 27,3 tūkst., savukārt Latvijā kopumā IKP uz vienu iedzīvotāju bija 12,1 tūkst. *euro*, un tas bija sestais zemākais rādītājs no visām ES dalībvalstīm.¹²⁹

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Pilsētas attīstības departaments un Rīgas pilsētas būvvalde.

Nozares eksperta viedoklis

Arnis Sauka, Dr.rer.pol. | Stokholmas Ekonomikas augstskolas Rīgā asociētais profesors

Ņemot vērā ekonomikas nozaru struktūras pēc pievienotās vērtības sadalījumu, vajadzētu pievērst lielāku uzmanību ražošanas attīstīšanai Rīgā. Pašvaldībai būtu lietderīgi izvērtēt iespēju attīstīt industrializācijas programmu, tādējādi “paplašinot” ekonomiku un radot jaunas darba vietas. Pašvaldībai būtu leteicams veicināt sadarbību ar vadošajiem zinātnes centriem, lai turpinātu veicināt uzņēmējdarbības Rīgā inovāciju līmeni un augstāku pievienoto vērtību.

Rīgas pašvaldības kompetences ietvaros izstrādāt un īstenot aktivitātes ēnu ekonomikas un korupcijas mazināšanai Rīgā, tādējādi sekmējot labvēlīgāku uzņēmējdarbības vidi. Pašvaldība ēnu ekonomikas un korupcijas mazināšanas aktivitātes, balstoties uz citu, t.sk. Centrālās un Austrumeiropas valstu praksi, varētu īstenot ar sociālo kampaņu, labās prakses piemēru palīdzību, kā arī nosakot labākus nosacījumus godprātīgiem uzņēmējiem (piemēram, īres maksas atvieglojumus, vienkāršotu dažādu jautājumu izskatīšanas kārtību, u.tml.).

Nozares eksperta viedoklis

Inga Vilka, Dr.oec. | SIA “Publiskās pārvaldes konsultācijas” valdes locekle, eksperte

Ņemot vērā konkurenci starp kaimiņvalstīm, ārvalstu investīciju piesaistē, pašvaldībai būtu aktīvāk jāiesaistās uzņēmējdarbības vides konkurētspējas paaugstināšanā.

Pilsētas kredītreitinga paaugstināšanās notiek gausi, bet jāņem vērā, ka pilsēta nevar saņemt to augstāku nekā valstij piešķirts.

Pozitīvi vērtējama, nu jau par tradicionālu kļuvusi, RP sadarbībā ar AS “Swedbank” īstenotā grantu programma “Atspēriens” ar mērķi veicināt MVU attīstību.

---

¹²⁷ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2015

¹²⁸ Turpat

¹²⁹ CSP, 20.08.2016.

RV17 Augoša daudzprofilu osta

Rīgas osta pilsētai un visai Latvijai ir svarīgs transporta infrastruktūras elements gan attiecībā uz pasažieru pārvadājumiem, gan kravu transportēšanu. Rīgas ostas uzņēmumi, kas galvenokārt saistīti ar transporta nozari, veido nozīmīgu daļu pilsētas ekonomikā. Rīgas brīvosta ir īpaša valsts atbalsta teritorija ar atvieglotiem nodokļu nosacījumiem.

Rīgas brīvostas 815.jubilejas gads ir bijis ražīgs un zīmīgiem notikumiem bagāts. 2015.gadā Rīgas brīvostas kravu apgrozījums ir pārsniedzis 40 milj. t., tādējādi Rīgas brīvostai saglabājot Baltijas valstu vadošās ostas statusu. Pārskata gadā ostas termināļos pārkrauts 23,3 milj. t. beramkravu, 6,19 milj. t. ģenerālkraavu un 10,6 milj. t. lejamkravu.¹³⁰ 2015.gada 12 mēnešos ostā apkalpoti vidēji 3 587 kuģi, visvairāk 1 539 sauskraavu kuģi, 753 tankkuģi, 564 konteinerkuģi un 410 balkerī. Kā ļoti pozitīvs ir atzīmējams fakts, ka 2015.gada 12 mēnešos pieauga ostā apkalpoto kruīzu kuģu skaits, kas ir par 10,3% vairāk kā 2014.gadā. Kopumā 2015.gadā ostā apkalpoti 526,2 tūkst. pasažieru.¹³¹

2015.gadā ir noslēdzies Rīgas brīvostas vēsturē vērienīgākais un arī Latvijas mērogā ļoti nozīmīgs projekts – “Infrastrukturā attīstība Krievu salā ostas aktivitāšu pārceļšanai no pilsētas centra”. Šī projekta ietvaros Krievu salā izbūvētas četras beramkravu pārkraušanas pietātnes ar kopējo garumu 1 180 m un 15,5 m dziļumu pie pietātnēm, kā arī izbūvēti visi nepieciešamie autoceļu un dzelzceļa pievedceļi un inženiertehniskās komunikācijas līdz ostas teritorijai. Krievu salas projekta kopējā kapacitāte ir 20 milj. t. beramkravu gadā.¹³²

Jaunizbūvētā ostas infrastruktūra Krievu salā ļaus pārvietot aptuveni 35% no Rīgas brīvostas kravu apgrozījuma no pilsētas centra un Rīgas vēsturiskā centra aizsardzības zonas uz tām piemērotāku teritoriju. Tiks arī līdzsvarots ostas kravu apgrozījums Daugavas labajā un kreisajā krastā, kas atbrīvos Rīgas centru no ostas termināļu saimnieciskās darbības ietekmes, tai skaitā pastiprinātas auto un dzelzceļa transporta plūsmas, trokšņiem un ogļu putekļiem.

Pārskata gadā paralēli Krievu salas projekta īstenošanai tika uzsākti un realizēti vairāki ar dzelzceļa infrastruktūras attīstību Rīgas brīvostas teritorijā saistīti projekti. 2015.gadā ekspluatācijā tika nodots 560 m garais prettrokšņa žogs, kura galvenā funkcija ir uzlabot Kundziņas salas iedzīvotāju dzīves apstākļus.¹³³

Starptautiskās sadarbības tīklu paplašināšanai RBP 2015.gadā ir uzņēmusi vairāk par 50 ārvalstu delegācijām no Amerikas Savienotajām valstīm, Ķīnas, Krievijas, Ukrainas, Japānas, Argentīnas, Dānijas, Kazahstānas, Īrijas, Nīderlandes, Vācijas, Indijas u.c. pasaules valstīm. Kopumā vīziņu laikā vairāk kā 600 intereseņi tika informēti par Rīgas ostas darbību, divpusējās sadarbības un investīciju piesaistīšanas iespējām.

2015.gada septembra sākumā RBP uzņēma Baltijas ostu organizācijas, kurā apvienojušās 45 ostas no deviņām Baltijas jūras reģiona valstīm, rīkoto Baltijas Ostu konferenci.

Lai nodrošinātu Rīgas brīvostas vides un sociālās atbildības principu popularizēšanu, 2015.gadā tika organizēti vairāki RBP iniciēti sabiedrības līdzdalības veicināšanas pasākumi – skolēnu un studentu zinātniski pētniecisko darbu konkurss “Osta pilsētai”, starptautiska foto akcija “Osta. Cilvēks. Vēsture.”, lielformāta brīvdabas foto izstāde Doma laukumā, vēsturisko fotogrāfiju izstāde “Acumirkļi Rīgas ostas senatnē”, Ķīpsalas pludmales peldēšanas zonas un jahtu pietātnes zemūdens attīrīšanas talka u.c.

¹³⁰ RBP, 11.01.2016., www.rop.lv

¹³¹ RBP, 05.01.2016., www.rop.lv

¹³² RBP, 13.11.2015., www.rop.lv

¹³³ RBP, 15.01.2016., www.rop.lv

RV17 Augoša daudzprofilu osta – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība			Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
17.1.	Kravu apgrozījums Rīgas ostā	Milj. t.	<u>2013</u> 35,5	<u>2014</u> 41,08	<u>2015</u> 40,06	↓	Pieaug	49	RBP
17.2.	Kuģu bruto tonnas vienība	GT, ¹³⁴ milj.		<u>2014</u> 48,35	<u>2015</u> 44,65	↓	Pieaug	50	RBP
17.3.	Rīgas ostas kravu apgrozījuma īpatsvars kopējā Latvijas ostu kravu apgrozījumā	%		<u>2014</u> 56,6	<u>2015</u> 58,7	↑	Nesamazinās	50	RBP
17.4.	Rīgas brīvdostas teritorijā strādājošie uzņēmumi	Skaitis		<u>2014</u> 115	<u>2015</u> 195	↑	Nesamazinās	88	RBP
17.5.	Rīgas brīvdostas teritorijā strādājošie stividori	Skaitis		<u>2014</u> 35	<u>2015</u> 35	⇒	Nesamazinās	33	RBP

Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Kravu apgrozījums Rīgas ostā 2015.gadā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, samazinājās par 2,5%. Kravju apgrozījuma samazinājumu galvenokārt ietekmēja ģeopolitiskā situācija. Neskatoties uz to, ka kravju apgrozījuma samazinājums pārskata periodā Rīgas ostā ir mazākais starp Baltijas valstu ostām, tas liek pārskatīt esošo tendenci un meklēt jaunus stratēģiskos risinājumus, lai mazinātu ģeopolitisko notikumu negatīvas sekas un kāpinātu caur Rīgas ostu virzīto kravju plūsmu. Tāpat salīdzinājumā ar 2014.gada rezultātiem, 2015.gadā bija vērojams Rīgas ostā ienākušo kuģu kravnesības samazinājums par 7,6%.

2015.gadā nedaudz palielinājies Rīgas ostā apkalpoto kuģu skaits, kuru GT ir 6001 līdz 10 000, bet kā noturīga un pozitīva vērtējama tendence samazināties to kuģu skaitam, kuru GT ir zem 6001. Šī tendence liecina par to, ka ir attaisnojusies RBP īstenotā stratēģija attiecībā uz infrastruktūras attīstību un kuģu ceļa padziļināšanas darbiem, kas ostā ļauj ienākt lielākas klases kuģiem. 39,7% no Rīgas brīvdostā apkalpotajiem kuģiem ir virs 10 000 GT un to īpatsvars, salīdzinot ar diviem iepriekšējiem gadiem, turpina pieaugt.¹³⁵ Iepriekš minētie skaitļi liecina par to, ka kravju īpašnieki aizvien turpina optimizēt pārvadājumu izmaksas un pēc iespējas cenšas izmantot lielākus kuģus.

¹³⁴ Bruto tonnas vienība (no angļu valodas: *gross tonnage* – GT)

¹³⁵ RBP, 05.01.2016., www.rop.lv

Pārskata gadā par 2,1% ir palielinājies Rīgas ostas kravu apgrozījuma īpatsvars kopējā Latvijas ostu kravu apgrozījumā. Pieminēšanas vērtā ir RV17 raksturojošā 17.3.rādītāja pozitīvās dinamikas tendence – 2015.gada rādītāja vērtība jau par 8,7% pārsniedza sagaidāmo vērtību 2020.gadā. Kravu apgrozījuma apjoma pieaugumu veicinošie faktori ir uzņēmēju noslēgtie ilgtermiņa līgumi un kravu īpašnieku veiktās investīcijas termināļu būvniecībā Rīgas ostā. 2015.gadā ir ievērojami pieaudzis Rīgas brīvdostas teritorijā strādājošo uzņēmumu skaits – no 88 uzņēmumiem 2014.gadā līdz 115 uzņēmumiem pārskata gadā. Savukārt, Rīgas brīvdostas teritorijā strādājošo stividoru skaits 2015.gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu palicis nemainīgs – 35 stividori.

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: Rīgas brīvdostas pārvalde un Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija.

Ar RV saistīti valsts politikas dokumenti, kas stājušies spēkā pārskata gadā

Politikas plānošanas dokuments	Apstiprināšanas datums	Pieeja interneta vietnē
MK 06.10.2015. noteikumi Nr.568 "Grozījumi Ministru kabineta 2012.gada 29.maija noteikumos Nr.378 "Rīgas brīvdostas pārvaldes nolikums"" MK 29.05.2012. noteikumi Nr.378 "Rīgas brīvdostas pārvaldes nolikums" (aktuālā redakcija)	09.10.2015.	http://likumi.lv/ta/id/276995-grozijumi-ministru-kabineta-2012-gada-29-maija-noteikumos-nr-378-rigas-brivostas-parvaldes-nolikums- http://rop.lv/lv/klientiem-un-investoriem/normativie-akti/1030-rigas-brivostas-parvaldes-nolikums.html
Darbības plāns neparedzēta piesārņojuma gadījumā Rīgas brīvdostā	10.12.2015.	http://rop.lv/lv/ostas-drosiba/arkartas-situaciju-plans.html

Ar RV saistītas izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz RV īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
Eiropas Parlamenta un ES Padomes regula, ar ko izveido tirgus piekļuves ostas pakalpojumiem un ostu finanšu pārredzamības sistēmu izstrāde	Juridiski saistošs tiesību akts, kurā tiks noteikta vienota politika attiecībā uz ostu pārvaldību ES
Jūras telpiskā plānojuma LR teritoriālajiem un ekskluzīvās ekonomiskās zonas ūdeņiem izstrāde	Nacionālā līmeņa ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā rakstveidā un grafiski tiks noteikta jūras atļautā izmantošana un izmantošanas nosacījumi

Nozares eksperta viedoklis

Arnīsa Sauka, Dr.rer.pol. | Stokholmas Ekonomikas augstskolas Rīgā asociētais profesors

Krievu salas infrastruktūras attīstības projekta ietvaros izbūvētie objekti ir nozīmīgs piensums Rīgas ostas attīstībai.

Brīvdostā strādājošo stividoru skaits nav pieaudzis – tas ir viens no potenciālajiem darbības virzieniem ostas attīstīšanai, pašvaldībai būtu nepieciešams pastiprināt esošās aktivitātes, lai Rīgas brīvdostai piesaistītu jaunus uzņēmumus.

Ņemot vērā ģeopolitisko ietekmi uz kravu apgrozījumu Rīgas ostā, strādājot ar potenciālajiem sadarbības partneriem, vēlams vēl vairāk diversificēt to loku.

RV18 Mērķtiecīgs tūrisma piedāvājums

RV galvenais mērķis ir veicināt tūrisma attīstību pilsētā, dažādojot tūrisma piedāvājumu. Pašvaldības uzdevums RV ietvaros ir gan veicināt uzņēmējdarbību, gan popularizēt tūrisma iespējas savā teritorijā. Nozares veiksmīgai attīstībai būtiski ir veicināt tūristu apjoma pieaugumu, tūrisma pakalpojumu dažādošanu, viesnīcu noslogojuma palielinājumu, uzturēšanās laika pagarināšanu (t.sk. nakšņojumu skaita pieaugumu), Rīgas pilsētas kā īso ceļojumu galamērķa atpazīstamības veicināšanu, Rīgas pilsētas kā kongresu, konferenču un korporatīvo pasākumu organizēšanas vietas veidošanu, medicīnas tūrisma attīstību, Rīgā ienākušo kruīza kuģu skaita palielināšanu, jaunu darba vietu radīšanu, kā arī izvairīšanos no nevēlamajiem tūristiem.

2015.gadā vislielākais apkalpoto tūristu skaits Rīgas viesnīcās un citās tūrisma mītnēs reģistrēts no Vācijas – 12,4%, Krievijas – 12,0%, Igaunijas – 8,2%, Lietuvas – 7,1%, Somijas – 6,1%, Norvēģijas – 6,0%, Zviedrijas un Lielbritānijas – 5,4%.¹³⁶

Visvairāk no visiem apkalpotajiem tūristiem – 80% interesējušies par kultūru, vēsturi un būtiskākajiem apskates objektiem, 56% interesējušies par dažādiem pakalpojumiem – kafejnīcām un restorāniem, banku un pasta pakalpojumiem, iepirkšanās iespējām, 30% tūristu jautājuši par transportu Rīgā, 20% vēlējušies apmeklēt kādu no aktuālajiem pasākumiem, 15% apmeklētāju interesējušies par ekskursijām pilsētā.

Rīgas popularizēšanai starptautiskā mērogā noorganizētas vairākas reklāmas kampaņas mērķa tirgus medijos. Atbilstoši katras kampaņas mērķiem un radošajam risinājumam sadarbībā ar profesionālām mediju aģentūrām tiek izvēlēti atbilstošākie mediji reklāmas izvietošanai. 2015.gadā reklāmas kampaņas tika organizētas Vācijā, Nīderlandē, Norvēģijā, Krievijā, Igaunijā, Lietuvā, Baltkrievijā un Itālijā.

Arvien populārāka kļūst medicīnas tūrisma attīstība Rīgā. Pacientu pieplūdums tiek saistīts ar salīdzinoši lēto un kvalitatīvo medicīnu. Ja līdz šim pacienti no dažādām valstīm ieradās neorganizēti, tad tuvākajā nākotnē tiek plānots sakārtot šo nozari, piedāvājot medicīnas tūristiem plašāku informāciju par pieejamajiem pakalpojumiem, to drošumu, kā arī ar iespēju ārstēšanās laiku apvienot ar parastām tūristu aktivitātēm. Patlaban medicīnas tūrisma iespējas Rīgā aktīvi tiek popularizētas Kazahstānā, kas ir potenciāli ļoti perspektīvs partneris, jo netraucē valodas barjera, kas ir ļoti būtiski ārkārtas situācijās, kā arī nianšu izrunāšanā.¹³⁷

Pirmo reizi Rīga piedalījās lielākajā e-tūrisma platformas – europeanbestdestinations.com rīkotajā konkursā par Eiropas labāko tūrisma galamērķi 2015.gadā. Rīga, saņemot 15 627 balsis, ierindojusies augstajā piektajā vietā.¹³⁸

Kā liecina “American Express” veiktais darījumu braucienu tendenču pētījums (“Meetings&Events 2016 Global Meetings Forecast”) Rīga tika atzīta kā viena no desmit piemērotākajām un labākajām pilsētām Eiropā, kurā 2016.gadā rīkot starptautiskos kongresus, konferences un korporatīvos pasākumus. Šajā topā Rīga atrodas līdzās tādām Eiropas pilsētām kā Londona, Parīze, Amsterdama, Brisele, Frankfurte, Minhene, Kopenhāgena, Barselona un Berlīne.¹³⁹

No 2015.gada Rīgā tūristiem tiek piedāvāts jauns produkts – “Riga Card”, kas darbojas kā sabiedriskā transporta karte, kā arī kalpo kā īpašo piedāvājumu un atlaižu karte populārākajos Rīgas muzejos, apskates objektos un restorānos. Tūristus visvairāk interesē kartes, kas paredzētas 48 stundu un 72 stundu lietošanai. No visa piedāvājuma klāsta vislielākā interese bijusi par ekskursijas braucienu ar divstāvēgo autobusu un sabiedrisko transportu – to izmantojuši

¹³⁶ www.riga.lv

¹³⁷ www.diena.lv

¹³⁸ www.tava.gov.lv

¹³⁹ www.delfi.lv

visi kartes īpašnieki. 72% no visiem interesentiem izmantojuši iespēju apmeklēt Rīgas Svētā Pētera baznīcu, 67% devušies vecpilsētas ekskursijā, 45% apmeklējuši Rīgas porcelāna muzeju, 26% iepazīšies ar Rīgas vēstures un kuģniecības muzeju, bet 25% – ar Rīgas mākslas telpu. Visbiežāk kartes iegādājušies tūristi no Vācijas, Spānijas un Itālijas.¹⁴⁰

18.1.tabula

RV18 Mērķtiecīgs tūrisma piedāvājums – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība				Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
			2012	2013	2014	2015				
18.1.	Tūrisma mītnēs apkalpoto cilvēku skaits	Skaits, milj.	0,97	1,11	1,27	1,33	↑	Pieaug	1,3	CSP
18.2.	Vairākdienu ārvalstu ceļotāji Rīgā	Skaits, milj.	2012* 1,19					Pieaug	1,65	CSP
18.3.	Tūristu mītnu skaits Rīgā	Skaits	117	115	119	121	↑	Pieaug	130	CSP
18.4.	Vidējais viesnīcu (numuru) noslogojums Rīgā	%	48,5	54,7	55,6	55,4	↓	Pieaug	65	CSP
18.5.	Ceļojumu raksturojošo rādītāju Rīgā vērtējuma „labi” īpatsvara pieaugums	%	2011* 63,1					Pieaug	70	CSP

* CSP nav pieejami jaunākie dati

Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Rīgas viesnīcās un citās tūristu mītnēs pārskata gadā kopā apkalpoti 1,33 milj. tūristu no kuriem 1,2 milj. bija ārvalstu viesi, kas ir par 3,9% vairāk nekā 2014.gadā, arī nakšņojumu skaits pilsētas tūristu mītnēs ir palielinājies par 8%. Kopā pārskata gadā Rīgā tika apkalpoti ap 79% no valsti apmeklējumiem ārvalstu viesiem¹⁴¹

Pie tam 2015.gadā tūrisma mītnēs apkalpoto cilvēku skaits ir sasniedzis 1,33 milj., līdz ar to rādītājs ir sasniedzis sagaidāmo vērtību uz 2020.gadu.

Pārskata gadā pieaudzis Rīgas brīvostā apkalpoto kruīzu kuģu skaits (+6 kuģi), kas ir par 10,3% vairāk kā 2014.gadā, līdz ar to palielinājies ar kruīza kuģiem

¹⁴⁰ www.liveriga.lv

¹⁴¹ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats, 2015

iebraukušo pasažieru skaits no 59 520 pasažieriem 2014.gadā līdz 69 164 pasažieriem 2015.gadā.¹⁴²

2015.gada beigās Rīgā darbojās 121 tūristu mītne, un bija pieejama 14 431 gultasvieta, kas ir par 4% vairāk nekā 2014.gadā.

RD struktūrvienība, kura veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: Rīgas Tūrisma Attīstības birojs *Live Riga*.

Budžets

Pilsētas reprezentācijas pasākumu izdevumi pārsvarā ir integrēti RD iestāžu un institūciju budžetos.

Ar RV saistīti valsts politikas plānošanas dokumenti, kas stājušies spēkā pārskata gadā

Politikas plānošanas dokuments	Apstiprināšanas datums	Pieeja interneta vietnē
Grozījumi Tūrisma likumā	17.12.2015.	www.likumi.lv

Ar RV saistītas izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz RV īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
No 01.01.2016. Tūrisma attīstības valsts politiku īsteno ekonomikas ministra pakļautībā esošā LIAA	Tūrisma attīstības valsts aģentūra tiek pievienota LIAA, kas turpmāk īsteno Tūrisma attīstības valsts politiku

Nozares eksperta viedoklis

Arnīs Sauka, Dr.rer.pol. | Stokholmas Ekonomikas augstskolas Rīgā asociētais profesors

Pozitīvi vērtējams kopējais tūristu skaita pieaugums Rīgā 2015.gadā. Neskatoties uz pozitīvo tendenci tūristu piesaistē no Eiropas valstīm, Rīga neizmanto pilnā apmērā iespējas, ko sniedz Rīgas lidostas paplašināšana, tai skaitā tranzītpasažieru plūsmu.

Tūrisma apjoma pieauguma nodrošināšanai netiek pilnībā izmantotas “medicīnas tūrisma”, “konferenču tūrisma”, kā arī “kultūras un apskates objektu” tūristu piesaistes iespējas. No šāda tūrisma attīstības ieguvums būtu ne tikai Rīgas viesnīcām, kafejnīcām, muzejiem u.c., bet arī augstskolām un zinātniskajiem centriem, industriju asociācijām, kuras varētu (līdz)organizēt šādus pasākumus, tādējādi veicinot Rīgas un visas Latvijas plašāku atpazīstamību.

Nepieciešams izpētīt “Rail Baltica” projekta potenciālo ietekmi uz tūrisma apjoma izmaiņām Rīgā.

¹⁴² www.rop.lv

RV19 Efektīva, atbildīga un uz daudzpusēju sadarbību vērsta pārvaldība

RV galvenais mērķis ir nodrošināt modernu, uz klientu orientētu publisko pārvaldi, ņemot vērā iespēju un vajadzību daudzveidību. Moderna publiskā pārvalde ievēro labas pārvaldības principus un to raksturo sabiedrības līdzdalība lēmumu pieņemšanā un darbībā, atklātība un caurskatāmība, profesionalitāte, elastība jeb spēja reaģēt uz mainīgajām sabiedrības vajadzībām, plaša IKT lietošana jeb e-pārvalde un sadarbība dažādos mērogos un līmeņos.

Sagatavots 2014.gada pārskats par Stratēģijas līdz 2030.gadam un Programmas ieviešanu, kas ir pirmais pārskats par Stratēģijās un Programmas ieviešanu atbilstoši jaunā plānošanas perioda attīstības plānošanas dokumentiem, savukārt astotais SUS ietvaros sagatavotais pārskats, kas palīdz RD mērķtiecīgi pārraudzīt galvaspilsētā veicamās aktivitātes.

2015.gadā tika apstiprināts Programmas Rīcības plāns un Investīciju plāns 2014.-2016.gadam, kā arī uzsākta minēto plānu ieviešana 2015.-2017.gadam. Rīcības un Investīciju plāna izstrādē tika ņemti vērā jaunā ES fondu plānošanas perioda 2014.-2020.gadam nosacījumi, t.sk. ITI projektu aprakstu iekļaušana.

Sadarbojoties ar LR ministrijām, LLPA un valsts institūcijām ir noritējis intensīvs darbs pie ES struktūrfondu 2014.-2020.gadam plānošanas perioda fondu apguves. Tā kontekstā arī identificēti ITI ietvaros īstenojamie ES fondu specifisko atbalsta mērķu ieguldījumi Rīgas teritorijās. Minētā ES plānošanas perioda ietvaros RD arī sniedza virkni komentāru un priekšlikumu par aktuālajiem dokumentiem un normatīvo aktu projektiem, tādā veidā nodrošinot, ka tiek ņemtas vērā arī Rīgas pilsētas attīstības un ilgtermiņa intereses pie ES fondu sadales atbilstoši darbības programmā „Izaugsme un nodarbinātība” paredzētajam atbalstam. Starp RP un LR FM noslēgts deleģēšanas līgums par ITI projektu iesniegumu atlases nodrošināšanu, izveidojot kompetentu projektu iesniegumu vērtēšanas komisiju un nodrošinot ITI projektu iesniegumu atlasī, vienlaikus nodrošinot atbilstošas dokumentācijas sagatavošanu un saskaņošanu ar vadošo iestādi un atbildīgajām ministrijām.

Turpinot darbu pie jaunā RTP, RP organizējusi sabiedrības līdzdalības pasākumus apkaimēs “Apkaimju gids”. “Apkaimju gids” ir viens no sabiedrības līdzdalības programmas pasākumiem, kura mērķis ir sniegt iespēju rīdniekiem līdzdarboties jaunā teritorijas plānojuma izstrādes procesā, pašvaldībai un iedzīvotājiem veicot kopīgu teritoriju apsekošanu. Uz vietas iepazīstot teritoriju specifiku, uzklusot dažādu sabiedrības grupu intereses par to turpmāko attīstību un respektējot esošās vērtības rast sabalansētu risinājumu par potenciālu teritoriju attīstību.¹⁴³

RTP izstrādes ietvaros 2015.gadā turpinājās aktīvs darbs pie 11 TmP izstrādes: Valsts un pašvaldības funkciju nodrošināšanai nepieciešamo teritoriju TmP, Transporta attīstības TmP, Uzņēmējdarbības funkciju nodrošināšanai nepieciešamo teritoriju TmP, Mājokļu attīstības TmP, Ūdens teritoriju un krastmalu TmP, Meliorācijas attīstības TmP, Rīgas kultūrvēsturisko teritoriju TmP, Ainavu TmP, Apstādījumu struktūras un publisko ārtelpu TmP, Aizsargjoslu un aprobežojumu TmP, Rīgas brīvdabas TmP.

RP ieviesusi 5 jaunus e-pakalpojumus: “Aktuālo adrešu pārlūks”, kas atvieglo RPB un iedzīvotāju komunikāciju adrešu piešķiršanas/maiņas/likvidācijas jautājumos, “Valsts finansēts asistenta pakalpojums”, kas atvieglo iedzīvotāju saziņu ar RSD valsts finansētā asistenta pakalpojuma atskaišu iesniegšanā un saskaņošanā, veicot ikmēneša atskaiti, “Ģeodēziskā izpildmērījuma izvērtēšana un iesniegšana reģistrācijai”, kas sniedz iespēju apskatīt iesniegumus, to

¹⁴³ www.rdpad.lv

statusus, veikt rēķina apmaksu un lejupielādēt saņemtos atbildes dokumentus, "Pieteikšanās Skolēna e-kartei", kas nodrošina elektronisku pieteikšanos RP SIA "Rīgas satiksme" skolēna e-kartei un "E-kvīts par ēdināšanas nodrošināšanu pirmsskolā", kas sniedz iespēju saņemt kvītis e-pastā.¹⁴⁴

19.1.tabula

RV19 Efektīva, atbildīga un uz daudzpusēju sadarbību vērsta pārvaldība – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība				Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
19.1.	Budžeta ieņēmumu un izdevumu starpība (deficīts)	milj. euro	<u>2012</u> -19,59	<u>2013</u> -56,79	<u>2014</u> -30,07	<u>2015</u> -3,8	↓	Pakāpeniska bezdeficīta budžeta sasniegšana	0 (sabalansēts budžets)	RD FD
19.2.	Pašvaldības administratīvie izdevumi uz vienu iedzīvotāju	euro	<u>2012</u> 14,23	<u>2013</u> 4,95	<u>2014</u> 9,84	<u>2015</u> 10,88 ¹⁴⁵	↑	Pieaug (pieaugums ne augstāks par inflāciju)	31,3	RD FD
19.3.	Pašvaldības izdevumu vispārējiem valdības dienestiem īpatsvars budžeta izdevumos (ņemot vērā procentu maksājumus un RP iemaksu pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā), īpatsvars	%	<u>2011</u> 4,8		<u>2014</u> 5,3	<u>2015</u> 5,16	↓	Nepārsniedz 7	<7	Aprēķini pēc Valsts kases datiem
19.4.	RP tiešā parāda dinamika	milj. euro	<u>2012</u> 153,67	<u>2013</u> 177,44	<u>2014</u> 189,84	<u>2015</u> 219,42	↑	Stabilizācija vai pieaugums, samazinoties kopējam parādsaistību apjomam	~199,2	RD FD
19.5.	Pašvaldības administrācijas piedāvāto e-pakalpojumu skaits pret vispārējo pašvaldības piedāvāto	skaits		<u>2013</u> 27*/23 0		<u>2015</u> 33*/29 8 ¹⁴⁶	↑	Pieaug	120*/230 *- ~ puse ir 3., 4. un 5.līmeņa e-	KAVIS

¹⁴⁴ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2015

¹⁴⁵ Pieaugums gada laikā par 11%, inflācija 2015.gada -0,2%

¹⁴⁶ Visi pašvaldības sniegtie pakalpojumi ir vismaz 1.elektronizācijas līmeņa pakalpojumi, kas pieejami Rīgas pašvaldības pakalpojumu portālā www.eriga.lv

pakalpojumu skaitu									pakalpojumi		
19.6.	iedzīvotāju, kas izmanto e-pakalpojumus, skaits	Skaits	<u>2011</u> ~12500 0			<u>2015</u> ~11700 0			<u>2016</u> ~200 000	~ 200 000	www.eriga.lv
19.7.	iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības darbu kopumā	pozitīvo atbilžu īpatsvars kopējā atbilžu skaitā	<u>2012</u> 69,1	<u>2013</u> 71,4	<u>2014</u> 73,6	<u>2015</u> 75,7	<u>2016</u> 71,1		Pieaug	75	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
19.8.	iedzīvotāju vērtējums par iespēju saņemt informāciju par pašvaldības darbu (t.sk. plāniem, lēmumiem utt.), pozitīvs vērtējums	%	<u>2012</u> 47,1	<u>2013</u> 50,4	<u>2014</u> 55,5	<u>2015</u> 56,4	<u>2016</u> 52,1		Pieaug	60	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
19.9.	iedzīvotāju vērtējums par iespēju piedalīties pilsētas attīstības plānošanas pasākumos un lēmumu pieņemšanas procesos, izteikt savu viedokli, pozitīvs vērtējums	%	<u>2012</u> 30,9	<u>2013</u> 34,6	<u>2014</u> 35,5	<u>2015</u> 35,8	<u>2016</u> 30,4		Pieaug pozitīvs vērtējums	60	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
19.10.	iedzīvotāju aktivitāte pašvaldību vēlēšanās	%		<u>2013</u> 55,6					Palielinās	70	CVK
19.11.	RP sadarbība ar starptautiskām organizācijām/institūcijām, sadarbības tīkliem	skaits	<u>2012</u> 17	<u>2013</u> 19	<u>2014</u> 19	<u>2015</u> 19			Palielinās	19	RD ĀP
19.12.	Kopējais Rīgas sadraudzības pilsētu skaits, tajā skaitā aktīvās sadraudzības pilsētu skaits	skaits	<u>2012</u> 29 18	<u>2013</u> 29 18	<u>2014</u> 29 18	<u>2015</u> 29 18			Pieaug	30 20	RD ĀP
19.13.	Uzņemtās ārvalstu delegācijas	skaits	<u>2012</u> 50	<u>2013</u> 68	<u>2014</u> 65	<u>2015</u> 62			Nesamazinās	50 (vidēji gadā)	RD ĀP
19.14.	Rīgas vadības pārstāvju oficiālās ārvalstu vizītes	skaits	<u>2012</u> 200	<u>2013</u> 221	<u>2014</u> 223	<u>2015</u> 232			Nesamazinās	200 (vidēji gadā)	RD ĀP

Tendence

Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas
-------------	---------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	------------------------

Sekmīgi īstenojot budžeta ieņēmumu daļas izpildi un nodrošinot budžeta izpildes kontroli, RP 2015.gadā izdevās būtiski samazināt budžeta deficīta apjomu līdz EUR 3,8 milj.¹⁴⁷

Lai gan pašvaldības administratīvie izdevumi uz vienu iedzīvotāju gada laikā pieauguši par gandrīz 10% ar inflāciju 2015.gadā – 0,2%, salīdzinot ar 2012.gadu, pašvaldības administratīvie izdevumi uz vienu iedzīvotāju 2015.gadā joprojām bija par 23,5% mazāki ar inflāciju šajā periodā – 1%. Savukārt RP tiešā parāda dinamika pieaugusi par 16% gada laikā, kas skaidrojams ar aizņēmumu līdzekļu piesaistīšanu no Valsts kases ES līdzfinansēto projektu un atsevišķu pašvaldības investīciju projektu finansēšanai, ievērojot valsts noteiktos aizņēmšanās nosacījumus un limitus, kas ir saskaņā ar Rīgas pilsētas pašvaldības ilgtermiņa saistību vadības stratēģiju 2013.-2017.gadam.

Kopumā Rīgas iedzīvotāji ir apmierināti ar RP darbu – 71,1% tam sniedz pozitīvus vērtējumus. Tai pat laikā zemāki ir pozitīvie vērtējumi par tādiem pašvaldības darba aspektiem kā iespējas saņemt informāciju par pašvaldības darbu (to pozitīvi vērtē 52,1%), iespējas piedalīties pilsētas attīstības plānošanas pasākumos un lēmumu pieņemšanas procesos (to savukārt pozitīvi vērtē 30,4%), un it īpaši – iespējas ietekmēt pašvaldības lēmumus (17%).¹⁴⁸

2015.gadā uzņemto ārvalstu delegāciju kopskaitā iekļautas 45 Rīgā uzņemtās ārvalstu delegācijas un 17 starptautiskie pasākumi, kas norisinājušies Rīgā. Tāpat tika turpināta iepriekšējo gadu sadarbība ar starptautiskajām organizācijām un sadarbības tīkliem. Vienlaikus turpināta arī sadarbība ar dažādu valstu pilsētām un sadarbības tīkliem, t.sk. 29 Rīgas sadraudzības pilsētām.

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Izglītības, kultūras un sporta departaments, RD Īpašuma departaments, RD Labklājības departaments, RD Mājokļu un vides departaments, RD Pilsētas attīstības departaments, RD Satiksmes departaments, RD Apmeklētāju pieņemšanas centrs, RD Informācijas tehnoloģiju centrs, RD Ārlietu pārvalde, RD Sabiedrisko attiecību nodaļa, Rīgas pilsētas būvvalde, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija, Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija, Rīgas pašvaldības policija, Rīgas pašvaldības SIA “Rīgas satiksme”.

Budžets

Kopējie RP pamatbudžeta ieņēmumi 2015.gadā bija EUR 762,3 milj., par EUR 49,2 milj. (par 6,9%) vairāk nekā iepriekšējā gadā, savukārt RP pamatbudžeta izdevumi bija EUR 766 milj., kas ir par EUR 22,8 milj. (par 3,1%) vairāk nekā iepriekšējā gadā.¹⁴⁹ Rīgas pilsētas pašvaldība turpmākajiem gadiem ir paredzējusi līdzsvarotu un stabilu budžeta attīstību, pārejot uz triju gadu budžetu plānošanu. 2015.gada 9.jūnijā RD apstiprināja iekšējos noteikumus¹⁵⁰, kuri kļuva par pamatu Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta 2016.-2018.gadam apstiprināšanai. Triju gadu budžeta kontekstā RD Budžeta komisija indikatīvi aprēķina līdzekļu apjomu, kas nepieciešams, lai nodrošinātu pašvaldības prioritāšu īstenošanu nemainīgā līmenī aktuālā gada budžeta ietvaros. Rīgas pilsētas pašvaldības budžets veidots atbilstoši naudas plūsmas principam, vienlaicīgi saskaņā ar Valsts kases norādījumiem, nodrošinot uzskaiti atbilstoši uzkrāšanas principam.¹⁵¹

¹⁴⁷ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2015

¹⁴⁸ Aptauja, t.sk. pētījums par Rīgas iedzīvotāju apmierinātību ar pašvaldības darbību un pilsētā notiekošajiem procesiem. Rīga: pretendentu apvienība: SIA “Aptauju Centrs” un SIA “Excolo Latvia”, 2016.g

¹⁴⁹ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2015

¹⁵⁰ Rīgas domes 09.06.2016. iekšējie noteikumi Nr.15 “Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta izstrādes, apstiprināšanas, izpildes un kontroles kārtība”

¹⁵¹ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2015

Ar RV saistīti valsts politikas plānošanas dokumenti

Politikas plānošanas dokuments	Apstiprināšanas datums	Pieeja interneta vietnē
Latvijas Stabilitātes programma 2015.-2018.gadam (izstrādāja LR FM)	13.04.2015.	http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/csr2015/sp2015_latvia_lv.pdf

Ar RV saistītas izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz RV īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
MK 28.07.2015. noteikumi Nr.442 „Kārtība, kādā tiek nodrošināta informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmu atbilstība minimālajām drošības prasībām”	Saskaņā ar noteikumiem iestādei ir jānodrošina: a) sistēmā esošo datu apstrādes auditēšanas informācijas (log failu) uzglabāšanas periods, atkarībā no sistēmas kategorijas. Kategoriju nosaka informācijas resursa turētājs, klasificējot sistēmā apstrādājamus datus saskaņā ar Fizisko personu datu aizsardzības likumu – http://likumi.lv/doc.php?id=4042 b) auditēšanas informācijas analizēšana, secinājumu un atbilstošu izmaiņu ieviešana

Nozares eksperta viedoklis

Alija Turlaja | Sarkandaugavas attīstības biedrības valdes priekšsēdētāja

Atzinīgi ir vērtējama pieeja, kādā pēdējos gadus norisinās darbs pie jaunā RTP izveides. Plānošana ir sarežģīts process un arī sabiedrības līdzdalība tajā ir pietiekams izaicinājums pašai sabiedrībai (pat apkaimju NVO, kas šajā sakarā ir informētākā sabiedrības daļa). TmP ir labs rīks, kā sastrukturizēt komplekso darbu. 2015.gadā notikušās paplašināto darba grupu tikšanās par TmP darba uzdevumiem ļāva labāk sagatavoties nākamajiem TmP izstrādes posmiem.

Ir svarīgi izdalīt tos sabiedrības iesaistes veidus un posmus plānošanā, kas nes vislielāko jēgu. Plaši uzdots jautājums, sniegs plašu atbildi. Rīgas iedzīvotājiem būtu skaidri jānorāda, kas ir tas, ko var prasīt un sagaidīt no pašvaldības un kas ir tas, kur pašvaldība nevar tieši juridiski iejaukties un kas ir jādara pašiem iedzīvotājiem. Šo skaidrošanas darbu ir jāveic pašvaldībai (kampaņu veidā, sadarbojoties ar departamentiem).

Nozares eksperta viedoklis

Inga Vilka, Dr.oec. | SIA “Publiskās pārvaldes konsultācijas” valdes locekle, eksperte

RP uzraudzības pārskatā apkopotie dati liecina, ka neskatoties uz lielo e-pakalpojumu skaitu, pagaidām mazs ir augstāko līmeņu e-pakalpojumu skaits. Lai sasniegtu 2020.gadam nospraustos rezultātus, e-pakalpojumu pilnveidošanas tempi turpmākajos gados ir jāpaaugstina.

Iedzīvotāju pozitīvais vērtējums visos ar pārvaldi un iesaisti saistītos jautājumos ir krities, sevišķi attiecībā uz līdzdalības un viedokļa izteikšanas iespējām. Pilsētas pašvaldībai jāpilnveido darbība šajā jomā ne tikai ņemot vērā priekšvēlēšanu periodu, bet pastāvīgi.

Kopējie secinājumi

1. 2015.gada pārskats ir devītais SUS ietvaros sagatavotais pārskats un otrais pārskats, kas sagatavots atbilstoši jaunā plānošanas perioda attīstības plānošanas dokumentu – Stratēģija un Programma struktūrai, t.sk. turpināts veikt dokumentu telpisko uzraudzību, iekļaujot kartes ar teritoriālajām prioritātēm, kurās atzīmētas tās apkaimes, kurās veikta pakalpojumu ieviešana vai uzlabošana.
2. Pašvaldībai ir jāturpina attīstīt PII pieejamība, jo kā liecina statistikas dati, pēdējos gados dzimstības rādītāji uzlabojas. Rīgā dzimušo skaits ar katru gadu regulāri pieaug 2012.gadā – 6,7 tūkst., 2013.gadā – 7,0 tūkst., 2014.gadā – 7,5 tūkst., 2015.gadā – 7,5 tūkst.
3. Lai arī Rīgas skolas tika nodrošinātas ar nepieciešamo skolotāju skaitu, jo daļa skolotāju var savienot darbu vairākās skolās, sāk iezīmēties tendence, ka pastāv zināms skolotāju deficīts.¹⁵² Tāpat nepieciešams palielināt vidusskolnieku ieinteresētību mācību procesā, lai samazinātu 12.klašu audzēkņu skaitu, kuri saņem tikai liecības atestātu vietā.
4. Gatavojoties Latvijas simtgadei arī RP aktīvi ir sākusi plānot pasākumu ciklu, ko piedāvāt Rīgas iedzīvotājiem un Rīgas viesiem. Līdz Latvijas simtgades svētkiem pašvaldībā paredzēts īstenot vairākus paliekošus projektus, piemēram, pabeigt VEF Kultūras pils renovāciju, līdz XXVI Vispārējiem latviešu Dziesmu un XVI Deju svētkiem, kas notiks 2018.gada jūnijā, daļēji veikt Mežaparka lielās estrādes pārbūvi (veikt pārbūves pirmo daļu), bet otro daļu paredzēts īstenot līdz 2020.gada jūnijam, līdz XII Latvijas skolu jaunatnes Dziesmu un deju svētkiem.
5. Pārskata gadā aktuāls kļuva bēgļu uzņemšanas jautājums, kas izrādījās liels izaicinājums sabiedrībai kopumā. Pētījums „Bēgļu integrācija Latvijā: līdzdalība un iespējošana”, ko veica ANO Augstā komisāra bēgļu jautājumos reģionālā pārstāvniecība Ziemeļvalstīs, rosina izveidot valsts finansētu, visaptverošu uz bēgļiem mērķētu integrācijas programmu. Bēgļu uzņemšanas un integrācijas jautājumu sekmīgai risināšanai ir nepieciešama RP pārvaldes struktūrvienību, NVO, Rīgas pilsētas iedzīvotāju u.c. ieinteresēto pušu sadarbība un koordinēta rīcība.
6. 2015.gadā Rīgas pilsētas pašvaldībā turpinājās strauja trūcīgo personu un sociālo pabalstu saņēmēju skaita samazināšanās – par 21%, salīdzinot ar 2014.gadu, kā rezultātā samazinājās pašvaldības finansējums pabalstiem, radot iespēju šos līdzekļus novirzīt citu sociālo aktivitāšu finansēšanai. Šādas izmaiņas saistītas ar minimālās algas paaugstināšanos, notika pensiju indeksācija, palielinājās valsts pabalsts ģimenēm, kā arī pieauga minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērniem.¹⁵³
7. Dzīvojamais fonds Rīgā ir novecojis, tā atjaunošanai ir nepieciešami lieli resursi, taču atzinīgi ir vērtējama esošo mājokļu energoefektivitātes paaugstināšana. Renovējot daudzdzīvokļu mājas, būtiski samazinās izdevumi par siltumenerģiju, kā arī māja iegūst vizuāli pievilcīgu fasādi.
8. Kā nozīmīgāko projektu pārskata gadā RV „Ērta starptautiskā sasniedzamība” īstenošanas ietvaros var minēt projekta „Rail Baltica” attīstību. Projekta realizāciju plānots sākt no Latvijas centrālās daļas (ar *Rail Baltica* līnijas Latvijas Centrālās daļas Tehnisko projektu), Rīgas Centrālās stacijas un saistītās infrastruktūras pārbūvi un *Rail Baltica* stacijas starptautiskajā lidostā „Rīga” izbūvi, uzsākt savienojuma starp Rīgas centrālo dzelzceļa staciju un starptautisko lidostu „Rīga” izbūvi, šī savienojuma izmantošanu var sākt neatkarīgi no pārējās trases izbūves.¹⁵⁴

---

¹⁵² www.info.riga.lv

¹⁵³ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2015

¹⁵⁴ www.railbaltica.info

9. Lai arī rādītāja „Personām ar funkcionāliem ierobežojumiem, grūtniecēm un personām ar maziem bērniem (tajā skaitā ar bērnu ratiņiem) pielāgots sabiedriskais transports – autobusi” rezultāti katru gadu tiek uzlaboti, tomēr, līdz 2016.gada 1.janvārim, nav sasniegta Programmā norādītā sagaidāmā vērtība, kas ir 100%. Uz 2016.gada 1.janvāri autobusu atbilstība rādītājam bija 88%.
10. Ņemot vērā, ka iedzīvotāju vērtējums par sabiedriskā transporta pieejamību un kvalitāti ir strauji pieaudzis, bet iedzīvotāju īpatsvars, kas pārvietojas ar sabiedrisko transportu katru vai gandrīz katru dienu ir pieaudzis minimāli no 46,0% 2015.gadā uz 46,6% 2016.gadā, būtu nepieciešams noskaidrot galvenos iemeslus, kādēļ iedzīvotāji izvēlas citu pārvietošanās veidu, rast iespēju samazināt to iedzīvotāju skaitu, kuri ikdienā pārvietojas ar auto transportu.
11. Pozitīvi vērtējama dalīto atkritumu savākšanas punktu izveide Rīgā. Vienlaikus nepieciešams iedzīvotājiem skaidrot atkritumu šķirošanas nozīmi un ieguvumu. Iespējams ieviest atkritumu šķirošanu skolās, lai skolēni iegūtās zināšanas pārnestu mājās un motivētu iedzīvotājus uzsākt atkritumu šķirošanu.
12. No kopējā daudzdzīvokļu dzīvojamo māju skaita Rīgas pilsētā lielāko tā daļu, galvenokārt ēkas, kas celtas pēckara periodā un privatizētas, kopumā 6 000 ēku ar kopējo platību ap 12 milj. m² – nepieciešams neatliekami renovēt. Saglabājoties esošajam atjaunoto ēku skaita tempam, 2020.gadā labākajā gadījumā var sasniegt rezultātu – 160 atjaunotas mājas, kas sastādīs tikai 3% no nepieciešamā ēku skaita. Nepieciešams aktualizēt jautājumu par ES finansējuma piesaisti, lai nodrošinātu pēc iespējas vairāku ēku atjaunošanu. Vienlaikus nepieciešams risināt jautājumu par iespējām piesaistīt līdzekļus no Latvijas kredītbankām, lai nodrošinātu līdzfinansējuma pieejamību projektu īstenošanai.
13. Lai gan pārskatāmā nākotnē Rīgas dominance nacionālajā ekonomikā saglabāsies: Rīga ir lielākā pilsēta valstī, šeit atrodas valstī nozīmīgākās augstākās izglītības iestādes, valsts pārvaldes iestādes, Rīga ir transporta maģistrāļu mezgla punkts, pie tās atrodas starptautiskā lidosta. Rīga ir Latvijā būtiskākais sociālo un izglītības pakalpojumu nodrošinātājs nacionālo attīstības centru vidū – tās sniegtos pakalpojumus izmanto lielākā daļa Latvijas pašvaldību¹⁵⁵, nepieciešams palielināt Rīgas konkurētspēju ārpus Latvijas robežām un piesaistīt jaunus ārvalstu investorus.
14. Neskatoties uz ģeopolitisko notikumu negatīvu ietekmi uz kravu apjoma samazinājumu visās Baltijas jūras Austrumu krasta ostās, Rīgas brīvosta 2015.gadā pēc saimniecisko darbību raksturojošiem rādītājiem joprojām ir saglabājusi Baltijas valstu lielākās ostas statusu. Rīgas brīvostas vadošo pozīciju saglabāšanai un nostiprināšanai jūras kravu pārvadājumu nozarē ir jāmeklē jauni stratēģiskie risinājumi ģeopolitisko notikumu negatīvu seku mazināšanai, jāturpina darbs pie jaunu klientu piesaistes, kravu plūsmas dažādošanas, ilgtermiņa līgumu noslēgšanas ar uzņēmējiem u.c.
15. Svarīgi turpināt iesaistīt iedzīvotājus plānošanas procesos, jo tas veicina ne tikai kvalitatīvāku plānošanas dokumentu izstrādi, bet arī iedzīvotāju kopības un piederības sajūtu savai apkaimei.¹⁵⁶
16. Kā viens no prioritārajiem uzdevumiem tuvāko gadu laikā ir jāizvērtē darba samaksas sistēmas pilnveidošana Rīgas pilsētas pašvaldībā strādājošajiem, uzlabojot tās konkurētspēju darba tirgū. Darba samaksas pieaugums pēckrīzes periodā, īpaši pēdējos gados, ir radījis situāciju, ka darba samaksas

---

¹⁵⁵ Pētījums “Izvērtējums par Rīgas pilsētas konkurētspējas determinantiem gan nacionālā, gan starptautiskā mērogā”. Rīgā: pretendentu apvienība: SIA “Analītisko pētījumu un stratēģiju laboratorija” un SIA “Excolo Latvia”, 2015

¹⁵⁶ www.rdpad.lv

līmenis RP ir zaudējis konkurētspēju ar valsts un privāto sektoru. Ja 2008.gadā vidējais darba samaksas līmenis RP sektorā sastādīja 107% pret vidējo privātajā sektorā, tad 2015.gadā (9 mēnešos) tas bija nokritis līdz 80%.

17. Pēc iedzīvotāju aptaujas datiem šādu rādītāju sasniegtās vērtības ir ievērojami zemākas kā plānotās – (1) iedzīvotāju vērtējums par iespēju piedalīties pilsētas attīstības plānošanas pasākumos un lēmumu pieņemšanas procesos, kā arī izteikt savu viedokli; (2) iedzīvotāju vērtējums par iespējām pieaugušajiem iesaistīties pulciņos, kolektīvos; (3) iedzīvotāju īpatsvars, kas pārvietojas ar autotransportu katru vai gandrīz katru dienu; (4) iedzīvotāju vērtējums par pašvaldības PII pakalpojumu pieejamību; (5) iedzīvotāju īpatsvars, kas pārvietojas ar sabiedrisko transportu katru vai gandrīz katru dienu.
18. Kopumā novērojams, ka pēdējā gada laikā iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības darbu ir nedaudz samazinājusies (pozitīvo vērtējumu īpatsvars krities par 5%). Ilgtermiņā vērtējot, to gan nevar uzskatīt par būtisku kritumu, jo pēdējo četru gadu laikā apmierinātības ar pašvaldības darbu rādītāji ir bijuši izteikti augstāki kā pirms 2012. gada, kad ar pašvaldības darbu bija apmierināts tikai katrs otrais Rīgas iedzīvotājs.
19. Pēdējā gada laikā visbūtiskāk pieaudzis šādu rādītāju pozitīvais vērtējums – (1) iedzīvotāju vērtējums par pašvaldības PII pakalpojumu pieejamību; (2) iedzīvotāju vērtējums par sabiedriskā transporta pakalpojumu kvalitāti; (3) iedzīvotāju vērtējums par iespējām iesaistīties pulciņos, amatiermākslas kolektīvos bērniem. Vairāku rādītāju pozitīvie vērtējumi pēdējā gada laikā arī samazinājušies, visbūtiskāk – iedzīvotāju vērtējums par iespējām pieaugušajiem iesaistīties pulciņos, kolektīvos (-10%), kā arī iedzīvotāju vērtējums par sportošanas un aktīvās atpūtas iespējām (-9%).

Rīgas domes iestāžu un struktūrvienību apkopojums Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam rīcības virzienu un tiem pakārtoto pasākumu/aktivitāšu īstenošanā

Struktūrvienība/Rīcības virziens	PRV1	RV2	RV3	RV4	RV5	RV6	RV7	RV8	RV9	RV10	PRV11	RV12	RV13	RV14	RV15	PRV16	RV17	RV18	RV19	
RD Finanšu departaments																				
RD Pilsētas attīstības departaments																				
RD Īpašuma departaments																				
RD Izglītības, kultūras un sporta departaments																				
RD Labklājības departaments																				
RD Satiksmes departaments																				
RD Mājokļu un vides departaments																				
RD Apmeklētāju pieņemšanas centrs																				
RD Informācijas tehnoloģiju centrs																				
Rīgas Tūrisma attīstības birojs																				
RD Ārlietu pārvalde																				
RD Sabiedrisko attiecību nodaļa																				
Rīgas pašvaldības policija																				
Rīgas pilsētas būvvalde																				
Rīgas Austrumu izpilddirekcija																				
Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija																				
Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija																				
RPA „Rīgas enerģētikas aģentūra”																				
RPA „Rīgas gaisma”																				
RPA „Rīgas pilsētas arhitekta birojs”																				
RPA „Rīgas pieminekļu aģentūra”																				
SIA „Rīgas pilsētņēmnieks”																				
SIA „Rīgas meži”																				
SIA „Rīgas namu pārvaldnieks”																				
SIA „Rīgas ūdens”																				
SIA „Rīgas satiksme”																				
AS „RĪGAS SILTUMS”																				
Rīgas brīvostas pārvalde																				
Rīgas bāriņtiesa																				

Mērķu un rīcības virzienu dinamikas analīze

Salīdzinoši sekmīga virzība uz nospraustā mērķa sasniegšanu ir sekojošos RV:

- PRV1** Kvalitatīva un mūsdienīga izglītība
- RV2** Atbalsts jaunatnes pašiniciatīvai un organizētajam brīvajam laikam
- RV3** Atpazīstama un iesaistoša kultūrvide
- RV4** Sabiedrības integrācija un atbalsts ģimenēm
- RV5** Daudzveidīgas sporta iespējas
- RV6** Uz preventīvu darbību vērsta veselības aprūpe
- RV7** Iekļaujoša un aktivitāti motivējoša sociālā sistēma
- RV8** Sabiedriskā kārtība un drošība
- RV10** Ērta starptautiskā sasniedzamība
- RV12** Infrastruktūras un komunālo pakalpojumu uzlabošana
- RV15** Laba vides kvalitāte
- RV18** Mērķtiecīgs tūrisma piedāvājums
- RV19** Efektīva, atbildīga un uz daudzpusēju sadarbību vērsta pārvaldība

Nepietiekoša virzība uz nospraustā mērķa sasniegšanu ir sekojošos RV:

- RV9** Kvalitatīva dzīvesvide un pieejams mājoklis
- PRV11** Līdzsvarota satiksmes infrastruktūra un organizācija
- RV13** Plaša energoefektivitātes īstenošana
- RV14** Pilsētas specifisko teritoriju jautājumu risināšana
- PRV16** Labvēlīga uzņēmējdarbības vide un augsta ekonomiskā aktivitāte
- RV17** Augoša daudzprofilu osta

Īpaša uzmanība būtu jāpievērš šādiem RV rādītājiem:

- PRV1 rādītājs** – 12.klašu beidzēju īpatsvars, kas saņem tikai liecību atestāta vietā
- RV6 rādītājs** – ikgadējais HIV gadījumu skaits, uz visiem Rīgas iedzīvotājiem
- RV7 rādītājs** – ģimeņu skaits, kas saņem sociālā darba pakalpojumu
- RV8 rādītājs** – Rīgas mācību iestādēs noorganizēto izglītojošo pasākumu skaits
- RV8 rādītājs** – aizturēto personu skaits
- RV10 rādītājs** – pasažieru apgrozījums (ar pasažieru kuģiem un prāmjiem) Rīgas ostā
- RV10 rādītājs** – AS „Pasažieru vilciens” pārvadāto pasažieru skaits
- PRV11 rādītājs** – ceļu satiksmes negadījumu skaits pilsētas robežās
- RV12 rādītājs** – sašķirotu atkritumu daudzums
- RV13 rādītājs** – pašreizējais renovēto daudzdzīvokļu ēku skaits pret nepieciešamo skaitu
- RV14 rādītājs** – graustu skaits (A, B, C un D kategorija) kopā
- RV14 rādītājs** – grausti A kategorijas
- RV15 rādītājs** – NO₂ gada vidējā koncentrācija monitoringa stacijās (µg/m³)
- PRV16 rādītājs** – ārvalstu tiešās investīcijas
- RV19 rādītājs** – iedzīvotāju, kas izmanto e-pakalpojumus, skaits

Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta direktors

Dz.Balodis

Pārskata sagatavošanā izmantotie materiāli

NORMATĪVIE AKTI

- Rīgas domes 2010.gada 9.novembra iekšējie noteikumi Nr.5 “Kārtība, kādā tiek īstenota Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un Rīgas attīstības programmas izpildes uzraudzība”.
- Rīgas domes 2016.gada 9.jūnija iekšējie noteikumi Nr.15 “Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta izstrādes, apstiprināšanas, izpildes un kontroles kārtība”.

PLĀNOŠANAS DOKUMENTI

- Darbības programma “Izaugsme un nodarbinātība”, Rīga: LR FM, 2014.
- Rīgas attīstības programma 2014.-2020.gadam. Rīga: RD, 2014.
- Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam. Rīga: RD, 2014.

GADAGRĀMATAS, PĀRSKATI UN ZIŅOJUMI

- Mājokļu tirgus pārskats. Rīga: Latio, 2015.
- Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta gadagrāmata 2015. Rīga: RD IKSD, 2016.
- Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta 2015.gada darbības pārskats. Rīga: RD IKSD, 2016.
- Rīgas domes Labklājības departamenta gadagrāmata “Sociālā sistēma un veselības aprūpe 2015.gadā”. Rīga: RD LD, 2016.
- Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta vadības ziņojums, 2015.gads. Rīga: RD PAD, 2015.
- Rīgas pašvaldības aģentūras “Rīgas gaisma” 2015.gada publiskais pārskats. Rīga: RPA “Rīgas gaisma”, 2016.
- Rīgas pašvaldības policijas Darba rezultātu pārskats 2015.gadā. Rīga: RPP, 2016.
- Rīgas pašvaldības SIA “Rīgas satiksme” 2015.gada atskaite. Rīga: RP SIA “Rīgas satiksme”, 2015.
- Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2015. Rīga: RD, 2016.
- Valsts akciju sabiedrības “Starptautiskā lidosta “Rīga”” 2015.gada pārskats. Rīga: VAS “Starptautiskā lidosta “Rīga””, 2016.

SABIEDRISKO APTAUJU REZULTĀTI, PĒTĪJUMI

- Aptauja, t.sk. pētījums par Rīgas iedzīvotāju apmierinātību ar pašvaldības darbību un pilsētā notiekošajiem procesiem. Rīga: pretendentu apvienība: SIA “Aptauju Centrs” un SIA “Excolo Latvia”, 2016.gada jūlijs – augusts
- Pārskats par veiktajiem magnetometrijas pētījumiem Miltiņpungas ietekas akvatorijā un tās piekrastes apsekošanu nelikumīgu kanalizācijas izvadu meklēšanā un identifikācijā. Rīga: SIA “AMECO”, 2015.
- Pētījums “Izvērtējums par Rīgas pilsētas konkurētspējas determinantiem gan nacionālā, gan starptautiskā mērogā”. Rīgā: pretendentu apvienība: SIA “Analītisko pētījumu un stratēģiju laboratorija” un SIA “Excolo Latvia”, 2015.

- Pētījums par politikas alternatīvu veidošanu priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas problēmas risināšanai. Rīga: pretendentu apvienība: SIA “Aptauju Centrs” un SIA “Excolo Latvia”, 2015.

INTERNETA RESURSI

- Akciju sabiedrības “Citadele banka” tīmekļa vietne www.citadele.lv
- Akciju sabiedrības “Latvijas Zaļais punkts” tīmekļa vietne www.zalais.lv
- Akciju sabiedrības “RĪGAS SILTUMS” tīmekļa vietne www.rs.lv
- Gaismas festivāla “Staro Rīga” tīmekļa vietne www.staroriga.lv
- Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes tīmekļa vietne www.csb.gov.lv
- Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijas tīmekļa vietne www.em.gov.lv
- Latvijas Republikas Finanšu ministrijas tīmekļa vietne www.fm.gov.lv
- Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrija tīmekļa vietne www.izm.gov.lv
- Latvijas Republikas Labklājības ministrijas tīmekļa vietne www.lm.gov.lv
- Latvijas Republikas Veselības ministrijas tīmekļa vietne www.vm.gov.lv
- Latvijas Sporta pedagogijas akadēmija www.lspa.lv
- Nacionālās informācijas aģentūras “LETA” tīmekļa vietne www.leta.lv
- Nodibinājuma “Rīgas Tūrisma Attīstības birojs” tīmekļa vietne www.liveriga.lv
- Projekta “Rail Baltica” tīmekļa vietne www.railbaltica.info
- Rīgas brīvostas pārvaldes tīmekļa vietne www.rop.lv
- Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta tīmekļa vietne www.iksd.riga.lv
- Rīgas domes Īpašuma departamenta tīmekļa vietne www.kultura.riga.lv
- Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta tīmekļa vietne www.rdid.lv
- Rīgas domes Labklājības departamenta tīmekļa vietne www.grausti.riga.lv
- Rīgas pašvaldības aģentūras “Rīgas enerģētikas aģentūra” tīmekļa vietne www.rdpad.lv
- Rīgas pilsētas pašvaldības tīmekļa vietne (2015.gadā) www.ld.riga.lv
- Rīgas pašvaldības pakalpojumu portāla tīmekļa vietne www.veseligsrizinieks.lv
- Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Lursoft” tīmekļa vietne www.rea.riga.lv
- Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Lursoft” tīmekļa vietne www.riga.lv
- Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Lursoft” tīmekļa vietne www.info.riga.lv
- Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Lursoft” tīmekļa vietne www.eriga.lv
- Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Lursoft” tīmekļa vietne www.lursoft.lv

- Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Rīgas satiksme” tīmekļa vietne www.rigassatiksme.lv
- Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Rīgas ūdens” tīmekļa vietne www.rigasudens.lv
- Sabiedrības integrācijas fonda tīmekļa vietne www.sif.gov.lv
- Slimību profilakses un kontroles centra tīmekļa vietne www.spkc.gov.lv
- Stratēģijas uzraudzības sistēmas “SUS.LV” tīmekļa vietne www.sus.lv
- “Swedbank Finanšu institūts” tīmekļa vietne www.manasfinanses.lv
- Tūrisma attīstības valsts aģentūras tīmekļa vietne (2015.gadā) www.tava.gov.lv
- Valsts izglītības valsts aģentūras tīmekļa vietne www.viaa.gov.lv
- Ziņu portāla “DIENA.LV” tīmekļa vietne www.diena.lv
- Ziņu portāla “KURSORS.LV” tīmekļa vietne www.kursors.lv
- Ziņu portāls “LSM.LV” tīmekļa vietne www.lsm.lv
- Ziņu portāla “NRA.LV” tīmekļa vietne www.nra.lv
- Ziņu portāla “TVNET.LV” tīmekļa vietne www.tvnet.lv
- VIII Ziemeļu un Baltijas valstu dziesmu svētku tīmekļa vietne www.nordicbalticchoir.lv

IESAISTĪTĀS RĪGAS PILSĒTAS PAŠVALDĪBAS PĀRVALDES STRUKTŪRVIENTĪBAS UN KAPITĀLSABIEDRĪBAS

- Akciju sabiedrība “RĪGAS SILTUMS”
- Rīgas bāriņtiesa
- Rīgas brīvostas pārvalde
- Rīgas domes Apmeklētāju pieņemšanas centrs
- Rīgas Austrumu izpilddirekcija
- Rīgas domes Ārlietu pārvalde
- Rīgas domes Finanšu departaments
- Rīgas domes Informācijas tehnoloģiju centrs
- Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments
- Rīgas domes Īpašuma departaments
- Rīgas domes Labklājības departaments
- Rīgas domes Mājokļu un vides departaments
- Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments
- Rīgas domes Sabiedrisko attiecību nodaļa
- Rīgas domes Satiksmes departaments
- Rīgas pašvaldības aģentūra “Rīgas enerģētikas aģentūra”
- Rīgas pašvaldības aģentūra “Rīgas gaisma”
- Rīgas pašvaldības aģentūra “Rīgas pieminekļu aģentūra”
- Rīgas pašvaldības aģentūra “Rīgas pilsētas arhitekta birojs”
- Rīgas pašvaldības policija
- Rīgas pilsētas būvvalde
- Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija
- Rīgas Tūrisma attīstības birojs
- Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Rīgas meži”
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Rīgas namu pārvaldnieks”
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Rīgas pilsētībūvnieks”
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Rīgas ūdens”

CITAS INSTITŪCIJAS

- Kredītaģentūra "Moody's Investors Service"
- Kredītaģentūra "Standard&Poor's"
- Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde
- Nodarbinātības valsts aģentūra
- Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Lursoft"
- Valsts akciju sabiedrība "Ceļu satiksmes drošības direkcija"
- Valsts akciju sabiedrība "Latvenergo"
- Valsts akciju sabiedrība "Pasažieru vilciens"
- Valsts akciju sabiedrība "Starptautiskā lidosta "Rīga""
- Valsts kase
- Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Autotransporta direkcija"

NOZARU EKSPERTI

- Alija Turlaja, Sarkandaugavas attīstības biedrības valdes priekšsēdētāja
- Arnis Sauka, Dr.rer.pol., Stokholmas Ekonomikas augstskolas Rīgā asociētais profesors
- Ieva Strode, Tīrgus un sabiedriskās domas pētījumu centra SKDS Sociālo un politisko pētījumu nodaļas vadītāja, socioloģe
- Inga Vilka, Dr.oec., SIA "Publiskās pārvaldes konsultācijas" valdes locekle, eksperte
- Viesturs Celmiņš, Rīgas Stradiņa universitātes maģistra studiju programmas "Sociālā antropoloģija" lektors, sociālantropologs

IZSTRĀDĀTĀJI

- Dzintars Balodis, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta direktors
- Armands Krūze, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes vadītājs
- Guntars Ruskuls, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes Stratēģiskās plānošanas nodaļas vadītājs, pārvaldes vadītāja vietnieks
- Agnese Gūtmane, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes Stratēģiskās uzraudzības nodaļas vadītāja
- Renāte Strautmane, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes galvenā monitoringa speciāliste, nodaļas vadītāja vietniece
- Agnija Šarkūna, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes Stratēģiskās uzraudzības nodaļas galvenā projektu vadītāja
- Ilmārs Grīntāls, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās uzraudzības nodaļas galvenais monitoringa speciālists
- Jurijs Grizāns, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes Stratēģiskās plānošanas nodaļas galvenais projektu vadītājs
- Elīna Lomanovska, Latvijas Lauksaimniecības universitātes Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultātes studente, praktikante Stratēģiskās vadības pārvaldē

Pielikumi